

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΕ

Δρ. Λεωνίδας Πουλιόπουλος
Οικονομολόγος
Καθηγητή Εφ. ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας
Διοίκηση Επιχειρήσεων

Υπάρχουν τριών ειδών
ψεύδη:

τα συνήθη,

τα καταστρεπτικά

και η στατιστική.

Άρθουρ Σοπενχάουερ, 1788-1860, Γερμανός φιλόσοφος

- **ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΗΘΙΚΗ.**

- Η **Ηθική** είναι κλάδος της φιλοσοφίας που ασχολείται κυρίως με το παρακάτω ερώτημα:

- ποιες ανθρωπίνες πράξεις είναι αποδεκτές και ορθές και ποιες ανάρμοστες και λανθασμένες;

- Ωστόσο, στα θέματα ηθικής σπάνια υπάρχει γενική συμφωνία απόψεων και ακόμα και ο προσδιορισμός ποιο είναι το κεντρικό ή θεμελιώδες ζήτημα αποτελεί αντικείμενο διαφωνιών.

Οι συνεπειοκρατικές και δεοντολογικές

ηθικές θεωρίες θέτουν ως κεντρικό ζήτημα τα κριτήρια ορθότητα

ή μη-ορθότητας των πράξεων,

αν και διαφέρουν ως προς το ποια είναι αυτά τα κριτήρια, ενώ οι αρεταϊκές ηθικές θεωρούν ως κεντρικό ζήτημα τα στοιχεία που καθορίζουν

το ήθος,

τις ηθικές αρετές του χαρακτήρα

ή τον τρόπο ζωής που θα πρέπει να ακολουθείται έτσι.

- **Κατά τον Αριστοτέλη**
ένα σύστημα ηθικής είναι
προϊόν του ανθρώπινου
νου.

- **Πρέπει, δε, πρώτα να δει**
κανείς ποια είναι η
ανθρώπινη εμπειρία

- **και αφού**
την κατανοήσει, μετά να
πει στους ανθρώπους πώς
να συμπεριφέρονται.

- ΜΕΡΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ:
- **Ηθική είναι ο κλάδος της φιλοσοφίας που ασχολείται με τις αξίες οι οποίες σχετίζονται με την ανθρώπινη συμπεριφορά, όσον αφορά την ορθότητα ή την ακαταλληλότητα πράξεων και την αγαθότητα ή μη κινήτρων ή σκοπών.**
- **Ηθική είναι ένα συνεχώς εξελισσόμενο σύνολο κανόνων ανθρώπινης συμπεριφοράς που χαρακτηρίζει μια κοινωνική ομάδα σε μια συγκεκριμένη εποχή.**
- **Ηθική είναι το σύνολο των αρχών και των αξιών που έχει διαμορφώσει και τηρεί ένα άτομο στην καθημερινή του ζωή.**
- Κατά τον **Πλάτωνα**
- το σύστημα ηθικής είναι ένα σύστημα απόλυτων προδιαγραφών
- και «βρίσκεται» έξω από τον ανθρώπινο νου.
- Κατά κάποιον τρόπο δίδεται ως δεδομένο στην κοινωνία από ένα Υπέρτατο Ον...

- **ΜΕ ΤΙ ΑΣΧΟΛΕΙΤΑΙ Η ΗΘΙΚΗ.**
- Η ηθική ασχολείται με το πώς οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τους άλλους και τα υπόλοιπα όντα ώστε να προάγεται το κοινωνικό συμφέρον, η πρόοδος, η δημιουργικότητα, η έννοια του καλού και του κακού, του δικαίου και του αδίκου.
- Ο απόστολος Παύλος θέλοντας να εξηγήσει την ηθική σε σχέση με την διαφορά τρόπου ζωής λέει ότι: << Οι κανόνες συμπεριφοράς που εμείς έχουμε σε κώδικες είναι γραμμένοι συνειδησιακά μέσα στην καρδιά μας.
- Ο Παπανούστος διατυπώνει:
- <<όταν ερχόμαστε στον κόσμο, όπως βρίσκουμε σχηματισμένη μια έτοιμη γλώσσα που σιγά σιγά μαθαίνουμε να την μιλάμε έτσι βρίσκουμε καθιερωμένη μια έτοιμη Ηθική ένα σύστημα ηθικών κανόνων που σιγά σιγά συνηθίζουμε να τους σεβόμαστε και να τους τηρούμε>>.

- Η θέση του **Πλάτωνα** αποτελεί σήμερα τη βάση της θέσης των θεολόγων και των φιλοσόφων:
Το σύστημα ηθικής είναι αυθύπαρκτο και δεν επιδέχεται συμβιβασμούς και αμφιβολίες.

- Επιχειρηματική Ηθική.
- Μετά τον 2° ΠΠ ένα άλλο στοιχείο πέραν του ατόμου της οικογένειας και της φυλής αρχίζει να διαδραματίζει καθοριστικό πολιτισμικό ρόλο. Το στοιχείο αυτό που με διάφορες μορφές έκανε την εμφάνισή του και στις ποιο πρωτόγονες κοινωνίες είναι η επιχείρηση.
- *Ως επιχειρηματική ηθική νοείται η εφαρμογή στην επιχειρηματική συμπεριφορά των γενικών αρχών περί ηθικής, με σκοπό τη δημιουργική εξισορρόπηση και σύνθεση*
- *προτύπων συμπεριφορών και σχέσεων*
- *μεταξύ της επιχείρησης, των μετόχων, των εργαζομένων, του πολίτη, του πελάτη, του καταναλωτή και του γενικότερου κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται μια επιχείρηση ή ένας οργανισμός.*

Η Αμερικανική Διακήρυξη Ανεξαρτησίας
 βασίζεται στη θέση αυτή:

- «Θεωρούμε ότι οι ακόλουθες αλήθειες είναι αυταπόδεικτες – ότι όλοι οι άνθρωποι δημιουργήθηκαν ίσοι κι έχουν εμποτιστεί από τον Δημιουργό τους με αναφαίρετα δικαιώματα...».

- **ΟΡΙΣΜΟΙ ΕΚΕ**

Δεν υπάρχει ένας καθιερωμένος διεθνώς ορισμός της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης παρά το γεγονός ότι η έννοια αυτή χρησιμοποιείται ευρέως στο δημόσιο διάλογο διεθνώς.

Πριν προχωρήσουμε στον προσδιορισμό της έννοιας για τις ανάγκες της Γνώμης αυτής, θα ήταν χρήσιμο να καταγράψουμε τους ορισμούς που κατά καιρούς έχουν χρησιμοποιηθεί.

Το 1998, το Διεθνές Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (Δ.Ε.Σ.Β.Α., World Business Council for Sustainable Development³)

χρησιμοποίησε τον πιο κάτω ορισμό της έννοιας της Ε.Κ.Ε. για να διεξάγει την πρώτη έρευνα με θέμα τον προσδιορισμό του όρου Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στο Βέλγιο και την Ολλανδία :

- Η θέση του Πλάτωνα, εξ άλλου, είναι που θέτει κρίσιμα και αναπάντητα ερωτήματα της μορφής:
- **Από πού προέρχονται οι νόμοι της φύσης αν όχι από ένα Ον που είναι πάνω απ' αυτούς;**
- **Και ακόμη:**
Γιατί υπάρχει κάτι αντί για τίποτα;
Είναι η θέση που οδήγησε τον Μεγάλο Εξεταστή του Ντοστογιέφσκι να πει:
- **«Αν όλα επιτρέπονται και δεν υπάρχει το καθοδηγητικό χέρι του Θεού, τότε η ελευθερία μετατρέπεται σε δυστυχία και αθλιότητα».**

- "Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι η διαρκής δέσμευση μιας επιχείρησης να συμπεριφέρεται ηθικά και να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη ενώ ταυτόχρονα θα βελτιώνει την ποιότητα ζωής των εργαζομένων και των οικογενειών τους καθώς επίσης και της τοπικής κοινότητας και της κοινωνίας γενικότερα"

- “Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η οικειοθελής δέσμευση των επιχειρήσεων για ένταξη στις επιχειρηματικές τους πρακτικές κοινωνικών και περιβαλλοντικών δράσεων, που είναι πέρα από όσα επιβάλλονται από τη νομοθεσία και έχουν σχέση με όλους όσοι άμεσα ή έμμεσα επηρεάζονται από τις δραστηριότητές τους”

(Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη)

- Η θέση του **Αριστοτέλη** αποτελεί τη βάση της σκέψης της μεγάλης μερίδας του επιστημονικού κόσμου:
- το σύστημα ηθικής είναι εκείνο το σύνολο συμπεριφορών που υποστηρίζεται από την κοινωνία και το οποίο εκφράζεται μ’ ένα κώδικα αρχών.
- Αυτό το σύστημα επιτρέπει τη σύγκλιση διαφορετικών πολιτισμών.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

- “Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η έννοια σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς προβληματισμούς στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη”
(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πράσινη Βίβλος, 2001)

- “Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η διαρκής δέσμευση των επιχειρήσεων για ηθική συμπεριφορά και συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας ζωής τόσο του εργατικού τους δυναμικού και των οικογενειών τους καθώς επίσης και των τοπικών κοινοτήτων και της κοινωνίας γενικότερα ”
(WBCSD Stakeholder Dialogue on CSR, The Netherlands, 1998)

United Nations

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

- “ Η ιδέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης έχει σχέση με τον τρόπο που μια εταιρία εφαρμόζει την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία στηρίζεται σε **τρεις πυλώνες** :
- τον οικονομικό,
- τον κοινωνικό
- και τον περιβαλλοντικό.
- Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη υποδηλώνει ότι μια εταιρία ασχολείται σοβαρά όχι μόνον με την **αποδοτικότητα και ανάπτυξη** της, αλλά και τον κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπό της.
- Πρέπει επίσης να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στους εκφραζόμενους προβληματισμούς των ενδιαφερόμενων μερών της :
- εργαζομένων,
- μετόχων,
- πελατών,
- προμηθευτών και της κοινωνίας γενικότερα”
(Novethic)

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

- “Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι η δέσμευση της ηγεσίας μιας επιχείρησης για θεμελιώδεις αξίες και αναγνώριση των τοπικών και πολιτιστικών διαφορών κατά την εφαρμογή παγκόσμιων πολιτικών.
- Είναι η υιοθέτηση εκ μέρους των επιχειρήσεων της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και των εργασιακών δικαιωμάτων του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας” (Ολλανδία)

- Παρ' όλους τους διαφορετικούς ορισμούς υπάρχουν **τρία** σημεία για τα οποία υπάρχει συναίνεση.
- Το ένα αφορά τον εθελοντικό χαρακτήρα της ΕΚΕ,
- το δεύτερο αναφέρεται στη στενή σχέση της ΕΚΕ με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης
- και το τρίτο ότι δεσμεύει την επιχείρηση ώστε η ΕΚΕ να αποτελεί μόνιμη στρατηγική της επιλογή κι όχι απλά μια δευτερεύουσα περιστασιακή επιλογή.
- Ύστερα από έρευνα που έγινε σε διεθνές επίπεδο, προέκυψε ότι οι επιχειρήσεις κατανοούν με διαφορετικό τρόπο την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

- Κάθε επιχείρηση, (ιδιωτική ή δημόσια, οργανισμός ή μη κυβερνητική οργάνωση) για να μπορέσει να εδραιωθεί, να γίνει πιο γνωστή στο χώρο της και για να χτίσει την εικόνα της χρησιμοποιεί διάφορα μέσα και αναπτύσσει διάφορες δράσεις όπως :
- η διαφήμιση,
- οι δημόσιες σχέσεις
- και η εταιρική κοινωνική ευθύνη
(τα τελευταία χρόνια) η οποία αποτελεί έννοια όλο και περισσότερο συνδεδεμένη με την εικόνα των επιχειρήσεων.
- Μέσω της κοινωνικής ευθύνης προβάλλεται :
- η υπευθυνότητα,
- η κοινωνική ευσυνειδησία,
- η ευαισθησία,
- η συνείδηση
- και η επιχειρηματική ηθική της επιχείρησης.

- Καθημερινά γεγονότα, που αφορούν επιχειρήσεις και οργανώσεις, αφύπνισαν τη δημόσια συνείδηση και ανέδειξαν την εταιρική υπευθυνότητα σε κοινωνική επιταγή, τα γεγονότα αυτά είναι :
 - Διοικητική πλεονεξία.
 - Οικονομικό έγκλημα.
 - Διαφθορά.
 - Καταστροφή περιβάλλοντος.
 - Καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Αναλυτής, Ν. 2007).
- Μέσα από την ανάπτυξη της παρακάτω εργασίας, δίνεται ο ορισμός της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, αναγράφεται η ιστορική αναδρομή της έννοιας καθώς και η χρήση της από επιχειρήσεις και οργανισμούς με σκοπό την ανάδειξη της χρησιμότητας του όρου, των τεχνικών λειτουργίας και χρήσης της κοινωνικής ευθύνης μέσα από τις σύγχρονες επιχειρήσεις και οργανισμούς.

- Στα μέσα και τα τέλη του 18ου αιώνα οι επιχειρήσεις έστρεψαν το ενδιαφέρον τους στους υπαλλήλους και συγκεκριμένα ενδιαφέρθηκαν για το πώς θα τους καταστήσουν πιο παραγωγικούς. (Carroll, 2007; Gail & Nowak, 2006)
- Η βιομηχανική επανάσταση στα τέλη του 19ου αιώνα μπορεί να θεωρηθεί το σημείο εκκίνησης για την ανάληψη κοινωνικών πρωτοβουλιών από τη μεριά των επιχειρήσεων οι επιχειρήσεις εξέφραζαν με διάφορους τρόπους την κοινωνική τους υπευθυνότητα (προσφέροντας π.χ. κατοικία στους εργαζόμενους τους, φροντίζοντας για αυτούς και τις οικογένειες τους κ.λπ.).
- Με τον ερχομό του 20ου αιώνα και την καθιέρωση των νομικών πλαισίων της λειτουργίας των επιχειρήσεων και την ανάπτυξη του κράτους σε ό,τι αφορά την πρόνοια, ιδιαίτερα μετά το κραχ του 1929, το πνεύμα της φιλανθρωπίας παραχώρησε το πνεύμα του σε εκτεταμένες νομικές, συμβατικές και οργανωτικές δομές.

- Μετά το 1930 και κυρίως μετά το 1960 η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη έχει αποτελέσει ένα σημαντικό κομμάτι όχι μόνο σε ό,τι αφορά το εταιρικό κομμάτι αλλά ευρύτερα στην πολιτική και την οικονομική παγκόσμια σκηνή.
- Στις αρχές του 1930 ο Merrick Dodd και ο Adolf Berle υποστήριξαν πως η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη μπορεί να αποτελέσει μια υπηρεσία παρόμοια με έναν κερδοσκοπικό οργανισμό, η οποία, ωστόσο, θα αντλεί τα οφέλη της από την αναγνωρισιμότητα και την αποδοχή των εργαζομένων, των πελατών και των συμβαλλόμενων μερών. (Θανόπουλος, 2003; [w:en:Corporate social responsibility](http://www.en:Corporate_social_responsibility))

- Με το τέλος του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, η ανάδειξη των πολυεθνικών εταιριών και η αυξανόμενη επίδρασή τους στην παγκόσμια οικονομία και η επικράτηση του επιχειρηματικού μοντέλου που λέει ότι αποκλειστική ευθύνη των επιχειρήσεων είναι η παραγωγή πλούτου για τους μετόχους τους **(the business of business is business)** έφερε πάλι στην επιφάνεια το ερώτημα των σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και κοινωνίας.
- Μέχρι και το 1970, παρά τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις που είχαν θεσπιστεί, οι εταιρείες ακολουθούσαν ένα διαφορετικό δρόμο που αγνοούσε τις πρακτικές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.
- Η συγκεκριμένη πολιτική σκόπευε στην ουσιαστική ικανοποίηση των περαιτέρω αναγκών των εργαζομένων και αγνόηση των υπόλοιπων καλών πρακτικών που όριζε η ιδέα και η φιλοσοφία της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. (Θανόπουλος, 2003;[w:en:Corporate social responsibility](#))

- Στην κοινωνία της γνώσης, της τεχνολογίας, του πλουραλισμού, της πληροφόρησης και της υπερεθνικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων, **πολλά είναι τα γεγονότα που έκαναν το θέμα της Κοινωνικής Ευθύνης επίκαιρο.**
 - Η διεργασία της παγκοσμιοποίησης και της απελευθέρωσης των αγορών, με τα αμφισβητούμενα αποτελέσματα τους,
 - η ανάγκη ύπαρξης ελάχιστων κανόνων λειτουργίας και ελέγχου,
 - οι επιπτώσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που αφορούν όλο και περισσότερο μεγαλύτερο αριθμό ατόμων και κρατών,
 - η αύξηση της ευαισθησίας σε θέματα προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος κ.α. έφτιαξαν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο οι επιχειρήσεις καλούνται σήμερα να εντάξουν τη
- Βιώσιμη Ανάπτυξη στον πυρήνα της επιχειρηματικής τους σκέψης.**
- Οι προσδοκίες όλων των ενδιαφερόμενων μερών απέναντι στον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν και συμπεριφέρονται οι επιχειρήσεις διαρκώς αυξάνονται.
 - Οι επιχειρήσεις επομένως αντιμετωπίζουν ένα νέο κόσμο που απαιτεί νέο τρόπο σκέψης,
 - ένα κόσμο που θα πρέπει να καλύψει τις ανάγκες αυτής της γενιάς αλλά και των μελλοντικών.

- *«Η κοινωνία δεν είναι
ωστόσο η εξέλιξη της
οικογένειας.*
- *Εάν ο άνθρωπος βγει
διεργαζόμενος από την
οικογένεια, θα μπει
διεργαζόμενος στην
κοινωνία.»*

- Ιστορικά ο όρος
- **social responsibility**, κοινωνική ευθύνη, καθώς
- **social responsiveness**, κοινωνική ανταπόκριση,

παρουσιάζονται σε διάφορα συγγράμματα της διοίκησης επιχειρήσεων ήδη από την δεκαετία του 1970.

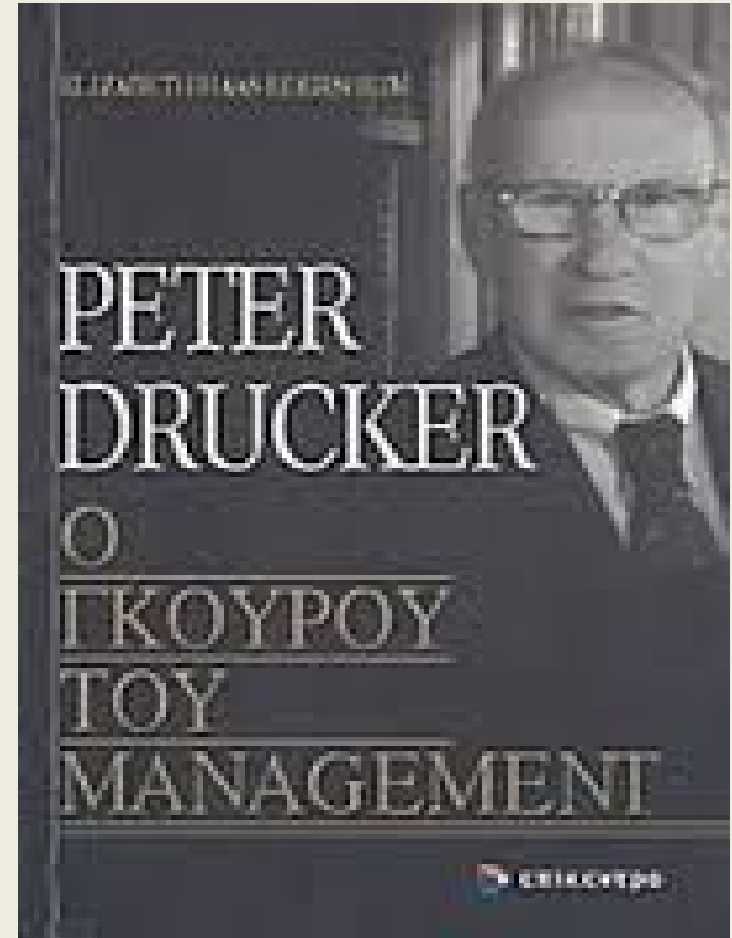
- Ο Peter Drucker ήταν ένας από τους πρώτους που χρησιμοποίησε τον όρο **social responsibility** στο βιβλίο του

“ Tasks, Responsibilities, Practices ”

όπου αναφέρει τον όρο

«κοινωνική ευθύνη»

σαν μια από τις οχτώ περιοχές όπου η επιχείρηση χρειάζεται να έχει αντικειμενικούς στόχους.

ΕΚΕ

Ορισμός

- “Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (Ε.Κ.Ε.), ορίζεται η εφαρμοζόμενη από επιχειρήσεις πολιτική, η οποία αφορά δράσεις, ενέργειες και προγράμματα,
- κοινωνικού,
- περιβαντολλογικού,
- πολιτιστικού εκπαιδευτικού
- και ερευνητικού χαρακτήρα (Εξωτερική Ε.Κ.Ε.), καθώς και σε δράσεις, οι οποίες αφορούν την,
- ανθρωποκεντρική και δίκαιη πολιτική ανθρωπίνων πόρων,
- το σεβασμό των δικαιωμάτων των εργαζομένων, κανόνες υγιεινής και ασφάλειας,
- την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου, την εξασφάλιση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων,
- το σεβασμό των συλλογικών συμβάσεων εργασίας (Εσωτερική Ε.Κ.Ε.)”
- Η διοίκηση της επιχείρησης ή του οργανισμού θα πρέπει να εντοπίσει τους εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες που καθορίζουν αφενός την επιχειρηματική βιωσιμότητα
- και αφετέρου την αειφόρο ανάπτυξη υιοθετώντας πρακτικές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

ΕΚΕ Ορισμός

- Για διαφορετικές χώρες, περιφέρειες, κλάδους και κατηγορία οργανισμών, η υπεύθυνη επιχειρηματική πρακτική περιλαμβάνει διαφορετικά αντικείμενα συζήτησης και σημαντικά διαφορετικές προτεραιότητες.
- Ωστόσο, η κοινή βασική προσέγγιση της ΕΚΕ περιλαμβάνει οργανισμούς που υιοθετούν μια επίσημη, δομημένη προσέγγιση στην αποτίμηση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής επίδρασής τους, κάνοντας βήματα για την βελτίωσή της και δημοσιεύοντας την όλη διαδικασία καθώς και τα αποτελέσματά της.
- Η υπεύθυνη εταιρική πρακτική εκτείνεται σε τέσσερα βασικά πεδία:
 - Εργασιακός χώρος
 - Πεδίο αγοράς
 - Κοινότητα
 - Περιβάλλον

Εσωτερική Κοινωνική Ευθύνη

- Σε μια εταιρεία, η εσωτερική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αφορά κυρίως
 - τους υπαλλήλους και συνδέονται με θέματα όπως,
 - η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό,
 - η υγεία και η ασφάλεια
 - καθώς και η διαχείριση της αλλαγής
 - ενώ οι περιβαλλοντικές υπεύθυνες πρακτικές σχετίζονται κυρίως με τη διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή.
 - Ανοίγουν το δρόμο για τη διαχείριση της αλλαγής και το συνδυασμό της κοινωνικής ανάπτυξης με τη βελτιωμένη ανταγωνιστικότητα.
- Η **COCO-MAT** έχει δώσει **bonus** στους εργαζόμενους που:
 - έρχονται στη δουλειά με το ποδήλατο,
 - σ' αυτούς που κόβουν το κάπνισμα.

Εσωτερική Κοινωνική Ευθύνη

- Διαχείριση του Ανθρώπινου Δυναμικού Από τις κυριότερες προκλήσεις για τις εταιρείες είναι η προσέλκυση και η συγκράτηση εξειδικευμένου προσωπικού.
- Στο πλαίσιο αυτό, τα σχετικά μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν:
- τη δια βίου μάθηση,
- την παραχώρηση αρμοδιοτήτων και εξουσιών στους εργαζομένους,
- την καλύτερη ενημέρωση σε όλη την επιχείρηση,
- την καλύτερη ισορροπία μεταξύ εργασίας, οικογένειας και ελεύθερου χρόνου,
- τη μεγαλύτερη ποικιλομορφία του εργατικού δυναμικού,
- την ίση αμοιβή και τις προοπτικές σταδιοδρομίας για τις γυναίκες,
- τον καταμερισμό των κερδών και τα συστήματα παροχής μεριδίων του μετοχικού κεφαλαίου,
- καθώς και τον προβληματισμό σχετικά με την απασχολησιμότητα και την εξασφάλιση της εργασίας.
- Έχει επίσης αποδειχθεί ότι η ενεργός εποπτεία και διαχείριση των υπαλλήλων που απουσιάζουν από την εργασία τους λόγω αναπηρίας ή τραυματισμού έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των δαπανών.

Κάθε αλήθεια γεννιέται από τρία στάδια.

Πρώτα γελοιοποιείται.

Μετά βρίσκει εφελκυστική αντίθεση.

*Και στο τέλος δεσφύεται
αυτονόμη.*

Άρθουρ Σουπενχάουερ, 1788-1860, Γερμανός φιλόσοφος

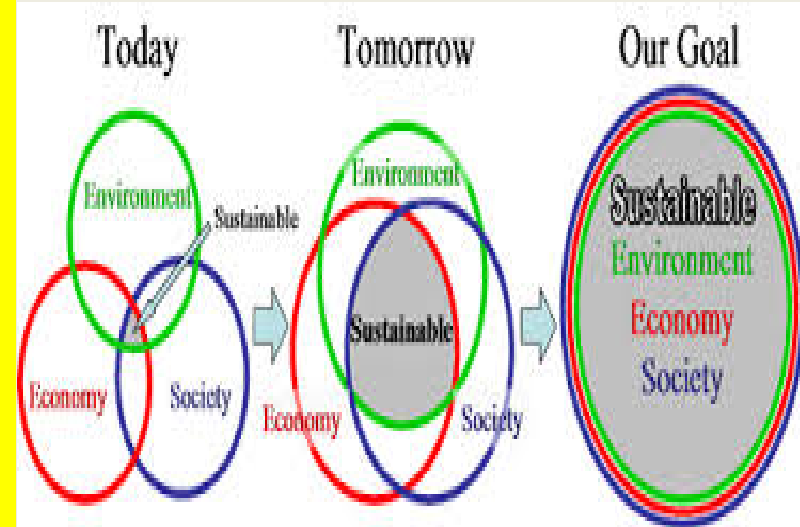
- **Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία.**

Το θέμα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία παραδοσιακά έγκεινται σε νομοθετικά και εκτελεστικά μέτρα.

- Ωστόσο, λόγω της τάσης να ανατίθενται εργασίες σε εργολάβους και προμηθευτές, οι εταιρείες εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τις επιδόσεις των εργολάβων τους στο θέμα της υγείας και της ασφάλειας.
- Εθελοντικά προγράμματα ως συμπληρωματικά προς τις δραστηριότητες νομοθεσίας και ελέγχου από τις δημόσιες αρχές υιοθετούνται από τις εταιρείες για την περαιτέρω προώθηση της υγείας και της ασφάλειας, χρησιμοποιώντας αυτές τις δύο παραμέτρους ως κριτήρια για την προμήθεια των προϊόντων ή των υπηρεσιών τους.

- Προσαρμογή στην Αλλαγή.
- Η αναδιάρθρωση με τρόπο κοινωνικά υπεύθυνο σημαίνει ότι εξισορροποούνται και λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα και οι ανησυχίες όλων εκείνων που θίγονται από τις αλλαγές και τις αποφάσεις.
- Ειδικότερα, αυτό συνεπάγεται τη συμμετοχή και την ανάμιξη όλων των ενδιαφερόμενων μερών μέσω της ανοικτής ενημέρωσης και των διαβουλεύσεων
- Διαχείριση του Περιβαλλοντικού Αντίκτυπου και των Φυσικών Πόρων
Γενικά η μείωση της κατανάλωσης πόρων ή των ρυπογόνων εκπομπών και αποβλήτων μπορούν να μειώσουν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο.
- Στον περιβαλλοντικό τομέα, οι περιβαλλοντικές αυτές επενδύσεις αναφέρονται κανονικά ως ευκαιρίες διπλού κέρδους, και για τις επιχειρήσεις και για το περιβάλλον.

Εξωτερική Κοινωνική Ευθύνη

- Εξωτερική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αφορά την επέκταση της ευθύνης της εταιρείας στην τοπική κοινότητα και αφορά ένα ευρύ σύνολο ενδιαφερόμενων μερών οι οποίοι είναι όχι μόνο οι εργαζόμενοι και οι μέτοχοι αλλά και οι επιχειρηματικοί εταίροι, οι προμηθευτές, οι πελάτες, οι δημόσιες αρχές και οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ) που εκπροσωπούν τις τοπικές κοινότητες ή ασχολούνται με το περιβάλλον.)
- • Τοπικές Κοινότητες Η εταιρική κοινωνική ευθύνη αφορά την ένταξη των εταιρειών στο τοπικό περιβάλλον τους είτε αυτό είναι στην Ευρώπη είτε στον υπόλοιπο κόσμο.
- Οι εταιρείες συνεισφέρουν στις κοινότητές τους παρέχοντας θέσεις εργασίας, μισθούς, κοινωνικές παροχές καθώς και φόρους.
- Από την άλλη πλευρά, οι εταιρείες εξαρτώνται από την υγεία, τη σταθερότητα και την ευημερία των κοινοτήτων μέσα στις οποίες λειτουργούν.
- Επίσης, υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ εταιρειών και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντός τους.
- Ορισμένες βασίζονται σε ένα καθαρό περιβάλλον για την παραγωγή τους ή την προσφορά των υπηρεσιών τους (καθαρός αέρας, καθαρά ύδατα, δρόμοι χωρίς κίνηση).

Εξωτερική Κοινωνική Ευθύνη

- Επιχειρηματικοί Εταίροι,
- Προμηθευτές και Καταναλωτές.
- Μακροπρόθεσμα, η οικοδόμηση σχέσεων με τους επιχειρηματικούς εταίρους και τους προμηθευτές ενδέχεται να οδηγήσει σε δίκαιες τιμές, όρους και προσδοκίες καθώς και ποιότητα και αξιόπιστη παράδοση ή εκτέλεση.
- Οι εταιρείες που οικοδομούν σχέσεις διαρκείας με τους πελάτες, εστιάζοντας όλη την οργάνωσή τους στην κατανόηση των αναγκών και των επιθυμιών των πελατών και παρέχοντάς τους ανώτερη ποιότητα, ασφάλεια, αξιοπιστία και εξυπηρέτηση, αναμένεται ότι θα είναι πιο προσοδοφόρες.
- Ανθρώπινα Δικαιώματα.
- Αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ότι ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων μιας εταιρείας στα ανθρώπινα δικαιώματα των εργαζομένων και στις τοπικές κοινότητες ξεπερνά το πεδίο των εργατικών δικαιωμάτων.
- Οι εθελοντικοί κώδικες συμπεριφοράς μπορούν να συμβάλλουν στην προώθηση διεθνών εργασιακών προτύπων, η αποτελεσματικότητα ωστόσο εξαρτάται από τη σωστή εφαρμογή και την επαλήθευσή τους

Η ενέργεια του μυαλού είναι η ουσία της ζωής. Η γνώση του εαυτού μας είναι αρχή της όλης σοφίας.

Αριστοτέλης.

Γνώθι σαυτόν.

Χίλων ο Λακεδαιμόνιος

- **Παγκόσμιες Περιβαλλοντικές Ανησυχίες**
Μέσω των διασυννοριακών συνεπειών πολλών περιβαλλοντικών προβλημάτων που συνδέονται με τις επιχειρήσεις και της κατανάλωσης πόρων από ολόκληρο τον κόσμο, οι εταιρείες διαδραματίζουν επίσης ενεργό ρόλο στο παγκόσμιο περιβάλλον.
- Προώθηση Σκοπού (Cause promotion):
- Η επιχείρηση προσφέρει χρήματα / προϊόντα / υπηρεσίες για κάποιο κοινωνικό σκοπό και την ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από αυτό.
- Επιπλέον η επιχείρηση μπορεί να πάρει την πρωτοβουλία από μόνη της, να είναι ο βασικός χορηγός σε μια ήδη υπάρχουσα πρωτοβουλία κάποιου οργανισμού ή να είναι ένας από τους χορηγούς.

*Το να ξέρεις τους άλλους
είναι σοφία. Το να
ξέρεις τον εαυτό σου
είναι φώτιση.*

LAO - TZU

- **Μάρκετινγκ Σκοπού (Cause related marketing):**
- Συνδέονται οι πωλήσεις ενός συγκεκριμένου προϊόντος με ένα ποσοστό από τα έσοδά του, το οποίο προσφέρεται σε συγκεκριμένο σκοπό.
- Το cause - related marketing γίνεται συνήθως για κάποιο συγκεκριμένο προϊόν και για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- Η συμφωνία είναι αμοιβαίως συμφέρουσα καθώς κερδίζει τόσο η επιχείρηση όσο και ο οργανισμός με τον οποίο συνεργάζεται.
- Επιπλέον, ο καταναλωτής έχει την ευκαιρία να βοηθήσει τον συγκεκριμένο σκοπό χωρίς να χρειασθεί να δώσει ο ίδιος χρήματα και παράλληλα χωρίς να πάρει τίποτα σε αντάλλαγμα.
- **Κοινωνικό Μάρκετινγκ (Corporate social marketing):**
- Συνδράμει στην αλλαγή της συμπεριφοράς του κοινού όσο αφορά σε κάποιο θέμα και συνήθως υπάρχει συνεργασία με κάποιο δημόσιο φορέα. (Kolter, 2009; Hunger, Wheelen, Thomas, 2004)

Κατηγορίες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

Εταιρική Φιλανθρωπία (Corporate philanthropy):

Είναι η προσφορά χρημάτων σε κάποιο φιλανθρωπικό οργανισμό/σκοπό. Αυτή η ενέργεια είναι η πιο παραδοσιακή μορφή Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Εταιρικός εθελοντισμός (Community volunteering):

Η επιχείρηση υποστηρίζει και προτρέπει εργαζομένους και συνεργάτες να προσφέρουν τον χρόνο τους σε κάποιο σκοπό, συνήθως σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας. Η ενέργεια μπορεί να ξεκινήσει από την επιχείρηση αυτήν καθ'αυτήν ή να γίνει σε συνεργασία με κάποιον οργανισμό.

Κοινωνικά Υπεύθυνες Επιχειρηματικές Πρακτικές (Socially responsible business practices):

- Πρόκειται για πρακτικές που έχουν να κάνουν με τη βελτίωση της ζωής σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας και το περιβάλλον.
- Εκτός των παραπάνω και σύμφωνα με τη σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη μπορεί να διακριθεί σε **3 κατηγορίες** ανεξάρτητα με το αν επιβάλλεται από την τοπική κοινωνία καθώς και αν όλοι οι συμμετέχοντες ευνοούνται από τα οφέλη της εφαρμογής των συγκεκριμένων προγραμμάτων.
(Kolter, 2009; Hunger, Wheelen, Thomas, 2004)

Κατηγορίες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

- 1. Στρατηγική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
- Η Στρατηγική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη συνδυάζει τα κοινωνικά οφέλη με τους άμεσους στρατηγικούς στόχους μιας επιχείρησης.
- Με την Στρατηγική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, η επιχείρηση πραγματοποιεί φιλανθρωπίες προς την κοινωνία με στόχο την ενίσχυση των μακροπρόθεσμων οικονομικών τους στόχων.
- Συνεπώς η κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά των επιχειρήσεων αποσκοπεί στην μεγιστοποίηση του κέρδους.
- Η συγκεκριμένη επιχειρηματική συμπεριφορά αναπτύχθηκε κατά την περίοδο του 1980 και πρακτικά μπορεί αρχικά η υιοθέτηση της να σήμαινε βραχυπρόθεσμες απώλειες σε ότι αφορά τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης.
- Ωστόσο μακροπρόθεσμα τα οφέλη της επιχείρησης μπορούν να καταγραφούν από τα οικονομικά δεδομένα όπως είναι αποτελέσματα χρήσης, λόγω της βελτίωσης της εικόνας της επιχείρησης έναντι της κοινωνίας.
- Για αυτόν τον λόγο η Στρατηγική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη αντιμετωπίζεται ως επένδυση στην δημιουργία καλής φήμης έναντι των πελατών αλλά και των εν δυνάμει πελατών οι οποίοι είναι αυτοί που ενισχύουν την χρηματοοικονομική απόδοση της επιχείρησης

Κατηγορίες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

- **2. Ηθική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη**
- Η Ηθική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη έχει ως σκοπό, πέρα από την ικανοποίηση των οικονομικών και νομικών υποχρεώσεων στο κοινωνικό σύνολο, να περιλαμβάνει ενέργειες οι οποίες να αποφεύγουν οποιασδήποτε βλάβης στην κοινωνία είτε οικονομική, πνευματική ή ψυχολογική. Οποιαδήποτε εταιρεία δεν εκπληρώνει τα ηθικά της καθήκοντα λειτουργεί ως ανεύθυνος οργανισμός.
- Τα στελέχη της επιχείρησης γνωρίζουν ότι θα πρέπει να υπάρχει συμμόρφωση στα ιδανικά, ακόμα και αν βραχυπρόθεσμα καθυστερεί την εμφάνιση του κέρδους ή του άμεσου θετικού αποτελέσματος, καθώς αν προβεί σε ενέργειες που αγνοούν αυτές τις πρακτικές (π.χ. περιβαλλοντική μόλυνση της τοπικής κοινωνίας) μεταγενέστερα θα υπάρξει μείωση στα κέρδη των μετόχων καθώς υποβαθμίζεται η ευρύτερη εικόνα της επιχείρησης
- Πρακτικά μια επιχείρηση η οποία στηρίζεται στην ηθική, αποκτά μεγαλύτερη φερεγγυότητα και δημιουργεί εικόνα εμπιστοσύνης έναντι των πελατών, των προμηθευτών, των εργαζομένων κτλ.

Κατηγορίες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

- **3. Ανθρωπιστική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη**
- Με τον όρο «Ανθρωπιστική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη», η επιχείρηση δεν αποσκοπεί μόνο στην αποφυγή δημιουργίας κοινωνικής βλάβης αλλά ενισχύει τις προσπάθειες βελτίωσης και εξάλειψης των κοινωνικών προβλημάτων, όπως χαμηλό βιοτικό επίπεδο, ναρκωτικά, εγκληματικότητα, έλλειψη παιδείας.
- Τα παραπάνω συμβάλλουν στην ύπαρξη κοινωνικής ανισότητας και υποβαθμίζουν τους όρους ζωής.
- Η Ανθρωπιστική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη περιλαμβάνει ενέργειες, πολιτικές και δράσεις οι οποίες αποσκοπούν στην άμεση επέμβαση του οργανισμού μέσω της κατανομής πόρων βάσει των υπαρχουσών κοινωνικών αναγκών.
- Τέτοιες ενέργειες της Ανθρωπιστικής Εταιρικής Ευθύνης είναι οι πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος, οι δωρεές σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, η συμμετοχή της επιχείρησης σε προγράμματα εύρεσης εργασίας για μακροχρόνια ανέργους, καθώς και διάφορες άλλες δραστηριότητες που η συνιστώσα τους αποσκοπεί στη βελτίωση των όρων και των συνθηκών ζωής.

Θεωρία των Ενδιαφερόμενων Μερών

- Η θεωρία των ενδιαφερομένων είναι η κυριότερη θεωρία πάνω στην οποία στηρίζεται η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη αποτελούν το περιβάλλον (άμεσο και έμμεσο), το οποίο αλληλεπιδρά με την επιχείρηση και έχει ενδιαφέρον από τις δραστηριότητές της. (Ο αγγλικός όρος είναι Stakeholders, δηλαδή αυτοί που κρατούν-έχουν ενδιαφέρον).
- Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι σε μία επιχείρηση είναι οι μέτοχοι, οι εργαζόμενοι, οι δανειστές-πιστωτές (τράπεζες). Έμμεσα ενδιαφερόμενοι είναι το κράτος, οι τοπικές κοινωνίες, στις οποίες δραστηριοποιείται μία επιχείρηση, οι ομάδες πίεσης, π.χ. ακτιβιστές, διαδηλωτές, κ.ά.
- Η θεωρία των ενδιαφερόμενων μερών βοηθάει την επιχείρηση να λάβει υπόψη της όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (τόσο άμεσα όσο και έμμεσα) και να εμπλακεί σε μία ουσιώδη διαδικασία διαλόγου πριν καθορίσει το πρόγραμμα δράσης της όσον αφορά την εταιρική κοινωνική της ευθύνη. (Αναλυτής, 2007; Booth, 2009)

Θεωρία των Ενδιαφερόμενων Μερών

- Τα ενδιαφερόμενα μέρη μιας επιχείρησης μπορούν να χωριστούν σε 3 κατηγορίες:
- **Οργανωτικούς** (εσωτερικούς ως προς την εταιρεία): εργαζόμενους, διοικητικά στελέχη, συλλόγους, μετόχους.
- **Οικονομικούς** (εξωτερικούς ως προς την εταιρεία): πελάτες, πιστωτές, διανομείς, προμηθευτές.
- **Κοινωνικούς** (εξωτερικούς ως προς την εταιρεία): κοινότητες, κυβέρνηση, μη κερδοσκοπικοί φορείς, περιβάλλον. (Αναλυτής, 2007; Booth, 2009)

- **Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Στην Πράξη.**
- Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, για να μπορέσει μια επιχείρηση να εφαρμόσει σωστά και με υπευθυνότητα πολιτικές και λογικές που ακούνε στην έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, θα πρέπει να ακολουθήσει κάποια βήματα τα οποία θα τη βοηθήσουν στο να προσεγγίσει στο μέγιστο βαθμό την έννοια, αλλά και τη σημασία της Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας και επιπλέον μακροπρόθεσμα να επωφεληθεί από την επίτευξη των στόχων.
- Τα βασικότερα βήματα είναι τα εξής:
- 1. Προσδιορισμός του σκοπού και του οράματος της επιχείρησης.
- 2. Ορισμός υπευθύνου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- 3. Καθορισμός προτεραιοτήτων.
- 4. Προσδιορισμός των ενδιαφερόμενων μερών.
- 5. Καθορισμός ενός προγράμματος επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- 6. Εφαρμογή – Παρακολούθηση εφαρμογής – Μέτρηση.
- 7. Επικοινωνία – Δημοσιοποίηση.

Η κοινωνική απόκριση είναι ο βαθμός στον οποίο μια επιχείρηση ανταποκρίνεται στις κοινά θεωρούμενες κοινωνικές υποχρεώσεις της.

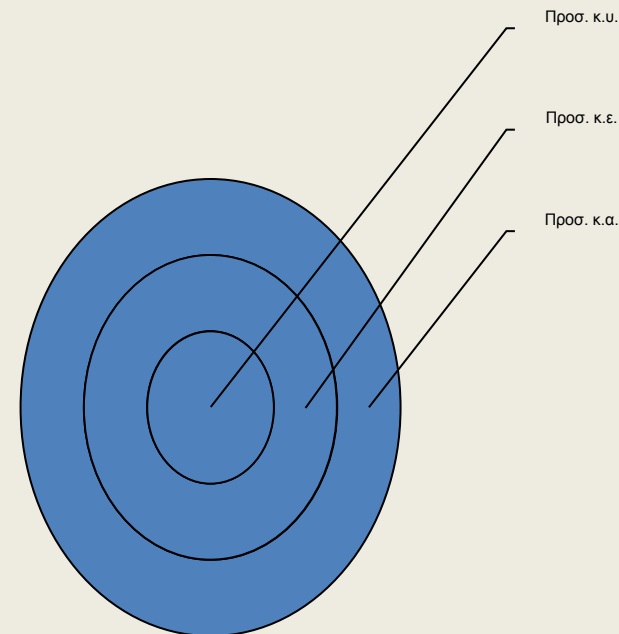
Η κοινωνική απόκριση μετριέται με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης όσον αφορά τις προσπάθειες της για την εκπλήρωση των κοινωνικών υποχρεώσεων. Απηχώντας τις διαφορές ανάμεσα στη άποψη του Milton Friedman ότι οι "επιχειρήσεις δεν έχουν κοινωνικές ευθύνες πέρα από τις απαιτήσεις του νόμου"

και του Keith Davis ότι "οι επιχειρήσεις έχουν κοινωνικές ευθύνες λόγω του ότι έχουν κοινωνική και οικονομική δύναμη", οι επιχειρήσεις έχουν υιοθετήσει διαφορετικά επίπεδα κοινωνικής απόκρισης.

Έχουν προκύψει τρεις προσεγγίσεις:

η προσέγγιση κοινωνικής **υποχρέωσης**,
η προσέγγιση κοινωνικής **ευθύνης**
και η προσέγγιση κοινωνικής **απόκρισης**.

Αυτές οι τρεις προσεγγίσεις αντιπροσωπεύουν μια διαβάθμιση της κοινωνικής απόκρισης, αρχίζοντας από την προσέγγιση με το μικρότερο βαθμό κοινωνικής ευθύνης και καταλήγοντας στην προσέγγιση με το μεγαλύτερο βαθμό.

Υποθέτει ότι οι βασικοί στόχοι μιας επιχείρησης είναι οικονομικού χαρακτήρα δηλ. η μεγιστοποίηση του κέρδους και της αξίας του Μ.Κ. και όχι η εκπλήρωση κοινωνικών υποχρεώσεων.

Οι υποστηρικτές αυτής της προσέγγισης πιστεύουν ότι η επιχείρηση θα πρέπει να εκπληρώσει τις ελάχιστες κοινωνικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο μάνατζερ που αποδέχεται την προσέγγιση της κοινωνικής υποχρέωσης συμμορφώνεται με την νομοθεσία και μπορεί να επιχειρήσει να επηρεάσει τη διαμόρφωση της, ενισχύοντας υποψηφίους για δημόσια αξιώματα που συμμερίζονται τις απόψεις, ή ασκώντας πίεση σε νομοθέτες για να δημιουργήσουν νέους νόμους ή να καταργήσουν ορισμένους από τους υπάρχοντες.

Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ(συνέχεια)

Οι μάνατζερ που αποδέχονται αυτή την προσέγγιση υποστηρίζουν ότι οι επιχειρήσεις εκπληρώνουν τις κοινωνικές υποχρεώσεις τους μεγιστοποιώντας τα κέρδη και διατηρώντας την απασχόληση των εργαζομένων.

Με την προϋπόθεση ότι οι μάνατζερ συμμορφώνονται με τη νομοθεσία, είναι υπόλογοι μόνο στους ιδιοκτήτες (μετόχους) της επιχείρησης – και όχι στην κοινωνία – για τη χρησιμοποίηση των πόρων της επιχείρησης.

Αυτοί οι μάνατζερ επιλέγουν τις επιχειρηματικές ενέργειες που αποφέρουν το βέλτιστο οικονομικό αποτέλεσμα για την επιχείρηση και που επιβάλλονται από την νομοθεσία.

Αυτοί οι μάνατζερ μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στη δράση των επαγγελματικών οργανώσεων για κατάργηση ή αλλαγή της νομοθεσίας και για τον περιορισμό της κοινωνικής ευθύνης της επιχείρησης.

Επίσης, οι ίδιοι υποστηρίζουν ενεργά τους πολιτικούς υποψηφίους που ενθαρρύνουν την ελάχιστη κρατική ανάμιξη στις υποθέσεις των επιχειρήσεων.

Οι μάνατζερ που συμφωνούν με την προσέγγιση κοινωνικής υποχρέωσης υποστηρίζουν τις φιλανθρωπικές συνεισφορές της επιχείρησης, αλλά μόνον επειδή οι πράξεις αυτές ωφελούν την εταιρεία.

Αυτές οι φιλανθρωπίες εντάσσονται στις προσπάθειες δημοσίων σχέσεων, με την ελπίδα να αποκτήσει η επιχείρηση καλή φήμη, η οποία σε τελική ανάλυση επηρεάζει τις αποφάσεις των καταναλωτών ή ευνοεί άμεσα τους υπαλλήλους της.

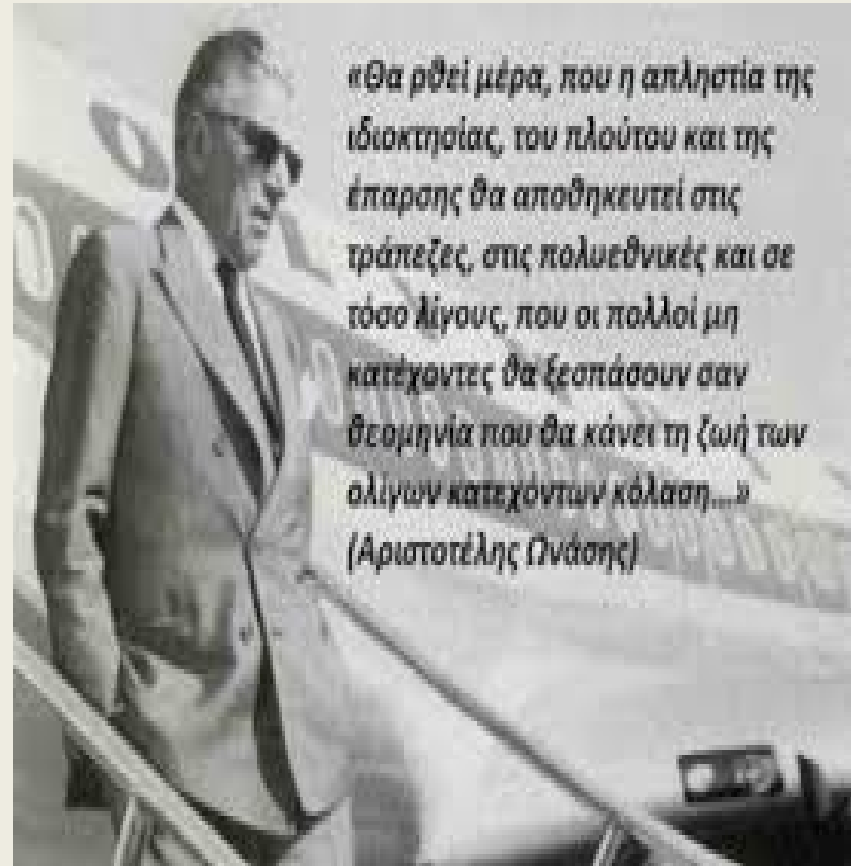
Διαφορετικά το κοινωνικό έργο της φιλανθρωπίας θεωρείται ευθύνη των μεμονωμένων ατόμων και όχι της επιχείρησης.

Αν και η προσέγγιση κοινωνικής υποχρέωσης έχει επικριθεί έντονα από εκείνους που υποστηρίζουν ότι η απλή συμμόρφωση στις υποχρεώσεις που προβλέπεται από το νόμο είναι ανεπαρκής, οι τάσεις της νομοθεσίας σε τοπικό και κρατικό επίπεδο λειτούργησαν ως μετωπική, πραγματική επίθεση εναντίον μάνατζερ και μετόχων που διαφορετικά θα περιόριζαν την απόκριση των επιχειρήσεων στα κοινωνικά προβλήματα.

Όταν γράφεται η
ιστορία της ζωής σου,
μη αφήνεις **οποιονδήποτε**
να κρατά τη πένα.

Στις μέρες μας οι επιχειρήσεις έχουν να αντιμετωπίσουν μια πληθώρα νόμων που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν νόμοι κοινωνικών υποχρεώσεων – διατάγματα που δημιουργούν νέες και αυστηρές υποχρεώσεις στις σύγχρονες επιχειρήσεις για:

- τον περιορισμό της ρύπανσης, την δημιουργία
- και την διατήρηση ασφαλών χώρων εργασίας,
- την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού,
- την ίση μεταχείριση των εργαζομένων κ.λ.π.

Όλο και περισσότερο, η αδυναμία συμμόρφωσης σε αυτήν την αυξανόμενη νομοθεσία μπορεί να επιφέρει σημαντικές χρηματικές ποινές, τόσο στους μεμονωμένους μάνατζερ όσο και στις επιχειρήσεις, ενώ υπάρχουν και ποινικές ευθύνες που επισύρουν πρόστιμα ή ακόμα και ποινές φυλάκισης.

Αυτοί που θα ήθελαν να περιορίσουν την απόκριση της διοίκησης στις απαιτήσεις που ορίζονται από το νόμο αντιμετωπίζουν σήμερα την ανάγκη να δείξουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τις μεταβαλλόμενες κοινωνικές υποχρεώσεις.

**Επομένως η Π.Κ.Υ. υποστηρίζει ότι
οι μόνες κοινωνικές
υποχρεώσεις της επιχείρησης
είναι αυτές που επιβάλλονται
από τη νομοθεσία.**

**Μια επιχείρηση που εφαρμόζει
αυτή τη προσέγγιση διαθέτει
μόνο τους απαιτούμενους
επιχειρησιακούς πόρους για να
εκπληρώσει αυτές τις
κοινωνικές υποχρεώσεις
και δεν προβαίνει σε
εθελοντικές ενέργειες.**

Η προσέγγιση αυτή υποστηρίζει ότι οι επιχειρήσεις **δεν έχουν μόνο οικονομικούς στόχους,** αλλά και κοινωνικές ευθύνες.

Οι μάνατζερ που συμφωνούν με αυτή την προσέγγιση λαμβάνουν επιχειρηματικές αποφάσεις που δε βασίζονται μόνο στα οικονομικά κέρδη και στη συμμόρφωση με τη νομοθεσία, αλλά και σε κριτήρια κοινωνικού συμφέροντος.

Υπάρχει μια προθυμία στη δαπάνη ορισμένων πόρων της επιχείρησης σε κοινωνικά προγράμματα σε σχέση με τις ανάγκες της ευρύτερης κοινωνίας, χωρίς φυσικά να βλάπτεται οικονομικά η εταιρία.

Υπάρχει δηλαδή ενδιαφέρον, για την μεγιστοποίηση των κερδών και της αξίας του Μ.Κ., αλλά και η διάθεση να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι στα πλαίσια της κοινωνίας που παρακολουθεί τα προγράμματα κοινωνικής δράσης.

Οι εταιρίες που ασπάζονται την ΠΚΕ επιζητούν αποδοχή της κοινωνίας για την ανάμιξη τους σε κοινωνικές δραστηριότητες και επιθυμούν να θεωρούνται "καλοί πολίτες".

Γι' αυτόν το λόγο, πρέπει να γίνονται πολλές προσπάθειες στον τομέα των δημοσίων σχέσεων, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να κερδίζουν την επιδοκιμασία της κοινής γνώμης.

Οι μάνατζερ αυτών των επιχειρήσεων συνεργάζονται με κοινωνικές υπηρεσίες για να καθορίσουν τις διαστάσεις των τρεχόντων κοινωνικών προβλημάτων και να ανακαλύπτουν τρόπους με τους οποίους μπορούν οι επιχειρήσεις να συμβάλουν στην επίλυση αυτών των προβλημάτων.

Επίσης οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε τοπικά κοινωνικά προγράμματα, ενώ οι επιχειρήσεις συχνά ανταμείβουν τους υπαλλήλους που παίρνουν μέρος σε αυτά.

Επιπλέον η πολιτική της εταιρίας ενθαρρύνει και υποστηρίζει την κοινωνικά επιθυμητή μεμονωμένη δράση με δραστηριότητες όπως η ενίσχυση των φιλανθρωπικών εισφορών των εργαζομένων με κεφάλαια της εταιρίας.

Αν οι εταιρίες αυτές διαπιστώσουν ότι οι ενέργειες τους συμβάλλουν θετικά στα τρέχοντα κοινωνικά προβλήματα, τότε εφαρμόζουν την κατασταλτική προσαρμογή.

Αυτό σημαίνει ότι, στις περιπτώσεις που η συμμετοχή της εταιρίας στην επίλυση κάποιου προβλήματος είναι αναγκαία, η επιχείρηση θα ενεργεί με σκοπό να προσφέρει κάποια λύση.

Παράδειγμα τέτοιων ενεργειών είναι η αποζημίωση των ατόμων που υπέστησαν κάποια οργανική βλάβη από τη ρύπανση την οποία προκάλεσε η εταιρία, η η δαπάνη χρηματικών ποσών για τη διατήρηση του ελέγχου της ρύπανσης σε υψηλά επίπεδα.

Αυτό που θα πρέπει να θυμόμαστε είναι:

Ότι η προσέγγιση κοινωνικής ευθύνης υποστηρίζει ότι μια επιχείρηση έχει οικονομικές και κοινωνικές ευθύνες.

Οι οικονομικές ευθύνες αφορούν την μεγιστοποίηση των κερδών και την αύξηση της αξίας των μετοχών.

Οι κοινωνικές ευθύνες αφορούν τη συμμετοχή της επιχείρησης στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων, αρκεί να μην επηρεάζεται αρνητικά η οικονομική ευημερία της εταιρίας.

Αυτή η προσέγγιση αναγνωρίζει τις υπάρχουσες ομάδες κοινωνικής δράσης και τις υποστηρίζει, προτρέποντας τους μάνατζερ και τους εργαζόμενους να κάνουν το ίδιο.

Η προσέγγιση αυτή αντιμετωπίζει τα κοινωνικά προβλήματα μέσω της κατασταλτικής προσαρμογής, διαδικασίας αντίδρασης στα κοινωνικά προβλήματα.

Η προσέγγιση κοινωνικής απόκρισης θεωρεί ότι μια επιχείρηση δεν έχει μόνο οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους, αλλά πρέπει επίσης να προβλέπει και μελλοντικά κοινωνικά προβλήματα και να ενεργεί από τώρα προληπτικά για την αντιμετώπισή τους. Συγκριτικά με τις άλλες δυο προσεγγίσεις που παρουσιάστηκαν σε αυτό το κεφάλαιο, η προσέγγιση αυτή έχει τις περισσότερες απαιτήσεις:

1. Η επιχείρηση πρέπει να προβλέπει μελλοντικά κοινωνικά προβλήματα και να τα αντιμετωπίζει πριν εκδηλωθούν.
2. Για την αντιμετώπιση των μελλοντικών κοινωνικών προβλημάτων, η επιχείρηση πρέπει να χρησιμοποιεί σήμερα τους πόρους της για μελλοντικό κοινωνικό όφελος, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τη μεγιστοποίηση των κερδών στο παρόν.

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ.

Μια εταιρία που υποστηρίζει αυτή την προσέγγιση πιστεύει ότι η **“καλή διαγωγή”** μιας επιχείρησης συνίσταται στην ανάληψη ενός προληπτικού ρόλου στην κοινωνία, δηλαδή στο να χρησιμοποιεί τη δύναμή της για τη βελτίωση της κοινωνίας.

Αυτές οι ενέργειες θα ωφελήσουν τελικά την επιχείρηση, επειδή η εταιρία δραστηριοποιείται εντός της κοινωνίας.

Ένα παράδειγμα εφαρμογής της προσέγγισης κοινωνικής απόκρισης είναι η χρηματοδότηση από την εταιρία ενός προγράμματος καταπολέμησης των ναρκωτικών στα σχολεία.

Το μελλοντικό κέρδος από αυτή τη δραστηριότητα είναι ένα υγιέστατο εργατικό δυναμικό στο μέλλον, παρά το γεγονός ότι η εταιρία μπορεί να μην αντιμετωπίζει προβλήματα με ναρκωτικά στο χώρο εργασίας.

Μια εταιρία που πιστεύει στην κοινωνική απόκριση επιδιώκει να συμμετέχει στην κοινωνία και ενθαρρύνει τους εργαζόμενους να κάνουν το ίδιο.

Απαιτείται μεγάλη προσπάθεια για να είναι η επιχείρηση συνεχώς ενημερωμένη για τα κοινωνικά προβλήματα, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για νέα προβλήματα.

Αυτή η προσέγγιση επιβάλλει στις εταιρίες να τηρούν στάση προληπτικής προσαρμογής.

Τα μελλοντικά προβλήματα είναι αναμενόμενα και γίνονται ενέργειες είτε για να προλαμβάνονται είτε για να μη γιγαντώνονται.

Η εταιρία που εφαρμόζει αυτή την προσέγγιση δεν υποστηρίζει μόνο τους ισχύοντες νόμους, αλλά επιδιώκει και την ψήφιση νέας νομοθεσίας για την ικανοποίηση των μελλοντικών κοινωνικών αναγκών.

Επίσης η εταιρία μπορεί ακόμη να χρησιμοποιεί τη μοναδική ειδίκευση της σε έρευνα και ανάπτυξη για να εφαρμόζει τεχνολογία που να ικανοποιεί τις προβλεπόμενες κοινωνικές ανάγκες.

Οι εταιρίες που ακολουθούν αυτή την πολιτική μπορεί να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες στον κλάδο τους για να επιβάλουν νέα πρότυπα απόδοσης, αυστηρότερα από εκείνα που επιβάλλονται από τη νομοθεσία, με την αιτιολογία ότι αυτά τα αυστηρότερα πρότυπα ωφελούν την κοινωνία, δίνουν στην εταιρία φήμη κοινωνικά ευαισθητοποιημένης εταιρίας και περιορίζουν την κρατική παρέμβαση και θεσμοθέτηση.

Η εφαρμογή της προληπτικής προσαρμογής μπορεί να είναι οικονομικά επιζήμια για την εταιρία, αλλά είναι δικαιολογημένη λόγω του ότι συμβάλλει στη βελτίωση της κοινωνίας στην οποία λειτουργεί η εταιρία.

Τι πρέπει να θυμόμαστε:

Η προσέγγιση κοινωνικής απόκρισης υποστηρίζει ότι οι επιχειρήσεις δεν έχουν μόνο οικονομικές και κοινωνικές ευθύνες, αλλά πρέπει επίσης να προβλέψουν μελλοντικά κοινωνικά προβλήματα και να διαθέτουν ορισμένους από τους πόρους τους για την αντιμετώπισή τους.

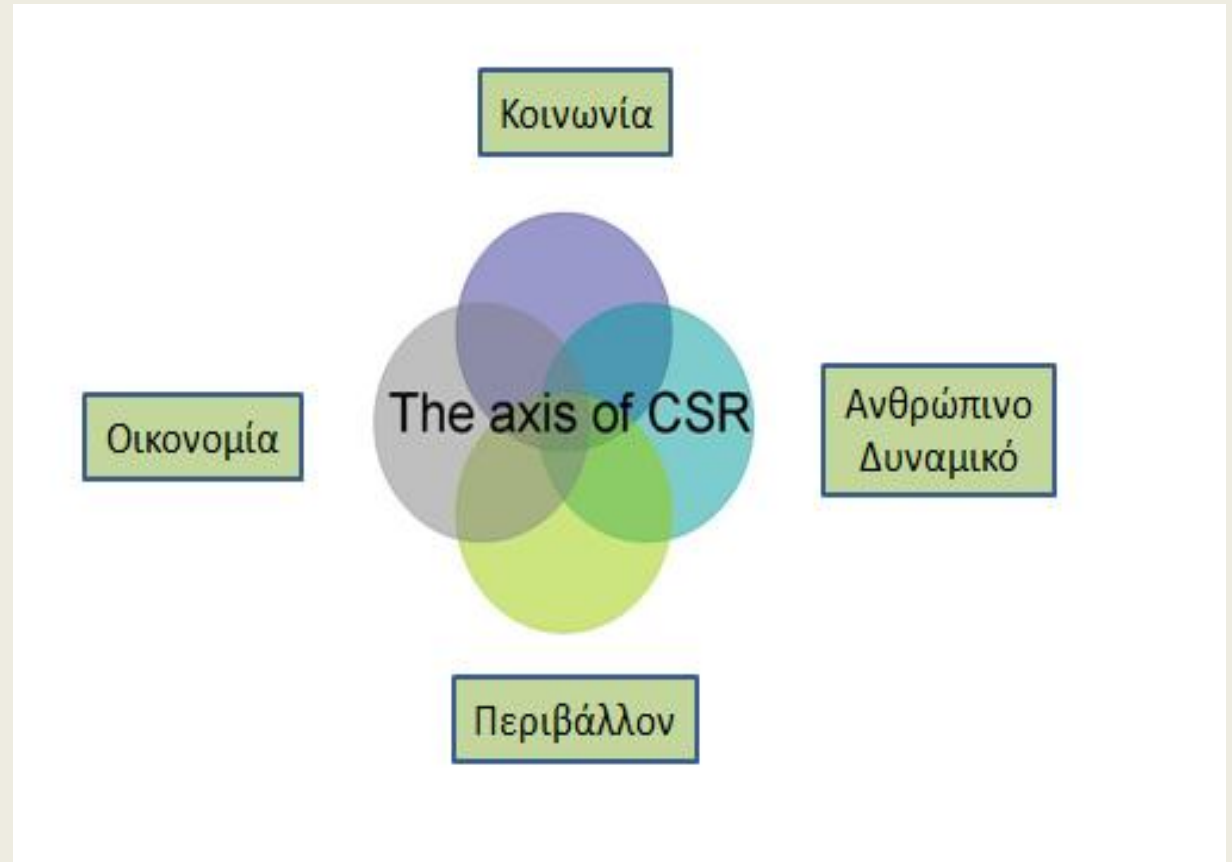
Αυτό επιτυγχάνεται με την προληπτική προσαρμογή, δηλαδή με την πρόβλεψη και την αντιμετώπιση των μελλοντικών προβλημάτων σήμερα.

Ορισμένα από τα προβλήματα μπορεί να μην σχετίζονται άμεσα με την επιχείρηση, αλλά η επίλυσή τους θα ωφελήσει την κοινωνία γενικότερα.

Πρόκειται για μια πολύ ανοιχτή προσέγγιση που αποδέχεται την ευθύνη των στελεχών απέναντι στους ιδιοκτήτες της επιχείρησης (μετόχους), αλλά και γενικότερα απέναντι στην κοινωνία.

Οι άξονες της ΕΚΕ

- Περιβάλλον
- Οικονομία
- Κοινωνία
- Ανθρώπινο
δυναμικό

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ε.Κ.Ε.

- **ΔΕΝ είναι** συμμόρφωση με την νομοθεσία.
- Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο κόσμος περιμένει από τις επιχειρήσεις να συμμορφωθούν με την νομοθεσία που τις διέπει.
- Η συμμόρφωση είναι αυτονόητη ενώ οι δράσεις της ΕΚΕ γίνονται σε εθελοντική βάση.
- **ΔΕΝ είναι** φιλανθρωπία ή επιχειρηματική χορηγία.
- Τα δύο αυτά αποτελούν ένα πολύ μικρό κομμάτι της ΕΚΕ.
- Στο παρελθόν η εταιρική φιλανθρωπία περιελάμβανε σε μεγάλο βαθμό προσωπικές πρωτοβουλίες, ενώ η ΕΚΕ περιλάμβανε ένα πολύ ευρύτερο φάσμα δράσεων.
- **ΔΕΝ είναι** δημόσιες σχέσεις. Αρκετοί θεωρούν ότι η ΕΚΕ ταυτίζεται με τις δημόσιες σχέσεις ή απλά αποτελεί βιτρίνα των επιχειρήσεων. Αυτή είναι μια λανθασμένη αντίληψη.
- Μπορεί μερικές φορές να υπάρχει μια λεπτή γραμμή ανάμεσα στα δύο, αλλά οπωσδήποτε μια επιχείρηση δεν εντάσσει την ΕΚΕ στις στρατηγικές της και την καθημερινότητά της για δημόσιες σχέσεις.
- **ΔΕΝ αντιτίθεται στον κύριο επιχειρηματικό στόχο.**
- Όταν αναφερόμαστε στην ΕΚΕ δεν λησμονούμε ποτέ τον κύριο λόγο της ύπαρξης μιας επιχείρησης που είναι η παραγωγή πλούτου.

Είχαμε και στο χωριό μου
frozen yoghurt,
το λέγαμε...
ξνόγαλο ζγκατάψυξ !!!!!

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ε.Κ.Ε.

- **ΕΙΝΑΙ** επένδυση στην αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη.
- Με την εφαρμογή της ΕΚΕ στις καθημερινές τους δραστηριότητες οι επιχειρήσεις επενδύουν στην μακροπρόθεσμη αξιοπιστία και εμπιστοσύνη των καταναλωτών τους και των κοινοτήτων μέσα στις οποίες λειτουργούν.
- **ΕΙΝΑΙ** διαφάνεια και διαρκείς διάλογος.
- Οι επιχειρήσεις καλούνται να έχουν συνεχή διάλογο με τα ενδιαφέροντα μέρη τους και να υπάρχει διαφάνεια σε όλες τους τις συναλλαγές.
- **ΕΙΝΑΙ** αλληλεξάρτηση αξιών και επιχειρηματικής στρατηγικής.

Λόγοι και οι αιτίες για κοινωνική προσφορά.

- Υπάρχουν πάρα πολλοί λόγοι για τους οποίους πρέπει να είναι κανείς κοινωνικά ευαίσθητος.
 - Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο πως μια θετική σκέψη είναι εκατοντάδες φορές ισχυρότερη από μια αρνητική.
 - **Η κοινωνική ευαισθησία είναι μια πράξη θετικής σκέψης.**
 - Όταν κάνεις καλό θα σε βγει σε καλό είναι μια από τις πολλές ρήσεις που υπάρχουν στις παραδόσεις διαφόρων πολιτισμών και θρησκειών.
 - Οι περισσότεροι γιατροί και θεραπευτές, υπόσχονται ότι αν γίνουμε πιο δραστήριοι θα έχουμε καλύτερη εμφάνιση, θα αισθανόμαστε καλύτερα, θα αποδίδουμε καλύτερα και θα ζούμε περισσότερο.
- Ένας άλλος ορισμός
 - << Η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων περιλαμβάνει τις οικονομικές, νομικές, ηθικές και τις διακριτικές προσδοκίες που έχει η κοινωνία από τις επιχειρήσεις σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.>>

Λόγοι και οι αιτίες για κοινωνική προσφορά.

- Υπάρχουν πολλοί που ισχυρίζονται ότι η συμμετοχή σε εταιρικές κοινωνικές πρωτοβουλίες έχει ανάλογα οφέλη.
- Εξάλλου αυτό έχει διαπιστωθεί από πάρα πολλές μελέτες και έρευνες ότι:
 - ❖ η κοινωνική προσφορά και ευαισθησία των επιχειρήσεων και οργανισμών προκαλεί :
 - θετικά συναισθήματα όχι μόνο στους πελάτες,
 - αλλά και στους εργαζόμενους τους μετόχους τα μέλη των Δ.Σ.
 - και σε όλη την κοινωνία γενικότερα.

Λόγοι και οι αιτίες για κοινωνική προσφορά.

- Οι έρευνες συμπέραναν ότι τα κυριότερα οφέλη για τις εταιρείες είναι τα εξής:
 - ❖ Αυξημένες πωλήσεις και μερίδιο αγοράς.
 - ❖ Ενισχυμένη εικόνα επωνυμίας.
 - ❖ Ενισχυμένη εταιρική εικόνα και επιρροή.
 - ❖ Αυξημένη ικανότητα προσέλκυσης, ευαισθητοποίησης και διατήρησης προσωπικού.
 - ❖ Μειωμένο λειτουργικό κόστος.
 - ❖ Αυξημένο ενδιαφέρον από τους επενδυτές και τους αναλυτές.

Λόγοι και οι αιτίες για κοινωνική προσφορά.

- Οι εταιρίες που επενδύουν στην ΕΚΕ το κάνουν για πολλούς λόγους μεταξύ των οποίων είναι:
- Η επιχειρηματική ηθική συνδέεται άμεσα με την κερδοφορία .
- Η ΕΚΕ επιδρά θετικά στην διαμόρφωση της εταιρικής εικόνας και φήμης.
- Οι εταιρίες προωθούν τις αξίες που τις διέπουν μέσω της ΕΚΕ, αφού επιχειρηματική ηθική και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι αλληλένδετες.

Υπάρχουν δύο μόνο
τρόποι να ζήσεις τη ζωή
σου.
Ο ένας είναι σαν τίποτα
να μην είναι θαύμα.
Ο άλλος είναι σαν όλα να
είναι ένα θαύμα.

Αλβέρτος Αϊνστάιν, 1879-1955, Γερμανοεβραίος φυσικός

Η αξιολόγηση και η αντίληψη της ΕΚΕ από την σκοπιά των πολιτικών:

Όπως ο Βλαντίμιρ Σπίντλα, Επίτροπος Κοινωνικών Υποθέσεων της Ε.Ε., ο Ετιέν Νταβινιόν, πρόεδρος CSR Europe, ο Σταύρος Δήμας, Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο Λάμπρος Κανελλόπουλος, πρόεδρος Ελλ. Εθνικής Επιτροπής UNICEF, και άλλοι αξιωματούχοι της πολιτικής ζωής.

- Εάν η επιχείρηση δεν εξυπηρετεί την κοινωνία, η κοινωνία δεν θα ανεχτεί τα κέρδη.
- Η ύφεση είναι ευκαιρία για την δημιουργία πράσινης οικονομίας.
- Οι εταιρίες – κυρίως του χρηματοοικονομικού τομέα – θα πρέπει να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή σε θέματα ηθικής τάξης και υπευθυνότητας.
- Η ΕΚΕ είναι κοινωνική αναγκαιότητα και όχι πολυτέλεια.
- Η ΕΚΕ αποτελεί ένα ιδιαίτερα θετικό στοιχείο σε εποχή ευημερίας και αδιαμφισβήτητα απαραίτητο σε περίοδο κρίσης.
- Η ΕΚΕ είναι προϋπόθεση για την αειφόρο ανάπτυξη.

Το ενδιαφέρον στην έρευνα αυτή είναι οι θέσεις που παίρνουν διάφοροι εκπρόσωποι φορέων ανάλογα με τα πολιτικά τους πιστεύω.

Είναι πολύ σημαντικό να καταγράψουμε εδώ τις ιδιότητες διαφόρων εκπροσώπων πολιτικών ή κοινωνικών φορέων προκειμένου να κατανοήσουμε από ποια οπτική γωνία βλέπει κανείς την ΕΚΕ των επιχειρήσεων

Η αξιολόγηση και η αντίληψη της ΕΚΕ από την σκοπιά των πολιτικών:

- Έτσι βλέπουμε στην έρευνα οι εκπρόσωποι των **αριστερών κομμάτων** να έχουν την θέση ότι η «κοινωνική ευθύνη» πρέπει να καταστεί
- **καθολική υποχρέωση**
των επιχειρήσεων και όχι δικαίωμα.
- Το θέμα επομένως της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων δεν μπορεί να αφεθεί και ούτε θα έχει καμία τύχη αν αφεθεί στην καλή θέληση και την οικειοθελή διάθεση των επιχειρήσεων.
- Ακόμη εκφράζεται και η θέση για καταστατική υποχρέωση των επιχειρήσεων σε θέματα κοινωνικής ευθύνης με δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών εποπτείας και ελέγχου για την τήρηση αυτών των υποχρεώσεων.

Η αξιολόγηση και η αντίληψη της ΕΚΕ από την σκοπιά των πολιτικών:

- Αντίθετα, οι εκπρόσωποι των **δεξιών κομμάτων** τονίζουν το στοιχείο του εθελοντισμού, θεωρώντας ότι η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων δεν πρέπει να απορρέει μέσα από κανόνες και νόμους που τις επιβάλλουν, αλλά από **ευθύνες** που αντικατοπτρίζουν τη στάση ενός υγιούς μέλους του κοινωνικού οργανισμού, που ταυτίζει την βιώσιμη ανάπτυξη με την εύρυθμη λειτουργία του συνόλου.
- **Δηλαδή, οι εκπρόσωποι του φιλελευθερισμού πιστεύουν σε μια «αυτορρύθμιση» της αγοράς αφού, αφενός την κοινωνική ευθύνη την επικροτούν οι καταναλωτές και η κοινωνία γενικότερα και αφετέρου την επιδιώκουν και οι ίδιες οι επιχειρήσεις, καθότι είναι μια πρακτική που ωφελεί τις ίδιες.**

Η αξιολόγηση και η αντίληψη της ΕΚΕ από την σκοπιά των πολιτικών:

- Μια άλλη μερίδα ανθρώπων που ανήκουν στο **συνδικαλιστικό κίνημα** θεωρεί ότι, η ΕΚΕ, πρέπει να δώσει περισσότερο βάρος στην ανθρώπινο παράγοντα και κυρίως στους εργαζομένους, δίνοντας βάρος στις συμμετοχικές διαδικασίες και την εταιρική διακυβέρνηση.
- Ενώ οι εκπρόσωποι των πρασίνων και άλλων οικολογικών οργανώσεων θεωρούν ότι η ΕΚΕ, δεν πρέπει να είναι μόνο
- φιλανθρωπία
- και χορηγίες,
- αλλά μια ριζική αλλαγή του τρόπου σκέψης για τον πλανήτη,
δίνοντας έμφαση στην πράσινη ανάπτυξη και την ανάγκη δημιουργίας ενός Πράσινου Κοινωνικού Συμβολαίου (Green New Deal), για μια πράσινη στροφή της οικονομίας.
-

Η αξιολόγηση και η αντίληψη της ΕΚΕ από την σκοπιά των πολιτικών:

- Το συμπέρασμα πάντως που προκύπτει από την έρευνα αλλά και την δική μας διαπίστωση είναι ότι, η Ε.Κ.Ε. είτε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο,
 - αποτελεί κοινωνική ανάγκη και επιταγή,
 - καθότι η κοινωνία μας έχει φθάσει σε ένα τέτοιο στάδιο της εξελικτικής της διαδικασίας, που θεωρεί
 - τόσο την κοινωνική
 - όσο και την περιβαλλοντική προσφορά,
- σε συνδυασμό με την αειφόρο ανάπτυξη, ως την επιτακτικότερη ανάγκη για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων που έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος σήμερα.

Να απολαμβάνεις τα μικρά πράγματα
γιατί μια μέρα θα κοιτάξεις πίσω και θα αντιληφθείς ότι ήταν τα μεγάλα πράγματα.

Robert Brault, σύγχρονος Αμερικανός γνωμικογράφος

- Το 1999 στο παγκόσμιο οικονομικό φόρουμ στο Νταβός, επισημοποιείται για πρώτη φορά η εταιρική κοινωνική ευθύνη ως κοινωνική αναγκαιότητα.
 - Τότε ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών ζήτησε από τις μεγάλες επιχειρήσεις να δημιουργήσουν ένα βασικό σχέδιο αναφοράς της Κοινωνικής Ευθύνης, που να διασφαλίζει ένα ανθρώπινο πρόσωπο στην παγκόσμια οικονομία
 - Παράλληλα διατυπωθήκαν οι επιχειρηματικές αρχές των Ηνωμένων Εθνών τον Νοέμβριο του 1999, γνωστές ως Sullivan Principles, μέσω των οποίων οι εταιρείες που τις υπέγραψαν αποδέχθηκαν να:
- *«Η κοινωνία δεν είναι υπαρά η εξέλιξη της οικογένειας.*
 - *Εάν ο άνθρωπος βγει διεφθαρμένος από την οικογένεια, θα μπει διεφθαρμένος στην κοινωνία.»*

Ανρί Πακαρντέρ

- Sullivan Principles:
- Υποστηρίζουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτική δικαιοσύνη οπουδήποτε και αν δρουν επιχειρηματικά.
- Προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να ενθαρρύνουν την εφαρμογή ίσων δικαιωμάτων.
- Εκπαιδεύουν και να απασχολούν μειονεκτούντες υπαλλήλους.
- Βοηθούν στην ύπαρξη μεγαλύτερης ανοχής και κατανόησης μεταξύ των ανθρώπων, συντελώντας στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Αν αφήνετε το
NEPO να τρέχει
σαν να μην "τρέχει" τίποτα...
σύντομα δεν θα
τρέχει τίποτα!

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η Διαχρονικότητα της ΕΚΕ

- Επομένως οι σημερινές δραστηριότητες των επιχειρήσεων σε θέματα
- περιβάλλοντος,
- κοινωνικής ευαισθησίας,
- πολιτισμού, επιμόρφωσης κλπ,
- δεν προέκυψαν από παρθενογένεση, αλλά προϋπήρχαν από παλαιότατων χρόνων απλώς παρουσιαζόταν και χαρακτηριζόταν διαφορετικά καθώς ήταν διαφορετικές οι ανάγκες κάθε εποχής.

*Κάθε αλήθεια ιερνάνει από
τρία στάδια.*

Πρώτα γελοιοποιείται.

*Μετά βρίσκει εφδρή
αντίδεση.*

*Και στο τέλος θεωρείται
αυτονόητη.*

*Άρτουρ Σάιεντχάουερ, 1788-1860, Γερμανός
φιλόσοφος*

- Η ΕΚΕ δεν μπορεί να είναι μια σειρά αφηρημένων εννοιών, αλλά ένα συστηματικό εργαλείο που βελτιώνει ουσιαστικά τη λειτουργία της επιχείρησης.
- Γι αυτό θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επένδυση και όχι ως κόστος, όπως το ίδιο συμβαίνει και με τη διαχείριση στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας(ΔΟΠ).
- Η ΕΚΕ ουσιαστικά συμβαδίζει με την έννοια της τριπλής κατεύθυνσης των επιχειρήσεων που αποτυπώνεται στις αρχές της τριπλής προσέγγισης (TBL, Triple Bottom Line, Elkington 1997).

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

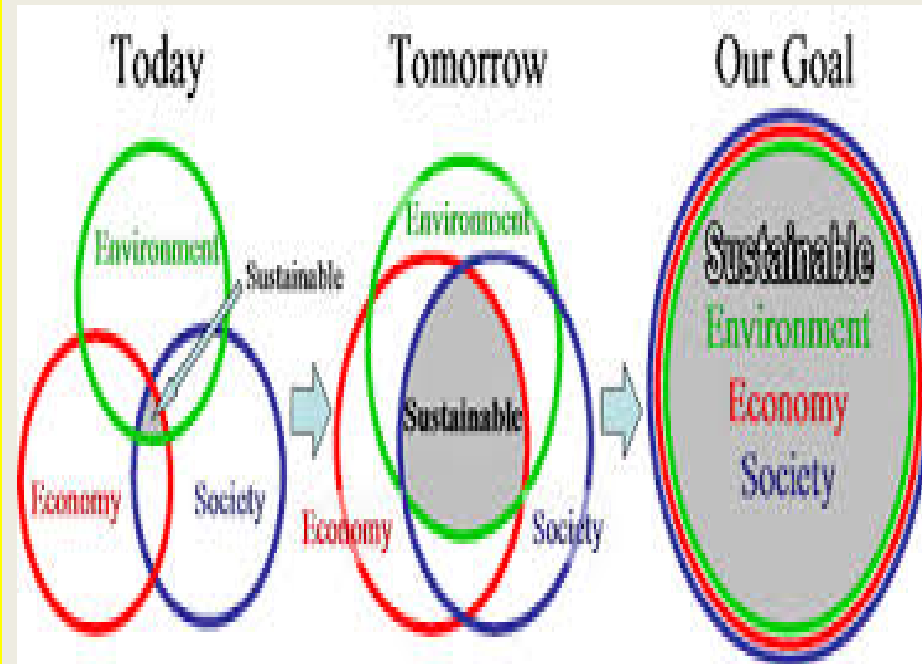
Τα χαρακτηριστικά της ΕΚΕ

- Η ιδέα ότι η συνολική επίδοση μιας επιχείρησης πρέπει
- να υπολογίζεται με βάση τη συνδυασμένη συνεισφορά της
- **στην οικονομική ευημερία,**
- την **περιβαλλοντική** ποιότητα
- και το **κοινωνικό κεφάλαιο,** ήτοι
- **κέρδος,**
- **περιβάλλον,**
- **άνθρωπος.**
- Με λίγα λόγια αναφέρεται στην κατάσταση εκείνη στην οποία οι επιχειρήσεις εναρμονίζουν τις προσπάθειές τους να είναι:
- **οικονομικά βιώσιμες,**
- **περιβαλλοντικά ορθές**
- **και κοινωνικά υπεύθυνες.**

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Τα χαρακτηριστικά της ΕΚΕ

- Επομένως η ΕΚΕ εκτός από τα βασικά της συστατικά που είναι τα:
 - **ανθρώπινα δικαιώματα,**
 - **προστασία περιβάλλοντος,**
 - **εργασιακά δικαιώματα,**
- **συμπεριλαμβάνει:**
 - την εταιρική φιλανθρωπία,
 - εθελοντισμό,
 - συμμετοχή στην κοινότητα,
 - εταιρική διαφάνεια,
 - υιοθέτηση αρχών και κωδίκων,
 - ενημέρωση καταναλωτών,
 - υπευθυνότητα διαχείρισης προϊόντων και υπηρεσιών κλπ
- Τα κύρια χαρακτηριστικά της ΕΚΕ, είναι τέσσερα:
 - Η ιδεολογία που συνδέει την ΕΚΕ με την αποστολή της επιχείρησης.
 - Η νομιμότητα .
 - Η γλώσσα που χρησιμοποιείται κατά την λήψη των αποφάσεων
 - Το στυλ ηγεσίας που ασκείται στην επιχείρηση

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
Τα χαρακτηριστικά της ΕΚΕ

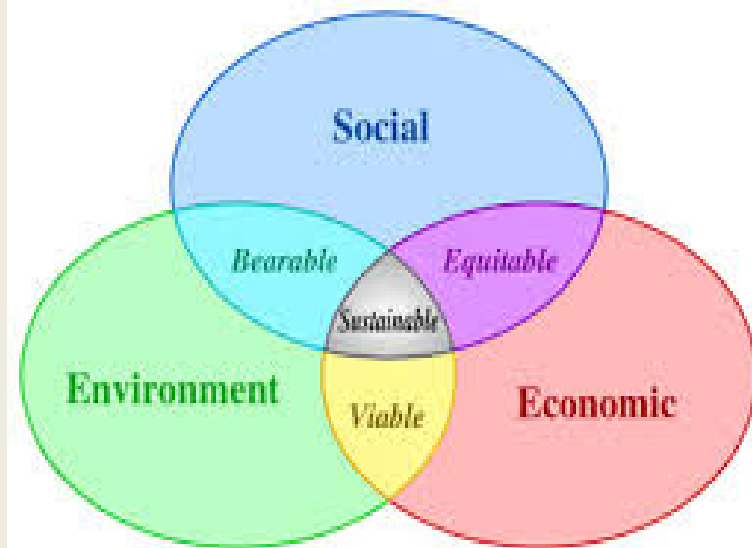
- Τα κύρια χαρακτηριστικά της ΕΚΕ, είναι τέσσερα:
- Η ιδεολογία που συνδέει την ΕΚΕ με την αποστολή της επιχείρησης.
- Η νομιμότητα .
- Η γλώσσα που χρησιμοποιείται κατά την λήψη των αποφάσεων
- Το στυλ ηγεσίας που ασκείται στην επιχείρηση

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Τα χαρακτηριστικά της ΕΚΕ

- Άλλοι συγγραφείς διαχωρίζουν την ευθύνη των επιχειρήσεων με τέσσερα διαφορετικά κριτήρια ήτοι:
- Το οικονομικό, δηλαδή την οικονομική ευθύνη που αναφέρεται στην κερδοφορία, την ποιότητα και την τιμή των προϊόντων.
- Το νομικό, δηλαδή την ευθύνη που υποχρεώνει ο νόμος.
- Το ηθικό με την Ηθική Ευθύνη που βασίζεται στους άγραφους νομοτελειακούς κανόνες και νόμους.
- Το Φιλανθρωπικό κριτήριο, δηλαδή την ευθύνη που έχει σχέση με την κοινωνία και τον άνθρωπο.

Φυσικά πέραν αυτών των διαβαθμίσεων υπάρχει και το περιβαλλοντικό κριτήριο όπως ακόμη και το πατριωτικό.

- **Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού.**
 - Ισότιμη δυνατότητα πρόσληψης των εργαζομένων ανεξαρτήτου φύλου,
 - ηλικίας,
 - θρησκείας,
 - καταγωγής,
 - εμφάνισης κλπ.
 - Η διοίκηση της επιχείρησης υποχρεούται να φροντίζει για την αξιοπρέπεια κάθε εργαζομένου,
 - να τον μεταχειρίζεται με δικαιοσύνη,
 - να τον διασφαλίζει ικανοποιητικές συνθήκες εργασίας
 - να τον αμείβει νόμιμα και γενικά να τηρεί τους νόμους εργασιακής νομοθεσίας.

Οι 20 εταιρείες με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον για το 2010

Οι 10 με πάνω από 250 εργαζομένους	Οι 10 με 50-250 εργαζομένους
1 Coca-Cola 3E	1 Bristol-Myers Squibb
2 GlaxoSmithKline Pharma	2 Ψημίν ΑΕ
3 Abbott Laboratories Ελλάς	3 Manpower
4 Tasty Foods	4 Αιών
5 AXA Ασφαλιστική ΑΕ	5 Data Communication
6 Αθηναϊκή Ζυθοποιία ΑΕ	6 Chartis
7 AstraZeneca	7 International Life AEAZ
8 Wurth Hellas	8 Medtronic Hellas
9 Club Hotel Casino Loutraki	9 Genesis Pharma
10 Ericsson Hellas	10 Xerox Hellas

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΕ

- Τα κίνητρα για την υποκίνηση των εργαζομένων πρέπει να είναι τέτοια που να διασφαλίζεται τόσο:
- η ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης
- όσο και η ικανοποίηση του εργαζόμενου.
- Υγεία και ασφάλεια στον εργασιακό χώρο.
- Εκπαίδευση, προσαρμογή και αναδιάρθρωση στην αλλαγή.
- Ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων.
- Το εργασιακό περιβάλλον στην σύγχρονη επιχείρηση.

- **Η τοπική κοινωνία.**
 - Η επιχείρηση υπάρχει εξ' αιτίας της κοινωνίας.
 - Η επιχείρηση συμβάλει στην ευημερία της κοινωνία αλλά η κοινωνία προϋπήρχε της επιχείρησης και αυτή γέννησε και δημιουργήσε την επιχείρηση.
- Επομένως υποχρέωση της επιχείρησης είναι να βοηθά και να προστατεύει την κοινωνία αφού από αυτήν αντλεί το προσωπικό της και αυτή καταναλώνει τα αγαθά της επιχείρησης.
- Μία υγιείς αναπτυγμένη και ευημερούσα κοινωνία είναι προς όφελος και της επιχείρησης.
- Μεταξύ τοπικής κοινωνίας πρέπει να υπάρχει μια αμφίδρομη σχέση,
 - αλληλοβοήθειας,
 - αλληλοϋποστήριξης,κυρίως σε περιόδους ύφεσης αλλά όχι μόνο.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΕ

- Ποιοί είναι όμως οι λόγοι και οι αιτίες για κοινωνική προσφορά;
- Υπάρχουν πάρα πολλοί λόγοι για τους οποίους πρέπει να είναι κανείς κοινωνικά ευαίσθητος.
- Είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο πως μια θετική σκέψη είναι εκατοντάδες φορές ισχυρότερη από μια αρνητική.
- **Η κοινωνική ευαισθησία είναι μια πράξη θετικής σκέψης.**
- Όταν κάνεις καλό θα σε βγει σε καλό είναι μια από τις πολλές ρήσεις που υπάρχουν στις παραδόσεις διαφόρων πολιτισμών και θρησκειών.
- Οι περισσότεροι γιατροί και θεραπευτές, υπόσχονται ότι αν γίνουμε πιο δραστήριοι θα έχουμε καλύτερη εμφάνιση, θα αισθανόμαστε καλύτερα, θα αποδίδουμε καλύτερα και θα ζούμε περισσότερο.

**Όταν παραπονιέσαι για το κακό,
το διπλασιάζεις.
Όταν το περιγελάς, το
εξουδετερώνεις.**

Κομφούκιος, 551-479 π.Χ., Κινέζος φιλόσοφος

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΕ

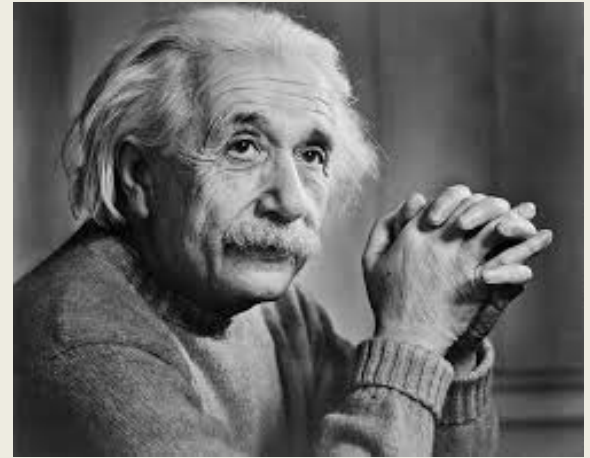
- Υπάρχουν πολλοί που ισχυρίζονται ότι η συμμετοχή σε εταιρικές κοινωνικές πρωτοβουλίες έχει ανάλογα οφέλη.
- Εξάλλου αυτό έχει διαπιστωθεί από πάρα πολλές μελέτες και έρευνες ότι:
 - ❖ η κοινωνική προσφορά και ευαισθησία των επιχειρήσεων και οργανισμών προκαλεί :
 - θετικά συναισθήματα όχι μόνο στους πελάτες,
 - αλλά και στους εργαζόμενους τους μετόχους τα μέλη των Δ.Σ.
 - και σε όλη την κοινωνία γενικότερα.

- Οι έρευνες του οργανισμού
- **“ Business for Social Responsibility ”**,
- ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού παγκόσμιας εμβέλειας, συμπέρανε ότι τα κυριότερα οφέλη για τις εταιρείες είναι τα εξής:
 - ❖ Αυξημένες πωλήσεις και μερίδιο αγοράς.
 - ❖ Ενισχυμένη εικόνα επωνυμίας.
 - ❖ Ενισχυμένη εταιρική εικόνα και επιρροή.
 - ❖ Αυξημένη ικανότητα προσέλκυσης, ευαισθητοποίησης και διατήρησης προσωπικού.
 - ❖ Μειωμένο λειτουργικό κόστος.
 - ❖ Αυξημένο ενδιαφέρον από τους επενδυτές και τους αναλυτές.

- Συνοψίζοντας λοιπόν θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι εταιρίες που επενδύουν στην ΕΚΕ το κάνουν για διάφορους λόγους μεταξύ των οποίων οι βασικότεροι είναι ότι:
- Η επιχειρηματική ηθική συνδέεται άμεσα με την κερδοφορία .
- Η ΕΚΕ επιδρά θετικά στην διαμόρφωση της εταιρικής εικόνας και φήμης.
- Οι εταιρίες προωθούν τις αξίες που τις διέπουν μέσω της ΕΚΕ, αφού επιχειρηματική ηθική και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι αλληλένδετες.

Υπάρχουν δύο μόνο τρόποι να
ζήσεις τη ζωή σου.
Ο ένας είναι σαν τίποτα να μην
είναι θαύμα.
Ο άλλος είναι σαν όλα να είναι
ένα θαύμα.

Αλβέρτος Αϊνστάιν, 1879-1955, Γερμανοεβραίος φυσικός

- **Επιχειρηματικοί εταίροι.**

Από τους επιχειρηματικούς εταίρους αναμένει κανείς να:

- Συμμορφώνονται πλήρως με τις δεοντολογικές αξίες για την εργασία, το περιβάλλον, την υγεία και την ασφάλεια, και τα συστήματα διαχείρισης.
- Ενσωματώνουν, κοινοποιούν και εφαρμόζουν αυτές τις αρχές.
- Λειτουργούν με πλήρη συμμόρφωση ως προς όλους τους ισχύοντες νόμους, κανόνες και κανονισμούς.
- Ενσωματώνουν τις αρχές με μια προσέγγιση συνεχούς βελτίωσης που αυξάνει την απόδοση με το πέρασμα του χρόνου.

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΕ

- **Τα ανθρώπινα δικαιώματα.**
- Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι μια βασική προϋπόθεση για την ύπαρξη της επιχείρησης.
- Η επιχείρηση δεν είναι μόνο η ίδια υποχρεωμένη να διαφυλάττει τους νόμους για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά θα πρέπει να μην επιτρέπει τους συνεργάτες της ή τους προμηθευτές της να τα παραβιάζουν.
- Πολλές μεγάλες επιχειρήσεις έχουν δεχθεί μεγάλη κριτική και είχαν μεγάλες οικονομικές επιπτώσεις όταν αποκαλύφθηκε ότι, οι προμηθευτές τους χρησιμοποιούσαν ανήλικα παιδιά στα εργοστάσιά τους.
- Μπορεί σε κάποιες χώρες να μην υπάρχει νομοθεσία που να απαγορεύει την εργασία ανηλίκων, η ηθική όμως και κουλτούρα των βιομηχανικά ανεπτυγμένων χωρών δεν αποδέχεται μια τέτοια πρακτική, έστω και αν δεν είναι παράνομη.

Να είσαι ευγνώμων γι' αυτό που έχεις.

Θα καταλήξεις να έχεις περισσότερα.

Αν επικεντρώνεσαι σε ό,τι δεν έχεις, ποτέ δεν θα έχεις αρκετά.

Oprah Winfrey, 1954-, Αμερικανίδα τηλεπαρουσιάστρια

Παγκόσμια περιβαλλοντικά προβλήματα και ανησυχίες.

- Ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος και ανάπτυξη πρωτοβουλιών με σκοπό την προστασία του.
- Οι πρακτικές αυτές θα πρέπει να είναι συμβατές με διεθνείς κανόνες και πρακτικές .
- Κάθε επιχείρηση θα πρέπει να γνωρίζει ότι η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας εξαρτάται άμεσα από την βιωσιμότητα του οικοσυστήματος.
- Μία σαφής και ολοκληρωμένη περιβαλλοντική πολιτική εκπληρώνει όχι μόνο τις προσδοκίες των μετόχων και των συμμετόχων αλλά και όλης της κοινωνίας.
- Η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της ΕΚΕ των επιχειρήσεων.
- Οι αυξανόμενες ανησυχίες για τις κλιματικές αλλαγές ωθούν όλο και περισσότερες εταιρείες να εξετάσουν τον τρόπο λειτουργίας τους ώστε να επιβαρύνουν στο ελάχιστο δυνατό το περιβάλλον.
- Είναι χαρακτηριστικό άλλωστε πως και οι κυβερνήσεις της Ε.Ε. υιοθετούν όλο και αυστηρότερους κανόνες και πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και την ενέργεια, καθιστώντας έτσι την ΕΕ πρωτοπόρο.

Source : www.linfield.edu

Γεωμηχανικά πειράματα για το μέλλον του πλανήτη.

- Αφορμή για να ξεκινήσουν τα γεωμηχανικά πειράματα που πραγματοποιούνται ανεξέλεγκτα από ομάδες ερευνητών, αποτέλεσε το γεγονός της έκρηξης του ηφαιστείου Πινατούμπο στις Φιλιππίνες πριν μερικές δεκαετίες, όπου οι επιστήμονες διαπίστωσαν έκπληκτοι μια παράπλευρη ωφέλεια, προερχόμενη από την μανία της φύσης.
- Τα εκατομμύρια τόνων διοξειδίου του θείου που διοχετεύθηκαν στην ατμόσφαιρα δημιούργησαν μια ομπρέλα γύρω από τον πλανήτη μας που αντανakλούσε μέρος της θερμότητας του Ήλιου προς το διάστημα. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να διαπιστωθεί ότι, η θερμοκρασία του πλανήτη μας μειώθηκε κατά μισή μονάδα, καθυστερώντας έτσι για μικρό χρονικό διάστημα, περίπου ενός χρόνου, τις επιπτώσεις από την υπερθέρμανση.
- Μετά από αυτό το γεγονός πολλές ομάδες επιστημόνων παρουσίασαν δεκάδες ιδέες για το πώς η ο άνθρωπος θα μπορούσε να μιμηθεί αυτό το φυσικό φαινόμενο έτσι ώστε να προστατεύσει τον πλανήτη από την διαφαινόμενη καταστροφή που ο ίδιος επιφέρει με την ανεξέλεγκτη βιομηχανική παραγωγή στο όνομα του κέρδους και της ίσως κακώς νοούμενης οικονομικής ανάπτυξης.

- Γεωμηχανικά πειράματα για το μέλλον του πλανήτη.
- Ανάμεσα στις προτάσεις περιλαμβάνεται και η δημιουργία τεχνητών ηφαιστειών ή ακόμη και η τοποθέτηση τεράστιων κατόπτρων στο διάστημα τα οποία θα στέλνουν την θερμότητα σε άλλη κατεύθυνση, προκειμένου ο πλανήτης να ψυχρανθεί.
- Άλλες προτάσεις αναφέρονται στον ψεκασμό των ωκεανών ή της στρατόσφαιρας με σωματίδια που αντανακλούν μεγάλο τμήμα της ηλιακής ενέργειας, λειτουργώντας ως ασπίδα προστασίας.
- Οι τελευταίες δε προτάσεις συνέπεσαν με το σήμα κινδύνου που εξέπεμψε το αμερικάνικο Εθνικό Κέντρο Ωκεάνιων και Ατμοσφαιρικών Ερευνών, ότι το CO_2 ξεπέρασε τα όρια συναγερμού.
- Έτσι λοιπόν ορισμένα από τα εγκυρότητα έντυπα διεθνώς αμφισβητούν για το εάν τέτοιου είδους προτάσεις αποτελούν την λύση για την διάσωση του πλανήτη ή αν θα ανοίξουν τους ασκούς του Αιόλου, για απρόβλεπτες και αλυσιδωτές αντιδράσεις στο παγκόσμιο οικοσύστημα.

- Ο συγγραφέας πάντως του βιβλίου
- «Οι κυρίαρχοι της Γης – το τέλος της βιομηχανικής», Κλιβ Χάμιλτον, εξηγούσε ότι η ιδέα της γεωμηχανικής προωθείται από πανίσχυρα υπερσυντηρητικά ιδρύματα ερευνών όπως το Cato Institute, το Hertland Institute και το American Enterprise Institute (AEI), τα οποία στο παρελθόν έχουν υποστηρίξει το δικαίωμα των μεγάλων βιομηχανιών να συνεχίσουν να μολύνουν ανενόχλητες τον πλανήτη.
- Συγκεκριμένα, σύμφωνα με δημοσιεύματα της εφημερίδας Guardian το AEI είχε λάβει 1,6 εκατομμύριο δολάρια από τον πετρελαϊκό κολοσσό ExxonMobil για να προωθήσει την ιδέα ότι το φαινόμενο του θερμοκηπίου δεν οφείλεται σε ανθρώπινη παρέμβαση.

- Σύμφωνα πάντα με τον Guardian το ΑΕΙ προσέφερε τότε 10.000 δολάρια και σειρά πολυτελών ταξιδιών σε όσους επιστήμονες αμφισβητούσαν δημοσίως τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΗΕ που απέδιδαν την υπερθέρμανση στην δράση των μεγάλων βιομηχανιών σε όλο τον κόσμο.
- Τα συγκεκριμένα ιδρύματα λοιπόν φτάνουν σήμερα στο σημείο να ισχυρίζονται ότι διαθέτουν μια λύση σε ένα πρόβλημα το οποίο μέχρι πρότινος σχεδόν δεν αναγνώριζαν ότι υπάρχει.
- Η νέα στάση τους φαίνεται να συνοψίζεται στη σκέψη ότι οι κυβερνήσεις είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, έστω και μελλοντικά, και συνεπώς δεν υπάρχει κανένας λόγος να τεθούν περιορισμοί στην ανεξέλεγκτη δράση των πλέον ρυπογόνων πολυεθνικών.
- Αντί για την αντιμετώπιση του προβλήματος δηλαδή προτείνουν μερική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων.

- Ενώ όμως η σχετική φιλολογία δείχνει να έχει προς το παρόν αμιγώς προπαγανδιστικό χαρακτήρα κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τι θα συμβεί εάν ξεκινήσουν μεγάλης κλίμακας πειράματα για την τεχνική αλλαγή του κλίματος του πλανήτη.
- Αν και οι σχετικές προτάσεις της γεωδυναμικής παραμένουν ακόμη στο επίπεδο της επιστημονικής έρευνας αρκετές εταιρείες αλλά και αυτόνομοι επιχειρηματίες αρχίζουν να δείχνουν ενδιαφέρον (ή τουλάχιστον να ισχυρίζονται δημοσίως ότι δείχνουν ενδιαφέρον).
- Ο Μπιλ Γκέιτς έχει ήδη φροντίσει να επενδύσει στη γεωδυναμική αλλά και να κατοχυρώσει δικαιώματα ευρεσιτεχνίας σε αρκετές από τις προτεινόμενες τεχνικές της γεωδυναμικής.
- Ενδιαφέρον όμως εκφράζουν και εταιρείες όπως η Shell και η Exxon.
-

Γεωμηχανικά πειράματα για το μέλλον του πλανήτη.

- Ένα από τα προβλήματα που προκύπτουν από το ξαφνικό ενδιαφέρον εκατοντάδων επιχειρηματιών για τη γεωδυναμική είναι ότι ομάδες ερευνητών αρχίζουν να πραγματοποιούν ανεξέλεγκτα πειράματα σε ερημικές εκτάσεις ή ακόμη και σε ωκεανούς.

Καθώς η γεωμηχανική μετατρέπεται στο νέο Ελντοράντο της τεχνολογίας οι συγκεκριμένοι επιχειρηματίες λειτουργούν λίγο έως πολύ σαν τους νέους αλχημιστές του Μεσαίωνα που προσπαθούν να μετατρέψουν τον άνθρακα σε χρυσό.

- Και ενώ η δράση των αλχημιστών ήταν απλώς άσκοπη, οι διάδοχοί τους μπορεί να αποδειχθούν επικίνδυνοι

Γεωμηχανικά πειράματα για το μέλλον του πλανήτη.

- Κάποτε ο Αμερικανός επιχειρηματίας Ρας Τζορτζ πήρε ένα πλοίο από την Βρετανική Κολομβία του Καναδά και άρχισε να ρίχνει στη θάλασσα μεγάλες ποσότητες από έναν ειδικό πολύτιμο μετάλλων.
- Σύμφωνα με τη θεωρία του ο πολτός θα βοηθούσε στην ανάπτυξη φυκιών τα οποία θα απορροφούσαν διοξείδιο του άνθρακα και στη συνέχεια θα βυθίζονταν στον ωκεανό.

Σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν σχετικά φαινόμενα η Διάσκεψη του ΟΗΕ για την Βιοποικιλότητα υιοθέτησε ορισμένες μη δεσμευτικές αποφάσεις που απαγορεύουν την πραγματοποίηση πειραμάτων γεωμηχανικής σε μεγάλα οικοσυστήματα.

- Καθώς όμως αυτές οι αποφάσεις δεν πέρασαν στις εθνικές νομοθεσίες των χωρών μελών πρακτικά δεν υπάρχει κανένας περιορισμός σε επιστήμονες ή επιχειρηματίες- μεσσίες που πιστεύουν ότι μπορούν να σώσουν την ανθρωπότητα... πάντα με το αζημίωτο

Οι 10 πλουσιότεροι άνθρωποι στον κόσμο

1. Κάρλος Σλαβ Ελού (Μεξικό)	53,5 δισ. \$.
2. Μπιλ Γκέιτς (ΗΠΑ)	53 δισ. \$
3. Γουόρεν Μπάρετ (ΗΠΑ)	47 δισ. \$
4. Μουκέσ Αμικνί (Ινδία)	29 δισ. \$
5. Λακσμί Μπαλ (Ινδία)	28,7 δισ. \$
6. Λάρι Ελυσον (ΗΠΑ)	28 δισ. \$
7. Μπερνάρντ Αρνό (Γαλλία)	27,5 δισ. \$
8. Έικε Μπατίστα (Βραζιλία)	27 δισ. \$
9. Αμάνθιο Ορτέγκα (Ισπανία)	25 δισ. \$
10. Καρλ Αλμπρεχτ (Γερμανία)	23,5 δισ. \$

Πηγή: Forbes

Η Προσέγγιση Κοινωνικής Υποχρέωσης(Social Obligation Approach)

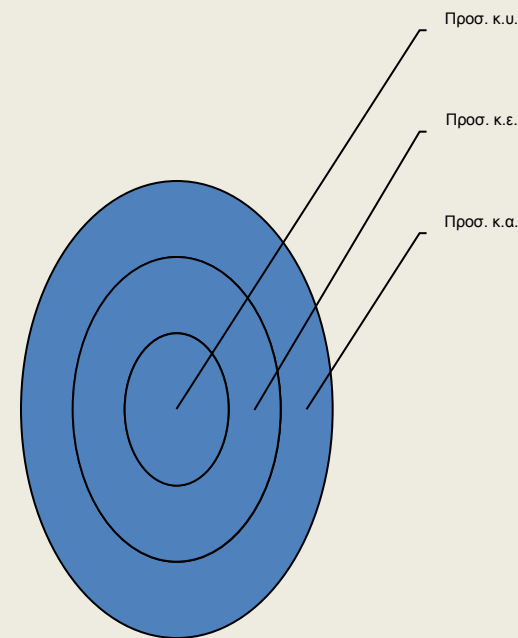
- Μια προσέγγιση κοινωνικής υποχρέωσης, η οποία θεωρεί ότι ο κύριος στόχος μια επιχείρησης είναι η οικονομική επιτυχία και όχι η εκπλήρωση κοινωνικών υποχρεώσεων.

Η Προσέγγιση Κοινωνικής Ευθύνης(Social Responsibility Approach).

- Είναι και αυτή μια προσέγγιση η οποία θεωρεί ότι, οι στόχοι μια επιχείρησης **δεν είναι μόνον οικονομικοί αλλά και κοινωνικοί**, και ότι η επιχείρηση θα πρέπει να διαθέτει οικονομικούς πόρους για την επίτευξη των κοινωνικών στόχων.

Η Προσέγγιση Κοινωνικής Απόκρισης(Social Responsiveness Approach).

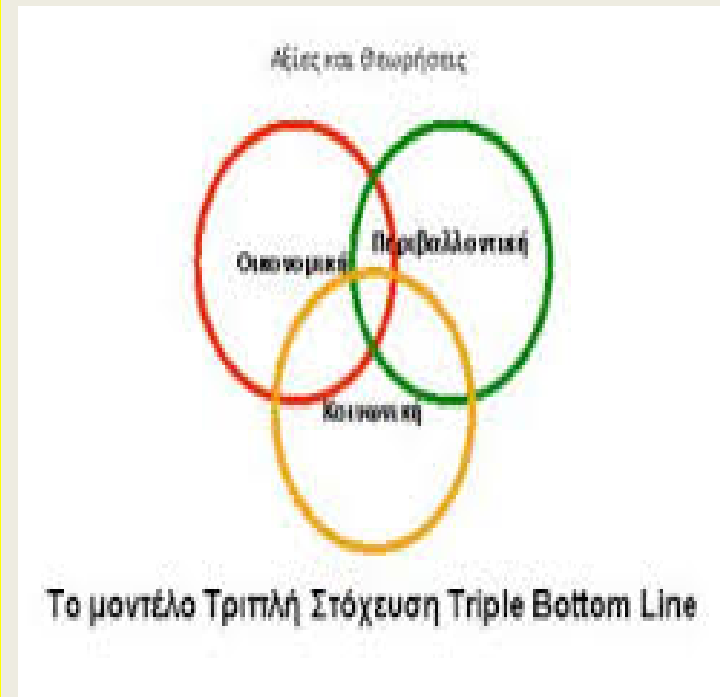
- Προσέγγιση κοινωνικής απόκρισης, η οποία θεωρεί ότι μια επιχείρηση δεν έχει μόνο οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους, αλλά πρέπει επίσης να **προβλέπει και μελλοντικά** κοινωνικά προβλήματα και να ενεργεί προληπτικά για την αντιμετώπισή τους.

- **Το πρώτο επίπεδο,**
- κατά το οποίο οι επιχειρήσεις εκδίδουν έναν κώδικα δεοντολογίας ή κάποιον οδηγό συμπεριφοράς,
- **Στο δεύτερο επίπεδο**
- υπάγονται επιχειρήσεις που προθυμοποιούνται να εφαρμόσουν κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσεων,
- όπως π.χ. η υιοθέτηση ενός συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, ή διαβούλευση με προμηθευτές του τρίτου κόσμου σχετικά με τις συνθήκες εργασίας του προσωπικού τους.
- **Στο τρίτο επίπεδο**
- οι επιχειρήσεις εφαρμόζουν ένα από τα γνωστά συστήματα αξιολόγησης των προγραμμάτων ΕΚΕ, όπως τα πρότυπα EMAS το ISO14001 ή το SA8000.
- Στην περίπτωση αυτή η αξιολόγηση μπορεί να γίνεται εσωτερικά ή να ανατίθεται σε εξειδικευμένες τρίτες εταιρείες.
- **Στο τέταρτο επίπεδο**
- η ΕΚΕ ενσωματώνεται στην επιχειρηματική ζωή στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης.
- Στο επίπεδο αυτό η ΕΚΕ καθίσταται αναπόσπαστο μέρος όλων των λειτουργιών της επιχείρησης
- **Στο πέμπτο στάδιο**
- η επιχείρηση μετά από διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη προσπαθεί να εντοπίσει τους στόχους, τους τρόπους επίτευξης των στόχων, καθώς και την αποτελεσματικότητα αυτών των προσπαθειών

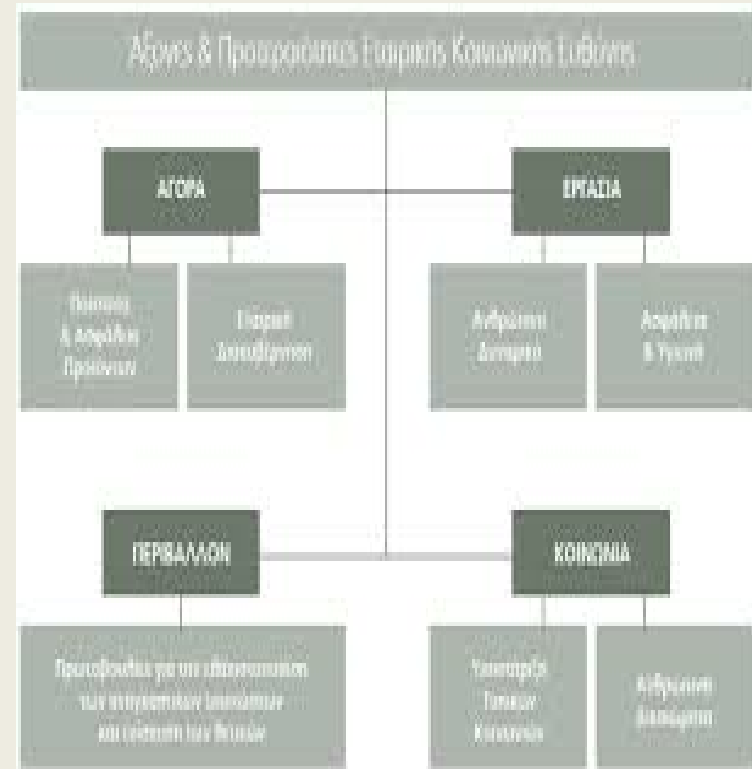

- **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ.**
- Δεν είναι μόνο η συμμόρφωση με την νομοθεσία.
- Δεν είναι φιλανθρωπία και εμπορική χορηγία.
- **Δεν είναι δημόσιες σχέσεις.**
- Μπορεί τα όρια κάποιων δράσεων ΕΚΕ να προσεγγίζονται, να εφάπτονται ή να επικαλύπτονται, αλλά μια επιχείρηση δεν ενσωματώνει μέσα στου στρατηγικούς της στόχους την ΕΚΕ απλά και μόνο για να κάνει δημόσιες σχέσεις.
- **Δεν είναι αντίφαση στον κύριο επιχειρηματικό της στόχο που είναι το κέρδος.**
- Δεν είναι λόγια αλλά πράξεις.

Τι είναι και τι δεν είναι Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

- ΕΙΝΑΙ.
- Είναι πλατφόρμα κοινωνικού διαλόγου.
- Επενδύει στην αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη που δημιουργείται ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη ύστερα από ισότιμο, συνεχή και διάφανο διάλογο.
- Δημιουργεί ένα επίπεδο αμοιβαίας εμπιστοσύνης και σεβασμού, παρέχει ευκαιρίες για συνέργειες και συνεχείς βελτιώσεις, όπου η κατανόηση των αναγκών όλων των μερών είναι επιβεβλημένη για την εφαρμογή οποιωνδήποτε δράσεων.
- Είναι «επένδυση» που αποφέρει αποτελέσματα μακροπρόθεσμα και δεν μπορούν να μετρηθούν άμεσα.
- Είναι πηγή καινοτομίας.
- Παρέχει λύσεις σε πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζει μια επιχείρηση μια περιοχή ένας κλάδος ή η κοινωνία γενικότερα.

Η εφαρμογή της ΕΚΕ στη πράξη.

- Η εφαρμογή και υιοθέτηση της ΕΚΕ από την επιχείρηση οφείλει να ακολουθήσει κάποια συγκεκριμένη πρακτική, προκειμένου να έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η πρακτική αυτή περιλαμβάνει 7 βήματα, τα οποία είναι συνοπτικά τα εξής:

- 1^ο Βήμα. Προσδιορισμός του σκοπού και του οράματος της επιχείρησης.

- 2^ο Βήμα. Ορισμός υπεύθυνου για την ΕΚΕ.

- 3^ο Βήμα. Καθορισμός προτεραιοτήτων.

- 4^ο Βήμα. Προσδιορισμός των ενδιαφερομένων μερών(stakeholders).

- 5^ο Βήμα. Καθορισμός ενός προγράμματος επιχειρηματικής υπευθυνότητας.

- 6^ο Βήμα: Εφαρμογή και μέτρηση.

Η αξιολόγηση και η μέτρηση των αποτελεσμάτων είναι απαραίτητη και πρέπει να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να αξιολογείται και να διαπιστώνεται η επίτευξη των στόχων.

- 7^ο Βήμα: Επικοινωνία – Δημοσιοποίηση.

- Η επικοινωνία των δράσεων ΕΚΕ πρέπει να είναι συνεχής και επαγγελματική καθώς έτσι δείχνει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η επιχείρηση καθώς και ότι οι κοινωνικές και περιβαλλοντικές ευθύνες αντιμετωπίζονται με σοβαρότητα.

- Η δημοσιοποίηση των δράσεων ΕΚΕ δημιουργεί αξία στην επιχείρηση ή τον οργανισμό.

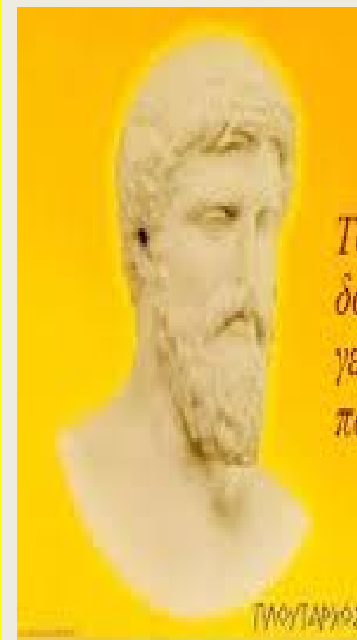
- Η αξιολόγηση και η αντίληψη της ΕΚΕ από την σκοπιά των πολιτικών:
Όπως ο Βλαντίμιρ Σπίντλα, Επίτροπος Κοινωνικών Υποθέσεων της Ε.Ε., ο Ετιέν Νταβινιόν, πρόεδρος CSR Europe, ο Σταύρος Δήμας, Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο Λάμπρος Κανελλόπουλος, πρόεδρος Ελλ. Εθνικής Επιτροπής UNICEF, και άλλοι αξιωματούχοι της πολιτικής ζωής.
- Εάν η επιχείρηση δεν εξυπηρετεί την κοινωνία, η κοινωνία δεν θα ανεχτεί τα κέρδη.
- Η ύφεση είναι ευκαιρία για την δημιουργία πράσινης οικονομίας.
- Οι εταιρίες – κυρίως του χρηματοοικονομικού τομέα – θα πρέπει να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή σε θέματα ηθικής τάξης και υπευθυνότητας.
- Η ΕΚΕ είναι κοινωνική αναγκαιότητα και όχι πολυτέλεια.
- Η ΕΚΕ αποτελεί ένα ιδιαίτερα θετικό στοιχείο σε εποχή ευημερίας και αδιαμφισβήτητη απαραίτητο σε περίοδο κρίσης.
- Η ΕΚΕ είναι προϋπόθεση για την αειφόρο ανάπτυξη.

Το ενδιαφέρον στην έρευνα αυτή είναι οι **θέσεις που παίρνουν** διάφοροι εκπρόσωποι φορέων ανάλογα με τα πολιτικά τους πιστεύω.

Είναι πολύ σημαντικό να καταγράψουμε εδώ τις ιδιότητες διαφόρων εκπροσώπων πολιτικών ή κοινωνικών φορέων προκειμένου να κατανοήσουμε από ποια οπτική γωνία βλέπει κανείς την ΕΚΕ των επιχειρήσεων

- Έτσι βλέπουμε στην έρευνα οι εκπρόσωποι των **αριστερών κομμάτων** να έχουν την θέση ότι η «κοινωνική ευθύνη» πρέπει να καταστεί
- **καθολική υποχρέωση** των επιχειρήσεων και όχι δικαίωμα.
- Το θέμα επομένως της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων δεν μπορεί να αφεθεί και ούτε θα έχει καμία τύχη αν αφεθεί στην καλή θέληση και την οικειοθελή διάθεση των επιχειρήσεων.
- Ακόμη εκφράζεται και η θέση για καταστατική υποχρέωση των επιχειρήσεων σε θέματα κοινωνικής ευθύνης με δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών εποπτείας και ελέγχου για την τήρηση αυτών των υποχρεώσεων.

*Το μυαλό δεν είναι ένα
δοχείο που πρέπει να
γεμίσει, αλλά μια φωτιά
που πρέπει ν' ανάψει.*

- Αντίθετα, οι εκπρόσωποι των **δεξιών κομμάτων** τονίζουν το στοιχείο του εθελοντισμού, θεωρώντας ότι η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων δεν πρέπει να απορρέει μέσα από κανόνες και νόμους που τις επιβάλουν, αλλά από **ευθύνες** που αντικατοπτρίζουν τη στάση ενός υγιούς μέλους του κοινωνικού οργανισμού, που ταυτίζει την βιώσιμη ανάπτυξη με την εύρυθμη λειτουργία του συνόλου.
- **Δηλαδή, οι εκπρόσωποι του φιλελευθερισμού πιστεύουν σε μια «αυτορρύθμιση» της αγοράς αφού, αφενός την κοινωνική ευθύνη την επικροτούν οι καταναλωτές και η κοινωνία γενικότερα και αφετέρου την επιδιώκουν και οι ίδιες οι επιχειρήσεις, καθότι είναι μια πρακτική που ωφελεί τις ίδιες.**

- Μια άλλη μερίδα ανθρώπων που ανήκουν στο **συνδικαλιστικό κίνημα** θεωρεί ότι, η ΕΚΕ, πρέπει να δώσει περισσότερο βάρος στην ανθρώπινο παράγοντα και κυρίως στους εργαζομένους, δίνοντας βάρος στις συμμετοχικές διαδικασίες και την εταιρική διακυβέρνηση.
- Ενώ οι εκπρόσωποι των πρασίνων και άλλων οικολογικών οργανώσεων θεωρούν ότι η ΕΚΕ, δεν πρέπει να είναι μόνο
- φιλανθρωπία
- και χορηγίες,
- αλλά μια ριζική αλλαγή του τρόπου σκέψης για τον πλανήτη, δίνοντας έμφαση στην πράσινη ανάπτυξη και την ανάγκη δημιουργίας ενός Πράσινου Κοινωνικού Συμβολαίου (Green New Deal), για μια πράσινη στροφή της οικονομίας.

*«Μία ψυχή δέν μπορεί
νά δει τό ωραϊο
άν δέν είναι ωραία
αυτή ή ίδια»*

ΠΛΩΤΙΝΟΣ

- Το συμπέρασμα πάντως που προκύπτει από την έρευνα αλλά και την δική μας διαπίστωση είναι ότι, η Ε.Κ.Ε. είτε με τον ένα ή τον άλλο τρόπο,
- αποτελεί κοινωνική ανάγκη και επιταγή,
- καθότι η κοινωνία μας έχει φθάσει σε ένα τέτοιο στάδιο της εξελικτικής της διαδικασίας, που θεωρεί
- τόσο την κοινωνική
- όσο και την περιβαλλοντική προσφορά, σε συνδυασμό με την αειφόρο ανάπτυξη, ως την επιτακτικότερη ανάγκη για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων που έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος σήμερα.

**Να απολαμβάνεις τα μικρά
πράγματα**
γιατί μια μέρα θα κοιτάξεις πίσω και
θα αντιληφθείς ότι ήταν τα μεγάλα
πράγματα.

Robert Brault, σύγχρονος Αμερικανός γνωμικογράφος

- “ Κάνε το καλό και κέρδισε μετά ” σημειώνει σε άρθρο του ο γερμανός επιστήμονας Wermter Volkmar, παραφράζοντας ίσως το γνωστό ρητό που λέει, “ κάνε το καλό και ρίξτο στο γιαλό ”.
- Η κοινωνική δέσμευση των επιχειρήσεων έγινε εδώ καιρό αναπόσπαστο συστατικό του Μάρκετινγκ.
- Η εθελοντική κοινωνικά υπεύθυνη δράση των πολυεθνικών εταιρειών δεν γίνεται πλέον αντιληπτή μόνο, ως μια ανιδιοτελής δράση, την οποία οι αλτρουιστικές επιχειρήσεις προσπαθούν διακριτικά να την κρατήσουν στο παρασκήνιο.

ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΚΕ.

- Η ΕΚΕ σήμερα έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε απροκάλυπτα να αυξήσει την αξία του εμπορικού σήματος.
- Διότι η επιχειρηματική εμπλοκή των πολιτών, προσφέρει συγκεκριμένα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, που κάνουν τους επιχειρηματίες να μην αισθάνονται ένοχοι.
- Η ΕΚΕ έχει εξελιχθεί σε μια από τις πιο επίμονες μόδες του Μάνατζμεντ (και κατ' επέκταση του Μάρκετινγκ) και λέξεις κλειδιά στην αγορά τις τελευταίες δεκαετίες.
- Η ΕΚΕ θεωρείτε από τις επιχειρήσεις παγκοσμίως σαν μια αυξανόμενα απαραίτητη πρακτική, η οποία ακολούθησε τεράστια εταιρικά σκάνδαλα και ατυχήματα που βγήκαν στην επιφάνεια από εταιρίες που έχαιραν υψηλής εκτίμησης.

Ζω τη ζωή μου στηριζόμενος σε δύο αρχές:

Πρώτον, ζω σαν σήμερα να ήταν η τελευταία μου μέρα σ' αυτή τη γη.

Δεύτερον, ζω σήμερα σαν να πρόκειται να ζήσω για πάντα.

Όσσο (Μπαγκουάν Σρι Ραζνίς), 1931-1990, Ινδός γκουρού

- Θεωρείται πώς όσο περισσότερη γνωστή γίνεται η ΕΚΕ, τόσο περισσότερες παρερμηνείες δημιουργούνται γύρω από το νόημα της.
- Κάποιος μπορεί να πει ότι αυτές οι παρερμηνείες οφείλονται στις ασυνέπειες στις αναπτυσσόμενες ακαδημαϊκές συζητήσεις σχετικά όχι μόνο με την ΕΚΕ αλλά επίσης και με την Εταιρική Διακυβέρνηση, την Εταιρική μεταχείριση των συμμετόχων (Corporate Citizenship), κ.ο.κ.
- **Η ρίζα του προβλήματος όμως μπορεί να βρίσκεται πιο βαθιά.**
- Παρά τα όποια αρνητικά της ΕΚΕ, τα θετικά κίνητρα είναι:
 - ✓ το χτίσιμο της οργανωτικής υποχρέωσης,
 - ✓ τα άυλα στοιχεία,
 - ✓ το θετικό εταιρικό κλίμα,
 - ✓ κίνητρα εργαζομένων και μέσα από αυτά ενισχυμένη χρηματοοικονομική απόδοση,
 - ✓ προσέλκυση ηθικά σκεπτόμενων πελατών και επενδυτών
 - ✓ και επίτευξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.
- Όλα αυτά προσμετρούνται μέσα στην συζήτηση για την ΕΚΕ.

Όταν γράφεται η
ιστορία της ζωής σου,
μη αφήνεις **οποιονδήποτε**
να κρατά τη πένα.

Αποτίμηση του δέκτη – καταναλωτή.

-εγείρεται ο σκεπτικισμός, κατά πόσο η κοινωνική ευαισθησία των επιχειρήσεων είναι:
- εθελοντική,
- αναγκαστική,
- επιβεβλημένη
- ή αυτοϋποχρέωση

προς την κοινωνία από την οποία εξαρτάται και επιβιώνει κάθε επιχείρηση.

Είναι σημαντικό να υπάρξει πλήρης διαχωρισμός των δράσεων ΕΚΕ από την φιλανθρωπία και πολύ περισσότερο από το Μάρκετινγκ.

Η ΕΚΕ δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείτε ως επικοινωνιακό τρικ το οποίο θα επηρεάσει την συνείδηση των κοινωνικά και περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων καταναλωτών – υποψηφίων πελατών.

Αντίθετα θα πρέπει οι επιχειρήσεις και τα στελέχη τους να την δουν, ως μια ολιστική προσέγγιση του όρου «επιχειρείν», από την σκοπιά του πόσο σωστά ενταγμένος είναι ένας επιχειρηματικός οργανισμός στον κοινωνικό ιστό.

Καθότι η επιχείρηση υπάρχει λόγω της κοινωνίας αδειοδοτείται από την κοινωνία και κερδίζει εξ' αιτίας της κοινωνίας.

Για τους παραπάνω λόγους πολλές πολιτείες στις ΗΠΑ, προσφέρουν φοροαπαλλαγές για επιβράβευση στις κοινωνικά υπεύθυνες εταιρίες.

«Θα ρθει μέρα, που η απληστία της ιδιοκτησίας, του πλούτου και της έπαρσης θα αποθηκευτεί στις τράπεζες, στις πολυεθνικές και σε τόσο λίγους, που οι πολλοί μη κατέχοντες θα ξεσπάσουν σαν θεομηνία που θα κάνει τη ζωή των ολίγων κατεχόντων κόλαση...»
(Αριστοτέλης Γνάσης)

- Οι περισσότεροι καταναλωτές, κυρίως στην Ελλάδα, αν και αποδέχονται, χαιρετίζουν και απολαμβάνουν τις δράσεις ΕΚΕ, δεν πιστεύουν εύκολα στην ανιδιοτέλεια των σκοπών αυτών, αποδίδοντας τις ενέργειες αυτές στο δαιμόνιο του Μάρκετινγκ.
- Έτσι ελλοχεύει ο κίνδυνος όχι μόνο να συγχέεται η κοινωνική ευθύνη με τις πρακτικές του Μάρκετινγκ, αλλά και να ακυρώνονται οι ευεργετικές συνέπειες, που πιθανώς να είχε η εταιρία από την πρωτοβουλία αυτή.
- Αυτό πιθανότατα συμβαίνει διότι περνάει στη συνείδηση του καταναλωτή η πρακτική αυτή ως έμμεση διαφήμιση, απέναντι στην οποία αισθάνεται την ανάγκη να «αμυνθεί».
-Οι χορηγίες π.χ. βρίσκονται μεταξύ σφύρας και άκμονος, ισορροπώντας συχνά ανάμεσα στην έμμεση διαφήμιση και την πραγματική εταιρική ευθύνη.
- Βέβαια μια γνωστοποίηση ενός χορηγικού προγράμματος δεν ακυρώνει την κοινωνική προσφορά, αλλά η όποια δαπάνη δεν πρέπει να έχει ως αποκλειστικό στόχο να κοινοποιηθεί.
- Πως όμως θα ξεχωρίσει ο καταναλωτής την μία περίπτωση από την άλλη και επομένως που θα γνωρίσουν οι εταιρίες τι απέγινε ο καρπός της ευαισθησίας τους;
- Είναι στο χέρι κάθε εταιρίας, λένε οι Αμερικάνοι.
- Από αυτήν εξαρτάται να δημιουργήσει τον καλόπιστο εκείνο καταναλωτή-δέκτη που θα αποτιμήσει την όποια κίνηση όπως πρέπει και δεν θα την καταδικάσει με την σφραγίδα της διαφημιστικής καμπάνιας.
- Το Calpers, μια από τις μεγαλύτερες οργανώσεις παγκοσμίως για την προώθηση της εταιρικής διακυβέρνησης, δεν διστάζει να απογοητεύσει όσους προσβλέπουν σε βραχυπρόθεσμα οφέλη:
- Η **Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη** και σε μικρότερο βαθμό η Εταιρική Διακυβέρνηση είναι πρακτικές που απαιτούν **χρόνο και υπομονή** για να αποδώσουν καρπούς αναφέρει

Ο ρόλος των καταναλωτών και τα κινήματά τους.

- Πολλοί άνθρωποι θεωρούν την επιχειρηματικότητα ως την αιτία πολλών οικονομικών και κοινωνικών ασθενειών, με αποτέλεσμα να αναπτύσσονται κατά καιρούς διάφορα κινήματα πολιτών για τον έλεγχο των επιχειρήσεων.
- Τα βασικότερα δε από αυτά τα κινήματα είναι το **αντι-καταναλωτικό** και δεύτερον αυτό για την **προστασία του περιβάλλοντος.....**
- **Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις στην ουσία δεν είναι εναντίον του μάρκετινγκ και της κατανάλωσης**, απλώς θέλουν οι άνθρωποι και οι οργανισμοί να ενδιαφέρονται περισσότερο για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη.
- Υποστηρίζουν ότι στόχος του μάρκετινγκ **δεν** θα πρέπει να είναι η μεγιστοποίηση της κατανάλωσης αλλά η μεγιστοποίηση της ποιότητας ζωής.
- Όσο για το περιβαλλοντικό κόστος θέλουν να περιλαμβάνεται στις αποφάσεις τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών.
- Χαρακτηριστικό παράδειγμα για τα παραπάνω είναι αυτό που πολλοί υποστηρίζουν για **τα αυτοκίνητα μεγάλου κυβισμού**.
- Δηλαδή ότι θα πρέπει να πληρώνουν περιβαλλοντικό φόρο τόσο οι εταιρείες που τα παράγουν όσο και ο καταναλωτής που το αγοράζει.
- Είναι μια ορθολογική σκέψη η οποία όμως θα πρέπει να επεκταθεί και σε άλλα καταναλωτικά ή επενδυτικά αγαθά.
- Η λογική δε αυτή δεν θα πρέπει να έχει μόνο τιμωρητικό χαρακτήρα αλλά και επιβράβευσης. Δηλαδή π.χ. **η αγορά ποδηλάτου να μην έχει τον ίδιο ΦΠΑ όπως ένα μηχανοκίνητο δίκυκλο**.
- Φυσικά τέτοια παραδείγματα μπορούμε να αναφέρουμε πολλά, το ζητούμενο όμως είναι οποιαδήποτε ρύθμιση ή απόφαση ψηφίζεται να έχει την οικολογική, κοινωνική και όποια άλλη διάσταση χρειάζεται έτσι ώστε ο πολίτης να λειτουργεί με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης.

- Το **πρώτο κύμα** του σύγχρονου κινήματος για την προστασία του περιβάλλοντος ξεκίνησε στις ΗΠΑ την δεκαετία του 1960.
- Το **δεύτερο κύμα** ξεκίνησε από την κυβέρνηση των ΗΠΑ, με την ψήφιση νόμων και κανονισμών κατά τις δεκαετίες 1970 και 1980 που ρύθμιζαν τις βιομηχανικές πρακτικές που είχαν επίπτωση στο περιβάλλον.
- Το κύμα αυτό έπληξε άσχημα κάποιους κλάδους γι' αυτό και αγανάκτησαν και αντιτάθηκαν σε πολλές περιβαλλοντικές ρυθμίσεις.
- Ίσως και αυτός είναι ένα λόγος που οι ΗΠΑ δεν υπέγραψαν την συμφωνία του Κιότο και γενικά είναι επιφυλακτικοί σε τέτοιου είδους δεσμεύσεις.
- Τα πρώτα δυο κύματα προστασίας του περιβάλλοντος έχουν σήμερα συγχωνευθεί **σε ένα τρίτο και ισχυρότερο κύμα**, όπου όλο και περισσότερες επιχειρήσεις αναλαμβάνουν πλέον μεγαλύτερη ευθύνη για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Μετατοπίζουν την θέση τους από την **διαμαρτυρία** στη πρόληψη και από την **εποπτεία** στην **ευθύνη**. Όλο και περισσότερες επιχειρήσεις εφαρμόζουν πολιτικές **περιβαλλοντολογικής αειφορίας, που σημαίνει παραγωγή κερδών παράλληλα με τη συνδρομή για την σωτηρία του πλανήτη, κοινωνικό στόχο κρίσιμο και δύσκολο ως προς την επίτευξή του.**

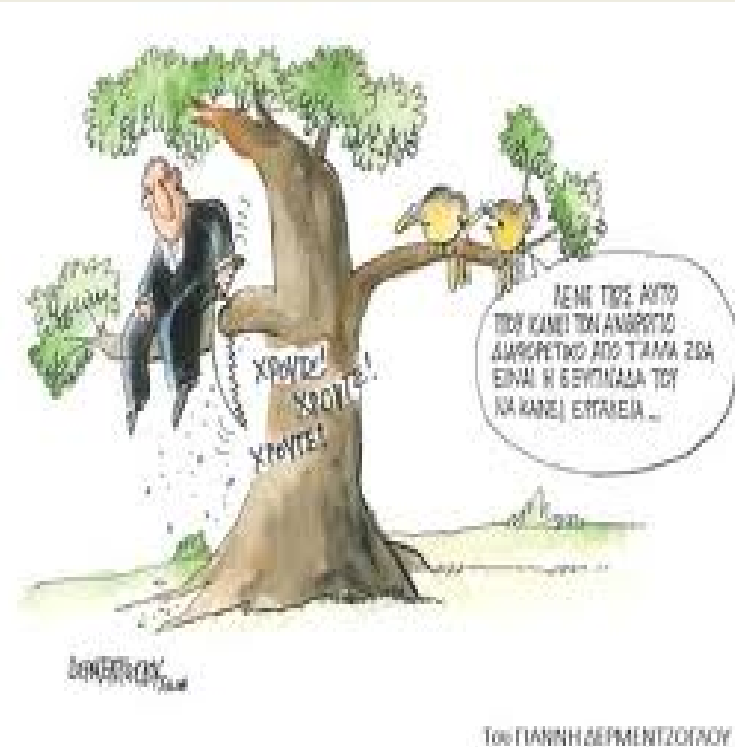
Ο ρόλος των καταναλωτών και τα κινήματά τους.

- Μερικές εταιρίες ανταποκρίθηκαν στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις ή ανησυχίες των καταναλωτών, εφαρμόζοντας εκείνα τα πράγματα που ήταν αναγκαία ώστε να αποτρέψουν νέους κανονισμούς ή να καθησυχάσουν τους εκπροσώπους των περιβαλλοντικών κινήματων.
- Οι πεφωτισμένες όμως και διορατικές εταιρίες, εφαρμόζουν πρακτικές και δράσεις, όχι επειδή κάποιος τους αναγκάζει να τις εφαρμόσουν ή να αποκομίσουν βραχυπρόθεσμα κέρδη, αλλά επειδή αυτό είναι σωστό, τόσο για την εταιρία όσο και για το μέλλον της ζωής και του πλανήτη.
- Είναι αυτό που χαρακτηρίζουμε ως **ολιστική σκέψη** και διοίκηση ολικής ποιότητας, όχι μόνο για το προϊόν και τον καταναλωτή αλλά και την αειφόρο ανάπτυξη και την επιβίωση του πλανήτη.
- Είναι γεγονός ότι η χρηματοοικονομική κρίση έχει τονώσει το ενδιαφέρον πολλών επιχειρήσεων για επιδόσεις ΕΚΕ-Ο
- Αυτό φυσικά αξιολογείται τόσο από τον καταναλωτή όσο και από τον επενδυτή, οι οποίοι θέτουν κριτήρια προκειμένου να προτιμήσουν ή να επενδύσουν σε μια συγκεκριμένη εταιρεία.
- Παλαιότερα οι αποφάσεις των επενδυτών λαμβάνονταν με καθαρά χρηματοοικονομικά κριτήρια, τις τελευταίες δεκαετίες όμως τόσο στις ΗΠΑ όσο και σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες, μερικοί επενδυτές που είχαν κυρίως σχέσεις με θρησκευτικές ή άλλες κοινωνικές οργανώσεις, αποφάσισαν να θεσπίσουν συγκεκριμένα «ηθικά» κριτήρια για να επενδύσουν, αποκλείοντας έτσι εταιρείες που σχετίζονται με όπλα αλκοόλ, καπνό, πορνογραφία κλπ.

Ο ρόλος των καταναλωτών και τα κινήματά τους.

- Το κίνημα καθώς και οι αγορές των αειφόρων και υπεύθυνων επενδύσεων (SRI) γνωρίζουν τα τελευταία χρόνια μεγάλη άνθηση και φαίνεται να οδηγούν σε έναν επαναπροσδιορισμό των αξιών και των ηθικών κανόνων της επιχειρηματικότητας.
- Χαρακτηριστικό παράδειγμα για την μεταστροφή αυτή είναι η πρωτοφανής πτώση της κεφαλαιοποίησης που υπέστη η BP μετά την οικολογική καταστροφή που προξένησε η έκρηξη της πλατφόρμας Deepwater Horizon στον κόλπο του Μεξικού.
- Βλέπουμε λοιπόν ότι το γεγονός αυτό ήρθε να επιβεβαιώσει την μεταστροφή στρατηγικής μεγάλης μερίδας επενδυτών απέναντι στην ΕΚΕ.
- Μία άλλη επιβεβαίωση ότι τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα, καθώς και άλλα που αφορούν την εταιρική διακυβέρνηση και διαφάνεια κρύβουν πολλούς κινδύνους αλλά και πολλές ευκαιρίες για την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.
- Παράλληλα όμως με την επενδυτική αυτή στρατηγική παρακινούν τις επιχειρήσεις να δείξουν ουσιαστική υπευθυνότητα σε όλους του τομείς και κυρίως στο περιβάλλον.
- Για τους λόγους αυτούς τα μεγάλα χρηματιστήρια έχουν καθιερώσει ειδικούς δείκτες για την αξιολόγηση των εισηγμένων εταιρειών που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια εταιρικής υπευθυνότητας διαφάνειας και διακυβέρνησης.

- Ο αγώνας για την καταπολέμηση της φιλο-καταναλωτικής διαφήμισης γίνεται **όχι ως ένα μέσο για έναν σκοπό, αλλά ως αυτοσκοπός.**
- Αυτή η μετατόπιση της έμφασης είναι ένα κρίσιμο στοιχείο του νοητικού περιβαλλοντισμού.
- Εάν μία βασική αντίληψη του περιβαλλοντισμού ήταν ότι η εξωτερική πραγματικότητα, η φύση, θα μπορούσε να μολυνθεί από βιομηχανικές τοξίνες, η βασική αντίληψη του νοητικού περιβαλλοντισμού είναι ότι η εσωτερική πραγματικότητα, ο νους μας, μπορεί να μολυνθεί από τοξίνες πληροφοριών.
- Ο νοητικός περιβαλλοντισμός συνδέει τη μόλυνση του μυαλού μας από τα εμπορικά μηνύματα, με τις κοινωνικές, περιβαλλοντικές, οικονομικές και ηθικές καταστροφές που απειλούν την ανθρωπότητα.
- **Νοητικοί περιβαλλοντολόγοι υποστηρίζουν ότι μια ολόκληρη σειρά φαινομένων, από την πετρελαιοκηλίδα της BP..... μέχρι και τη σημαντική αύξηση των ψυχικών ασθενειών, προκαλούνται άμεσα από τις τρεις χιλιάδες διαφημίσεις που επιτίθενται στο νου μας κάθε μέρα.**
- Και αντί να θεραπεύσουμε τα συμπτώματα, με το να βιαστούμε να καθαρίσουμε τις εμποτισμένες με πετρέλαιο παραλίες ή περνώντας ανούσια νομοπλαίσια για την προστασία του περιβάλλοντος, οι νοητικοί περιβαλλοντολόγοι στοχεύουν την αιτία:
- *τη βιομηχανία της διαφήμισης που τροφοδοτεί τον καταναλωτισμό.*

- Ο νους μας είναι μολυσμένος από μια συντριπτική επίθεση προπαγάνδας που επιδρά στις πεποιθήσεις μας, στις επιθυμίες και στην αντίληψη της πραγματικότητας.
- Η αντεπίθεση είναι επομένως πολύ πιο δύσκολη από τη διαμαρτυρία στους δρόμους ή κάνοντας κλικ σε λίγους συνδέσμους στο διαδίκτυο.
- Αυτό μας επαναφέρει στην έννοια του *satori*.
- Για την κατάρριψη της καταναλωτικής νοοτροπίας, χρειάζεται μια θεμελιώδης αλλαγή οπτικής γωνίας, μία επιφοίτηση, μετά την οποία τα πάντα αντιμετωπίζονται με νέα οπτική.
- **Σατόρι** [*satori*] (*ιαπ.*) είναι ο ιαπωνικός βουδιστικός όρος για τη φώτιση στο Βουδισμό Ζεν. Η κυριολεκτική σημασία της λέξης είναι "κατανόηση".
- **Ο νοητικός περιβαλλοντισμός**
- είναι ένα αναδυόμενο κίνημα που κατά τα προσεχή έτη θα αναγνωριστεί ως ο θεμελιώδης κοινωνικός αγώνας της εποχής μας.
- Είναι τόσο μια ενωτική πάλη - μεταξύ νοητικών περιβαλλοντολόγων όπου υπάρχουν τα πάντα, από συντηρητικοί Μορμόνοι έως ακραίοι αριστεροί αναρχικοί – όσο και ένας αγώνας που τελικά, επεξηγεί συγκεκριμένα την αιτία της ποικιλομορφίας των δεινών που μας απειλούν.

Το αναδυόμενο κίνημα του «Νοητικού Περιβαλλοντισμού»

- Ο ρόλος των ΜΜΕ
- Στην επιρροή λοιπόν αυτή του νοητικού περιβαλλοντισμού εμπλέκονται άμεσα τα ΜΜΕ ως διαμορφωτές της κοινής γνώμης.
- Ο ρόλος τους είναι όχι μόνο σημαντικός αλλά και καταλυτικός σε όλο το κοινωνικό οικονομικό και περιβαλλοντικό γίγνεσθαι.
- Τον ρόλο λοιπόν αυτόν για να τον ασκήσουν με κανόνες, νομικούς, ηθικούς και κοινωνικής ευθύνης, θα πρέπει να ενεργοποιηθούν η πολιτεία και οι πολίτες.
- Η πολιτεία θα επιβάλει τους κανόνες και η κοινωνία θα διεκδικεί θα απαιτεί και θα επηρεάζει τα εμπλεκόμενα μέρη ανάλογα με τις ολιστικές ανάγκες της κοινωνίας και του περιβάλλοντος.
- Στην νεωτεριστική αυτή αντίληψη ο ρόλος των ΜΜΕ θα πρέπει να είναι καταλυτικός.
- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έντυπα και ηλεκτρονικά θα πρέπει να δουν αυτήν την νέα αντίληψη ή το νέο αυτό κίνημα, ως μια ευκαιρία, να μπουν κανόνες στην διαφήμιση την ενημέρωση κλπ, και ότι αυτό το κίνημα, δεν θα βλάψει τα συμφέροντά τους, αλλά απεναντίας θα είναι μια ευκαιρία θα καταδείξουν την συνεισφορά τους στην βελτίωση της ποιότητας της κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα.
- Μία τέτοια πρωτοβουλία από τα ΜΜΕ όχι μόνο θα αποκαταστήσει κάποιες αρνητικές αντιλήψεις της κοινωνίας απέναντί τους, αλλά θα τα βοηθήσει να ισχυροποιήσουν τον ρόλο της ΕΚΕ μέσα στην κοινωνία.

Τα οφέλη

- Θετικά και οφέλη από την εφαρμογή της ΕΚΕ.

Είναι πλέον διαπιστωμένο όχι μόνο εμπειρικά αλλά από έρευνες ότι, η αγοραστική δύναμη διαμορφώνεται και επηρεάζεται από το κοινωνικό προφίλ του φορέα ή της επιχείρησης.

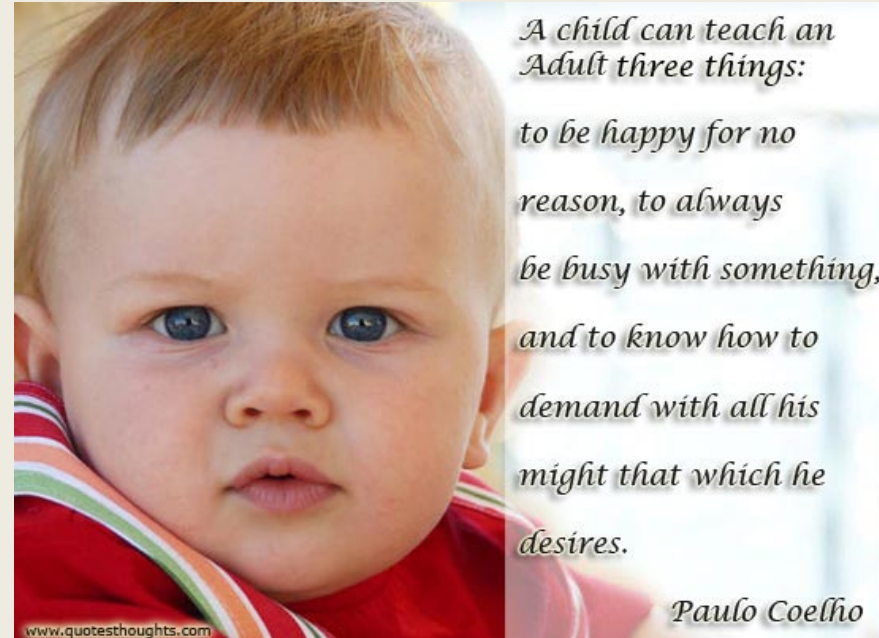
Αρκετοί καταναλωτές στην Ε.Ε. ψωνίζουν πλέον λαμβάνοντας υπόψη την περιβαλλοντική πολιτική και την οικονομική στάση μιας εταιρίας.

Σήμερα, είναι περισσότερο από ποτέ άλλοτε ορατό το φαινόμενο των καταναλωτών που ψωνίζουν λαμβάνοντας υπόψη :

την κοινωνική ευαισθησία

την οικολογική στάση

και πολιτική μιας εταιρείας.

*A child can teach an Adult three things:
to be happy for no reason, to always be busy with something, and to know how to demand with all his might that which he desires.*

Paulo Coelho

Τα οφέλη

- **Αύξηση των πωλήσεων και του μεριδίου αγοράς.**
- Διάφορες έρευνες που έγιναν στις ΗΠΑ στις αρχές της δεκαετίας του '90 έδειξαν ότι οι εταιρείες ωφελούνται σημαντικά από τη σύνδεσή τους με έναν κοινωνικό σκοπό. Έρευνα καταναλωτών για το 1993-4 έδειξε ότι:
- Το 84% έχουν θετική εικόνα για τις εταιρείες που ενεργούν για έναν καλύτερο κόσμο.
- Το 78% των ενηλίκων δήλωσαν ότι ήταν πιθανότερο να αγοράσουν ένα προϊόν που συνδέεται με έναν σκοπό που τους αφορά.
- Το 66% δήλωσαν ότι θα άλλαζαν μάρκα προϊόντος προκειμένου να υποστηρίξουν ένα σκοπό που τους αφορά.
- Το 62% απάντησαν ότι θα άλλαζαν το κατάστημα που επισκέπτονται προκειμένου να υποστηρίξουν ένα σκοπό
- Το 64% πιστεύουν ότι το μάρκετινγκ σκοπού θα έπρεπε να αποτελεί βασικό κομμάτι των δραστηριοτήτων μια εταιρείας
- Επιπλέον, η έρευνα έδειξε ότι το κοινωνικό μάρκετινγκ έχει μεγαλύτερη απήχηση σε πολίτες με υψηλότερα εισοδήματα και μορφωτικό επίπεδο

- Ένα άλλο στοιχείο που αποτυπώνουν οι έρευνες είναι ότι σε περιόδους κρίσης ή μετά από συγκλονιστικά γεγονότα όπως το τρομοκρατικό χτύπημα στους δίδυμους πύργους στη Ν.Υ., αυξάνεται η επιθυμία των πολιτών για περισσότερη κοινωνική ευαισθησία και προσφορά από μέρους των επιχειρήσεων.
- Τον Μάρτιο του 2001, το 65% των Αμερικανών πίστευαν ότι οι εταιρείες πρέπει να υποστηρίζουν κοινωνικούς σκοπούς. Το Νοέμβριο το ποσοστό αυτό αυξήθηκε στο 79%.
- Το κλίμα μετά τη 11η Σεπτεμβρίου ενίσχυσε και επιτάχυνε μία τάση που είχε διαπιστωθεί από έρευνες ήδη από το 1993.
- Η έρευνα Corporate Citizenship Study της Cone, ανέφερε ότι το 84% των Αμερικανών μπορεί να προτιμούσαν μια άλλη μάρκα προϊόντων που συνδέεται με ένα κοινωνικό σκοπό αν η τιμή και η ποιότητα ήταν στα ίδια επίπεδα.

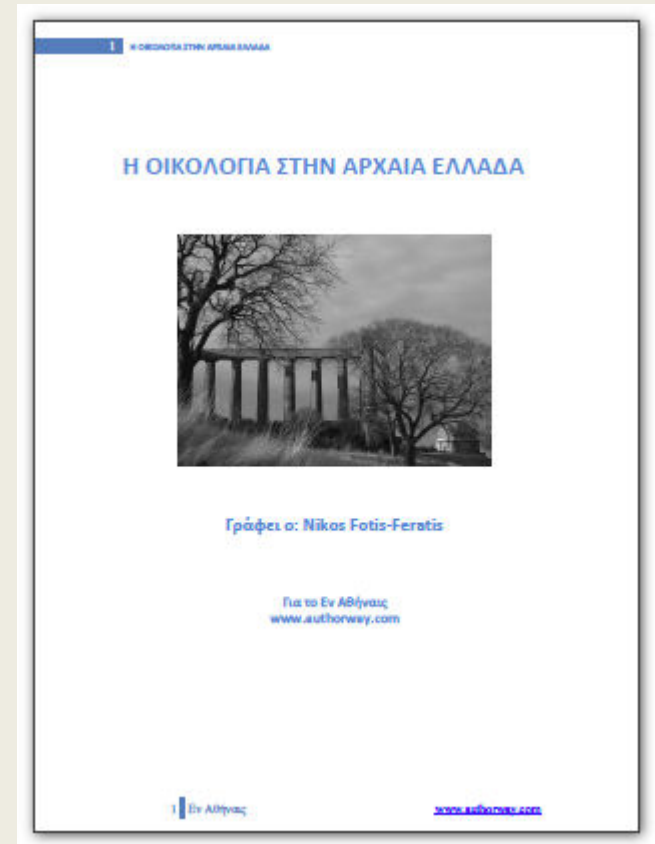
Αύξηση των πωλήσεων και του μεριδίου αγοράς.

- Στα ίδια συμπεράσματα φυσικά καταλήγουν και άλλες έρευνες που έγιναν όχι μόνο για κοινωνικούς αλλά και περιβαλλοντικούς σκοπούς.
- Έγκυρα περιοδικά όπως το "Journal of Marketing", υποστήριζε ότι, καθώς αυξάνεται ο πληθυσμός της Γης και ολοένα και περισσότεροι πόροι εξαντλούνται, τα μη οικονομικά κριτήρια θα έχουν αυξημένο ρόλο στις αγοραστικές τάσεις, αναφέροντας μάλιστα προς επιβεβαίωση αυτών διάφορες έρευνες.
- Τα ευρήματα των ερευνών αυτών δείχνουν ότι, το 75% των καταναλωτών επηρεάζονται για τις αγορές τους από την περιβαλλοντική φήμη μιας εταιρείας και οχτώ στους δέκα θα πλήρωναν περισσότερο για προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον.

Αύξηση των πωλήσεων και του μεριδίου αγοράς.

- Ο οργανισμός **Business for Social Responsibility**, αναφερόμενος σε έρευνα του 1999, σε δείγμα 25.000 πολιτών σε 23 χώρες, καταλήγει σε κάποια σημαντικά συμπεράσματα που αναφέρονται στα εξής:
- **To 90%** των ερωτηθέντων επιθυμούν οι εταιρείες να έχουν και άλλους στόχους, εκτός από την κερδοφορία.
- **To 60%** δηλώνουν ότι διαμορφώνουν γνώμη για κάποια εταιρεία βάσει της εικόνας της περί εταιρικής ευθύνης.
- **To 40%** απαντούν ότι ανταποκρίνονται αρνητικά ή εκφράζονται αρνητικά απέναντι σε εταιρείες τις οποίες κρίνουν κοινωνικά υπεύθυνες.
- **To 17%** αναφέρουν ότι έχουν αποφύγει να αγοράσουν προϊόντα εταιρειών τις οποίες κρίνουν κοινωνικά ανεύθυνες.
-
- Χαρακτηριστικό παράδειγμα εταιρικής κοινωνικής πρωτοβουλίας αποτέλεσε η ενέργεια της τράπεζας American Express, η οποία αύξησε το μερίδιο της αγοράς της, προσφέροντας ένα ορισμένο ποσό, με την χρήση κάθε κατόχου κάρτας της, υπέρ του ταμείου αποκατάστασης του Αγάλματος της Ελευθερίας.
- Η εκστρατεία συγκέντρωσε 1,7 εκατ. Δολάρια για το Άγαλμα και απέφερε αύξηση 27% στην χρήση καρτών και 10% στις αιτήσεις έκδοσης για νέες κάρτες.
- Ήταν μια επιτυχία του αυτό που χαρακτηρίζεται ως **μάρκετινγκ σκοπού**

Ενίσχυση της θέσης της επωνυμίας.

- Ξεκινώντας από την απλή διαπίστωση ότι, κάποιο πρόγραμμα που προβαίνει σε δωρεές προς μια περιβαλλοντική οργάνωση με κάθε αγορά προϊόντος, έχει μεγαλύτερο κοινωνικό περιεχόμενο από ένα πρόγραμμα, που με κάθε αγορά προσφέρει στον καταναλωτή ένα δωρεάν παιχνίδι, οδηγούμεθα στο συμπέρασμα ότι οι καταναλωτές λειτουργούν με συναισθηματικά και ψυχολογικά κριτήρια
- Ανεξάρτητα αν κάποιοι πιστεύουν ή εκτιμούν ότι, η ΕΚΕ είναι φύσει ασύμβατη με τον καπιταλισμό, καθώς η πρωταρχική επιδίωξη της κάθε επιχείρησης είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους και όχι η κοινωνική προσφορά, η εμφάνιση του «ηθικού καταναλωτισμού» επιτάσσει αναπόφευκτα την εφαρμογή ηθικών πρακτικών από πλευράς επιχειρήσεων.

- Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο πιστεύει ότι οι επιχειρήσεις έχουν ηθικούς και οικονομικούς λόγους για να θέλουν να εφαρμόσουν την ΕΚΕ.
- Πιστεύεται ότι σε επίπεδο ωφελειών η ηθική πλευρά της ΕΚΕ είναι πιο εύκολα αναγνωρίσιμη απ' ότι η οικονομική ή η επιχειρηματική.
- Αν και τα οικονομικά οφέλη της ΕΚΕ μπορεί να είναι πολλές φορές ασαφή, οι έρευνες αποδεικνύουν ότι η υπεύθυνη συμπεριφορά έναντι της κοινωνίας και του περιβάλλοντος μπορεί να καταστήσει μια επιχείρηση πιο ανταγωνιστική, πιο ανθεκτική σε περιόδους κρίσης, καθώς και πιο θελκτική για τους καταναλωτές και τους ικανούς υπαλλήλους, ενισχύοντας έτσι την θέση της επωνυμίας της.

Ενίσχυση της θέσης της επωνυμίας.

- Η στάση των καταναλωτών σήμερα παίζει όλο και μεγαλύτερο ρόλο, αφού είναι όλο και περισσότερο ενημερωμένοι.
- Οι πληροφορίες για την αντικοινωνική δράση των εταιρειών κυκλοφορούν στον κόσμο του διαδικτύου και του ανταγωνισμού μεταξύ των εταιρειών με μεγάλη ταχύτητα.
- Στα πανεπιστήμια των ΗΠΑ διδάσκεται ήδη από πολλά χρόνια, ότι η ΕΚΕ αποτελεί για τις εταιρείες έναν από τους ασφαλέστερους τρόπους ώστε να βελτιώσει το εμπορικό της σήμα, ενισχύοντας έτσι την θέση της επωνυμίας της.
- Χαρακτηριστικό παράδειγμα γι' αυτό αποτελεί η συμμετοχή της British American Tobacco, σε χορηγίες αντικαρκινικής εκστρατείας, καθώς και σε μεγάλες ενισχύσεις προς αντικαρκινικά ιδρύματα και καμπάνιες για την δημόσια υγεία.
- Θετική στάση έχουν επίσης και οι εργαζόμενοι, οι οποίοι προτιμούν να εργάζονται σε μια συμπαθή και με καλό όνομα στο κοινό εταιρεία, όπως προκύπτει από έρευνα της Cherencon Group το 2001, που έδειξε ότι το 78% των υπαλλήλων επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, θα δούλευε προθυμότερα σε μια εταιρεία με αυξημένη ΕΚΕ

- Η ΕΚΕ επιδρά θετικά στη διαμόρφωση της εταιρικής εικόνας και φήμης και συνεπώς στη επιρροή των εταιρειών.
- Οι καταναλωτές απαιτούν πολιτικές σεβασμού, αφού η δραστηριότητά των εταιριών υπόκειται ευκολότερα στην αξιολόγηση και την κριτική τους από ότι στο παρελθόν.
- Επειδή οι καταναλωτές επηρεάζονται και προσελκύονται από ηθικές πρακτικές, είναι εύλογο και πολύ πιθανόν αυτές να συνδράμουν στην περεταίρω κερδοφορία της επιχείρησης.
- Οπότε η εδραίωση μια θετικής εικόνας για την επιχείρηση μεταξύ των οικονομικών φορέων, ΜΚΟ, εκπαιδευτικής κοινότητας, τοπικών κοινοτήτων, του δημόσιου τομέα κλπ., μόνο θετικά μπορεί να επιδράσει στην επιρροή και στην εδραίωση της εταιρίας.
- Για την αξιολόγηση των επιδόσεων στον τομέα της ΕΚΕ υπάρχουν πάρα πολλές αξιόπιστες εκθέσεις που περιγράφουν τα πρότυπα βάσει των οποίων κατατάσσουν τις επιχειρήσεις μετά από έρευνα σε κλίμακα αξιολόγησης.

Βελτίωση εταιρικής εικόνας και επιρροής.

- Το αμερικανικό περιοδικό "Fortune" δημοσιεύει ετήσιο κατάλογο "America's Most Admired Companies" μετά από δημοσκόπηση, όπου οι ερωτηθέντες καλούνται να βαθμολογήσουν σε κλίμακα από 0 έως το 10, οκτώ χαρακτηριστικά εταιρειών που είναι:
- Η οικονομική σταθερότητα
- Η καινοτομία
- Οι δεξιότητες του προσωπικού
- Η χρήση των εταιρικών περιουσιακών στοιχείων
- Η μακροπρόθεσμη επενδυτική αξία
- Η ποιότητα της εταιρικής διαχείρισης
- Η ποιότητα των προϊόντων / υπηρεσιών
- Η κοινωνική ευθύνη
- Αυτά τα 8 χαρακτηριστικά καθορίστηκαν πριν από 20 και πλέον χρόνια, μέσα από έρευνες που κατέδειξαν την αυξημένη αναγκαιότητα να συμπεριληφθεί σε αυτά και η έννοια της κοινωνικής ευθύνης, που ορίζεται ως μια υπεύθυνη στάση απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον.
- Το 2004 μεταξύ των 10 πρώτων εταιρειών με την μεγαλύτερη δράση για κοινωνική ευθύνη ήταν η BP, η McDonald's, η Procter & Gamble, η American Express κ.α.

Βελτίωση εταιρικής εικόνας και επιρροής.

- Το περιοδικό “ Business Ethics ” δημοσιεύει κατάλογο με τις 100 καλύτερες επιχειρήσεις που αναγνωρίζονται για την κοινωνική τους ευθύνη απέναντι στους μετόχους στο περιβάλλον και την κοινωνία. Άλλοι οργανισμοί και φορείς που αξιολογούν την εταιρική κοινωνική ευθύνη με διάφορες εκθέσεις είναι:
- Το δίκτυο στελεχών ιδιωτικού και δημόσιου τομέα Global Reporting Initiative.
- Τα πρότυπα Global Sullivan Principles, Social Accountability 8000 και Sunshine Standards for Corporate Reporting to Stakeholders.
- Η ένωση θεσμικών επενδυτών Interfaith Center on Corporate Responsibility.
- Η Ιαπωνική Επιχειρηματική Ομοσπονδία Keidanren Charter for Good Corporate Behavior.
- Σύμφωνα δε με το οργανισμό Business for Social Responsibility, εκτός από τα θετικά που παρουσιάζουν οι εκθέσεις αυτές για τις εταιρείες, υπάρχει και το σημαντικό ότι, οι επιχειρήσεις αυτές που ακολουθούν και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των ρυθμιστικών αρχών, δέχονται λιγότερους ελέγχους από τις διάφορες ελεγκτικές αρχές και είναι πιο ελεύθερες να δράσουν.
- Προς επιβεβαίωση των παραπάνω αναφερόμαστε σε ένα παράδειγμα της McDonald's όπου η καλή της φήμη την προφύλαξε από τις καταστροφές κατά την διάρκεια των επεισοδίων του 1992 που έγιναν στο Λος Άντζελες.

Τα πιθανά οφέλη της ΕΚΕ ανά πεδίο καταγράφονται ως εξής:

- **Χώροι εργασίας**
- Ελκυστικό περιβάλλον – προτιμητέος εργοδότης
- Στρατολόγηση ταλαντούχων στελεχών
- Κίνητρο παραγωγικότητας
- Παράδοση έργων έγκαιρα εντός προϋπολογισμών
- Πίστη προσωπικού
-
- **Αγορά**
- Ενδυνάμωση του brand μέσω αύξησης ανταγωνιστικότητας
- Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα
- Καλύτερη πιστοληπτική αξιολόγηση
- Βελτίωση της αλυσίδας παραγωγής
- Συμμετοχή από «πράσινα» χαρτοφυλάκια
-
- **Περιβάλλον**
- Οικονομία ενεργειακών πόρων
- Μείωση αποβλήτων
- Εξοικονόμηση κόστους
-

- **Κοινωνία**
- Αυξημένη πρόσβαση σε τοπικές πιθανές πηγές εισοδήματος
- Προστασία έναντι τυχόν καταναλωτικών «αντιποίνων»
- Αυξημένη ασφάλεια σε ότι αφορά τις πωλήσεις
-
- **Γενικά**
- Πρόσθετη αξία στην επιχείρηση
- «Χτίσιμο» και προστασία της εταιρικής φήμης
- Η επιχείρηση αποτελεί βελτιωμένη πρόταση για επιχείρηση
- Διαχρονικότητα του 'brand'
- Πιθανή χαλάρωση ρυθμιστικών απαιτήσεων σε άλλους τομείς.
- (Η χαρτογράφηση και τα όρια της ΕΚΕ, ιστοσελίδα α/α 1, 8-5-13)

- Διάφορες μελέτες έχουν καταδείξει ότι η συμμετοχή των εταιρειών σε κοινωνικές πρωτοβουλίες, έχουν θετική εικόνα τόσο για την εταιρεία, όσο και για τα στελέχη της. Υπάρχουν έρευνες που έχουν καταγράψει υψηλά ποσοστά ικανοποίησης των εργαζομένων σε εταιρίες που δραστηριοποιούνται σε κοινωνικά προγράμματα.
- Τα ποσοστά αυτά αυξήθηκαν κατακόρυφα μετά την 11η Σεπτεμβρίου φθάνοντας το 76% από 38% έως 48% που κατέγραψαν οι έρευνες πριν την παραπάνω ημερομηνία. Κατά μία έρευνα της Cone/Roper στις ΗΠΑ το 2002, κατέδειξε ότι το 80% των ερωτηθέντων, δήλωσαν ότι πιθανώς να απέρριπταν μία θέση σε κάποια εταιρία που ασκεί αρνητικές πρακτικές ΕΚΕ.
- Άλλη έρευνα της Net Impact, σε μεταπτυχιακούς φοιτητές κατέδειξε ότι περισσότεροι από το 50% θα αποδέχονταν χαμηλότερο μισθό προκειμένου να εργασθούν σε μια κοινωνικά υπεύθυνη εταιρεία

Προσέλκυση ικανοποίηση και διατήρηση προσωπικού.

- . Τις ίδιες τάσεις και αντιλήψεις κατέδειξαν και άλλες έρευνες που πραγματοποιήθηκαν όπως αυτή του Ινστιτούτου Παγκοσμίων Πόρων (WRI), όπου οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εκτός του επιθυμητού μισθού το είδος εργασίας κ.α. εξετάζουν την φιλοσοφία της εταιρίας ως προς το κοινωνικό πρόσωπο που παρουσιάζει.
- Τέτοιο παράδειγμα εταιρίας είναι η Timberland, αφού δίνει στους εργαζόμενους πλήρης απασχόλησης 40 ώρες άδεια με αποδοχές, προκειμένου να απασχοληθούν σε δραστηριότητες κοινωνικής προσφοράς.
- Το πρόγραμμα αυτό που ονομάζεται “ Path of Service ” ήταν ένας από τους παράγοντες που κατέταξε την εταιρία, το περιοδικό Fortune, στον κατάλογο “ 100 Best Company to Work for ”, των καλύτερων εργοδοτών.
- Είναι λοιπόν επιβεβαιωμένο ότι η επιχειρηματική ηθική συνδέεται όχι μόνο άμεσα με την κερδοφορία, αλλά και με την αφοσίωση του προσωπικού.
- Οι εταιρίες που επενδύουν σε τομείς όπως η επιμόρφωση, οι καλύτερες συνθήκες εργασίας και η ισορροπία εργασίας-ζωής έχουν περισσότερες πιθανότητες να διασφαλίσουν την δια βίου εργασία μέσω της δια βίου μάθησης.
- Οι μελέτες και οι έρευνες μπορεί να έχουν δείξει ότι οι εργαζόμενοι θέλουν καλές αμοιβές και καλές προοπτικές, όμως όλο και περισσότεροι θέλουν επίσης να αισθάνονται υπερήφανοι για την επιχείρηση όπου εργάζονται.

- Πολλές κοινωνικές πρωτοβουλίες παροχών και κινήτρων, έχουν ως αποτέλεσμα, να μειώνουν το λειτουργικό κόστος και να αυξάνουν τα έσοδα των επιχειρήσεων, που τις εφαρμόζουν. Ένας από τους τομείς αυτούς είναι οι περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες για την μείωση των αποβλήτων, την ανακύκλωση και εξοικονόμηση υδάτινων πόρων και ενέργειας.
- Μπορεί η προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού για την μείωση των ρύπων να ακούγεται στην αρχή σαν «πονοκέφαλος» για κάποια βιομηχανία, αλλά στη συνέχεια αποδεικνύεται ως μια έξυπνη επένδυση, δεδομένων των αυξανόμενων ελέγχων και προστίμων για τους ρύπους. Η δέσμευση της Dow Chemicals για μείωση της παραγωγής 26 τοξικών ουσιών της κόστισε 31 εκατ. δολάρια., αλλά από την άλλη εξοικονόμησε 5,4 εκατ. δολάρια ετησίως λόγω αυτής της απόφασης.

- Άλλο παράδειγμα είναι η Cisco Systems, η οποία με μια πρωτοβουλία για εξοικονόμηση ενέργειας, υπολογίστηκε ότι θα μείωνε το λειτουργικό κόστος της εταιρίας κατά 4,5 εκατ. δολ. ετησίως, πλέον της σημαντικότητας επιστροφής χρημάτων από τον τοπικό πάροχο ενέργειας. Ένας άλλος τομέας με δυνατότητα σημαντικής μείωσης του λειτουργικού κόστους είναι τα έξοδα διαφήμισης, λόγω της αύξησης της δωρεάν προβολής. Για παράδειγμα έχουμε την εταιρία "The Body Shop", η οποία δραστηριοποιήθηκε κατά των δοκιμών καλλυντικών σε ζώα. Η εταιρία δημιούργησε πολύ μεγάλη προβολή σε βαθμό που δεν είχε ανάγκη την διαφήμιση. Δηλαδή μια εξαιρετική πρακτική κερδοφορίας που αφορούσε την σχέση κόστους-οφέλους, εκτός από την κοινωνική προσφορά της εταιρίας.

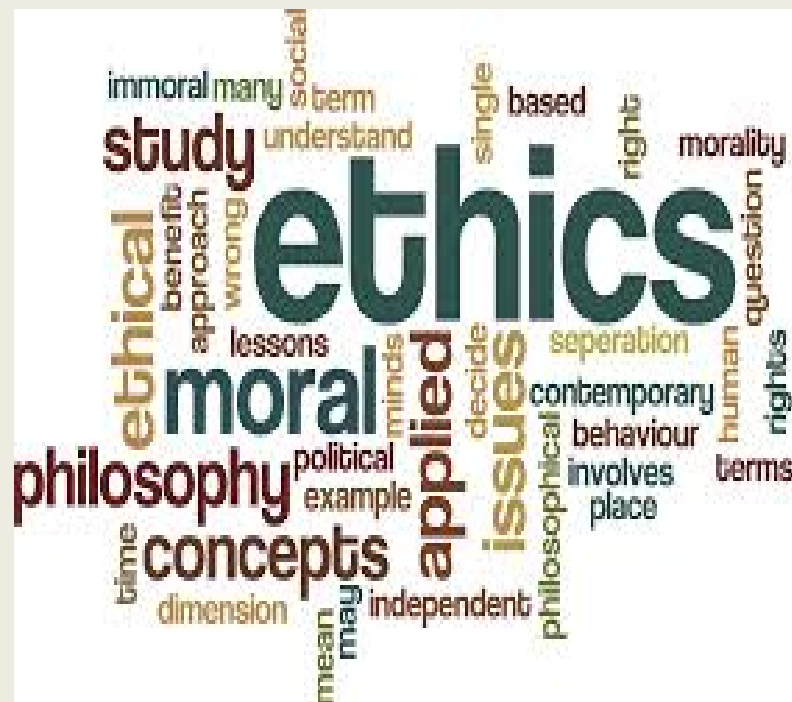

- Η ανάμειξη σε εταιρικές κοινωνικές πρωτοβουλίες μπορεί να αυξήσει ακόμη και την αξία της μετοχής της εταιρίας.
- Υπάρχουν στις ΗΠΑ αμοιβαία κεφάλαια και συνταξιοδοτικά ταμεία που λαμβάνουν εντολές από τους μετόχους να επενδύσουν μόνο σε εκείνες τις εταιρίες που θεωρούνται κοινωνικά υπεύθυνες.
- Ο οργανισμός 'Business for Social Responsibility' συμφωνεί ότι οι επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν κοινωνικές περιβαλλοντικές και ηθικές ευθύνες αποκτούν μεγαλύτερη και καλύτερη πρόσβαση σε κεφάλαια, που σε άλλη περίπτωση δεν θα ήταν τόσο εύκολα προσβάσιμα.
- Ο οργανισμός αναφέρει μια έκθεση της ένωσης εμπορίου "Social Investment Forum", η οποία εκτιμά ότι, τα κεφάλαια που διαχειρίζονται χαρτοφυλάκια, που εφαρμόζουν ηθικά περιβαλλοντικά και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης κριτήρια, έχουν αυξηθεί από
 - 639 δις δολάρια το 1995
 - σε 1,185 τρις το 1997
 - και 2,16 τρις το 1999.

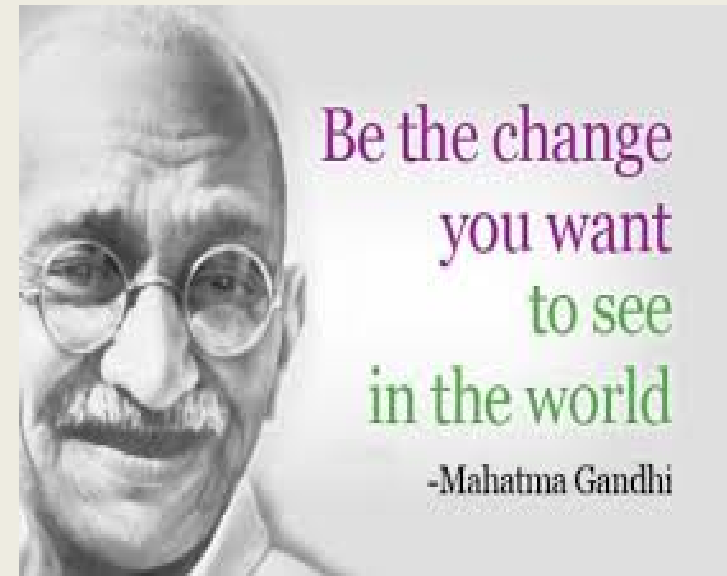
Αύξηση ενδιαφέροντος για τους επενδυτές και τους αναλυτές

- Σύμφωνα με μελέτες έχει αποδειχθεί ότι η δημοσιοποίηση μη ηθικών εταιρικών συμπεριφορών επιδρά αρνητικά στις τιμές των μετοχών για τουλάχιστον έξι μήνες.
- Άλλη μελέτη απέδειξε ότι οι 100 εταιρίες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των καλύτερων εταιρικών πολιτικών του περιοδικού "'' παρουσιάζουν καλύτερες οικονομικές επιδόσεις απ' ότι οι υπόλοιπες εταιρίες του δείκτη S&P 500.
- Σύμφωνα με δημοσιευθείσα έρευνα του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Αειφόρων Επενδύσεων (Eurosif) (2010) τα ευρωπαϊκά κεφάλαια που αφορούν αειφόρες και υπεύθυνες επενδύσεις υπολογίζονται σε 5 τρις ευρώ.
- Οι αντίστοιχες επενδύσεις οι οποίες έγιναν στις ΗΠΑ και την Ασία ανέρχονται σε 2,5 δις ευρώ.
- Η έρευνα αυτή που κάλυπτε 19 χώρες μεταξύ των οποίων για πρώτη φορά και την Ελλάδα, έδειξε ότι, παρά την κρίση, το συνολικό ποσό διαθεσίμων σε επενδύσεις SRI αυξήθηκε από 2,7 τρις σε 5 τρις ευρώ μέχρι τα τέλη του 2009.
- Η έρευνα αυτή έδειξε ξεκάθαρε ότι οι επενδύσεις SRI την περίοδο αυτή αποτέλεσαν και αποτελούν μια εξαιρετικής απόδοσης αγορά που μπορεί να χαρακτηριστεί ως bull market άλλων εποχών.

Μια δραστηριότητα που «πουλάει» μια αναγκαιότητα ή προσφορά;

- Ένας κακοπροαίρετος κριτής θα μπορούσε να πει ότι οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν την ΕΚΕ διότι «πουλάει». Είναι όμως έτσι ή είναι μια υπερβολή από ανθρώπους που είναι προκατειλημμένοι ή επηρεασμένοι από οτιδήποτε;
- Μήπως η ΕΚΕ είναι μια αναγκαιότητα που την επέβαλε άτυπα η κοινωνία στις επιχειρήσεις, καθότι φθάσαμε σε ένα σημείο ωριμότητας ή εξέλιξης, μ' αποτέλεσμα η κοινωνική και οικολογική ευαισθησία να γίνει «εκ των ων ουκ άνευ»;
- πρέπει να υπάρχει μια ποιοτική, εύπορη και υγιής κοινωνία, η οποία θα καταναλώσει τα αγαθά τους, καθότι δεν μπορεί να υπάρξει επιχείρηση δίχως κοινωνία, ενώ η κοινωνία προϋπήρξε των επιχειρήσεων.
- Πριν την δεκαετία του '90, το δόγμα που κυριαρχούσε σχετικά με την επιλογή των κοινωνικών ζητημάτων ήταν «**να κάνουμε κάτι καλό για να φανούμε καλοί**»
- Η λογική που επικρατούσε τότε θα μπορούσε να διατυπωθεί με την φράση «**κάντε το καλό με τον πιο εύκολο τρόπο**», ακόμη και με την έκδοση μιας επιταγής.
- Η παραπάνω παραδοσιακή προσέγγιση ξεπεράσθηκε και υιοθετήθηκε αργότερα μια νέα προσέγγιση με παράλληλη στήριξη επιχειρηματικών στόχων.
- Στην φάση αυτή η λήψη αποφάσεων γίνεται με το σκεπτικό
- **«πάμε καλά και να κάνουμε κάτι καλό».**

- Σε παγκόσμιο επίπεδο θα μπορούσε να πει κανείς, ότι η αρχή για να τεθούν οι βάσεις για μια συστηματική αντιμετώπιση ΕΚΕ), έγινε το 1987, κατά την διάρκεια της συνάντησης της παγκόσμιας επιτροπής για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη στα Ηνωμένα Έθνη.
- Εκεί από την WCED (World Commission on Environment and Development), ως αειφόρος ανάπτυξη ορίσθηκε «η ανάπτυξη που ικανοποιεί τις παρούσες ανάγκες χωρίς να περιορίζει τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες»,
- θέτοντας έτσι τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή πρακτικών ΕΚΕ σε όλο τον κόσμο.
- Όσο αφορά την καινοτομία, αυτή δεν θα πρέπει να περιορίζεται και να αφορά μόνο τις πρακτικές ή τις ενέργειες των επιχειρήσεων, αλλά και στον τρόπο σκέψης των καταναλωτών.
- Ένας τέτοιος τρόπος σκέψης είναι ο λεγόμενος νοητικός περιβαλλοντισμός, τον οποίο θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε με προσοχή προκειμένου να τον κατανοήσουμε ως ένα ακόμη συμπληρωματικό στοιχείο ή μέρος του ολιστικού τρόπου σκέψης, που πρέπει να αναπτύξει ένας ολοκληρωμένος πολίτης - καταναλωτής.

- **Διεθνείς Συνθήκες.**
- Εάν η παγκοσμιοποίηση δεν αποβεί προς όφελος όλων, τότε στο τέλος δεν θα ωφελήσει κανέναν είπε ο Κόφι Ανάν που χρημάτισε Γ.Γ. των Η.Ε. μέχρι το 2006 και παρουσίασε πρώτος την ιδέα του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το 1999 στο Νταβός.
- Το 1992 κατά την διάρκεια της παγκόσμιας διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών στο Ρίο της Βραζιλίας δημιουργήθηκε η 'Agenda 21', με θέμα την εφαρμογή της «αιιφόρου ανάπτυξης» από κάθε φορέα, κράτος ή επιχείρηση.
- Το 1997 υπογράφεται στο Κιότο της Ιαπωνίας η παγκόσμια συμφωνία για το περιβάλλον για την μείωση των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου.
- Στις 31 Ιανουαρίου 1999 στο Davos ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών κ. Kofi A. Annan κάλεσε τους ηγέτες των επιχειρήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο «να αγκαλιάσουν και να θεσπίσουν μια σειρά από καλές εταιρικές πρακτικές», θέτοντας τις βάσεις της πρωτοβουλίας "The Global Contact", η οποία είναι μια πρωτοβουλία του οργανισμού Η.Ε. για την εθελοντική συμμετοχή εταιρειών σε ένα πλαίσιο αρχών και δράσεων, που υποστηρίζει τις αρχές της ΕΚΕ και ειδικότερα θέματα, όπως ανθρώπινα δικαιώματα, εργασία, περιβάλλον.
- Η προκαταρκτική φάση της πρωτοβουλίας ξεκίνησε στην έδρα των Η.Ε., στη Νέα Υόρκη, στις 26 Ιουλίου 2000.

- **Διεθνείς Συνθήκες.**

- Στις 24 Ιουνίου 2004 στην έδρα των Η.Ε. στη Νέα Υόρκη στη πρώτη Σύνοδο Κορυφής ηγετών των επιχειρήσεων ο Γενικός Γραμματέας ανήγγειλε τις βασικές αρχές της πρωτοβουλίας, οι οποίες είναι οι εξής:

- Ανθρώπινα Δικαιώματα

- Αρχή 1η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να υποστηρίζουν και να σέβονται την προστασία των διεθνώς διακηρυγμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων

- Αρχή 2η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι δικές τους δραστηριότητες δεν εμπλέκονται σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

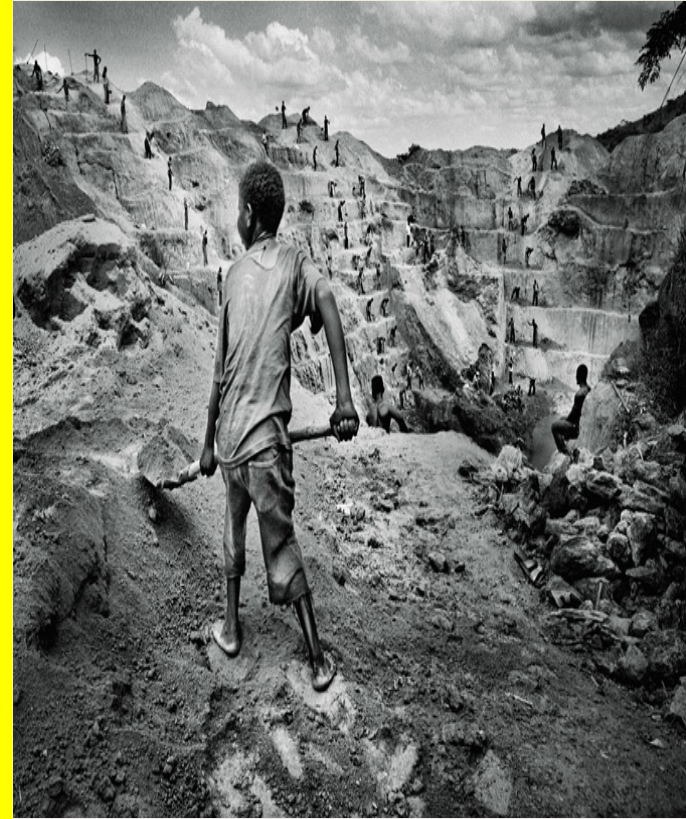
- Συνθήκες εργασίας

- Αρχή 3η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι και την αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

- Αρχή 4η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας.

- Αρχή 5η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας.

- Αρχή 6η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να προασπίζουν την εξάλειψη των διακρίσεων στις προσλήψεις και την απασχόληση.

- **Διεθνείς Συνθήκες.**
- Περιβάλλον
- Αρχή 7η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ακολουθούν προληπτική προσέγγιση ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις.
- Αρχή 8η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.
- Αρχή 9η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη και διάδοση τεχνολογιών που είναι φιλικές προς το περιβάλλον.
-
- Καταπολέμηση της Διαφθοράς
- Αρχή 10η: Οι επιχειρήσεις οφείλουν να αντιτίθενται σε κάθε μορφής διαφθορά, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας.

- **Διεθνείς Συνθήκες.**
- Επίσης ειδική αναφορά θα πρέπει να γίνει στην παγκόσμια πρωτοβουλία υποβολής εκθέσεων GRI(Global Reporting Initiative). Η πρωτοβουλία αυτή έχει σαν σκοπό την ανάπτυξη, την διάδοση και την εφαρμογή της βιώσιμης ανάπτυξης. Η συμμετοχή στην πρωτοβουλία γίνεται εθελοντικά από τις επιχειρήσεις οι οποίες υποβάλουν έκθεση σχετικά με τις οικονομικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές διαστάσεις των δραστηριοτήτων τους, των προϊόντων και των υπηρεσιών τους, δηλαδή κοινωνικό απολογισμό. Το GRI εντάσσει στη λογιστική και στην επένδυση θέματα περιβάλλοντος και ανθρώπινα δικαιώματα, έγινε δε ανεξάρτητη πρωτοβουλία το 2002 και αποτελεί τμήμα του προγράμματος περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών(UNEP) και λειτουργεί σε συνεργασία με τα Η.Ε., υπό την εποπτεία του Γενικού Γραμματέα και την πρωτοβουλία του The Global Contact.

- **Ευρωπαϊκές Συνθήκες**

- Η ΕΕ ανταποκρίθηκε πολύ νωρίς στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανάγκες ή απαιτήσεις της κοινωνίας, αφού ξεκίνησε ήδη από το 1972 την περιβαλλοντική της πολιτική, η οποία βασίζεται στο άρθρο 191 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ε.Ε. (ΣΛΕΕ).
- Ο τότε πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανταποκρινόμενος στις σύγχρονες εξελίξεις κάλεσε το 1994 τις Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των καιρών και να προχωρήσουν σε ενέργειες που θα αναδείκνυαν την κοινωνική και την περιβαλλοντική τους ευθύνη.
- **Το 1995** δημιουργήθηκε το CSR Europe, το ηγετικό Ευρωπαϊκό επιχειρηματικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.
- **Το 2001**, η ΕΕ δημοσιοποίησε την Πράσινη Βίβλο για την ΕΚΕ, η οποία αποτέλεσε βάση για έναν ευρύ διάλογο μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών.

Ευρωπαϊκές Συνθήκες

- Το 2002 δημιουργήθηκε πάλι με πρωτοβουλία της ΕΕ ένα πολυμερές Forum, το οποίο ασχολήθηκε με πιο εξειδικευμένα θεματικά πεδία της ΕΚΕ.
- Το 2004, το Forum παρέδωσε τα αποτελέσματα των συναντήσεών του στην ΕΕ.
- Το 2006, η ΕΕ ανακοίνωσε την δημιουργία της "Ευρωπαϊκής Σύμπραξης για την ΕΚΕ" που είναι μια πολιτική «ομπρέλα» για νέες ή υπάρχουσες πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στον τομέα της ΕΚΕ από μεγάλες επιχειρήσεις, ΜΜΕ και άλλους σχετικούς φορείς.
- Το 2007, στο πλαίσιο της Σύμπραξης με πρωτοβουλία του CSR Europe και Ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και φορέων δημιουργήθηκαν, 18 εργαστήρια, κάθε ένα από τα οποία ανέλαβε να ερευνήσει με ποιόν καλύτερο τρόπο θα μπορούσαν να γίνουν ευρύτερα γνωστά θεματικά πεδία της ΕΚΕ

Διεθνή Πρότυπα Υπευθυνότητας και Δείκτες Κοινωνικής Ευθύνης.

- Διεθνή Πρότυπα Υπευθυνότητας και Δείκτες Κοινωνικής Ευθύνης.
- Τα διεθνή πρότυπα Υπευθυνότητας συγκαταλέγονται όπως είναι λογικό στα πλαίσια της λογικής και πρακτικής της Κοινωνικής Ευθύνης με την ευρεία έννοια.
- Εξέχουσα θέση στην διεθνή σειρά προτύπων κατέχουν τα **AA1000 Accountability Principles Standard 2008** τα οποία ανέπτυξε εδώ και πολλά χρόνια ο διεθνής μη κερδοσκοπικός Οργανισμός **AccountAbility**.
- Ο Οργανισμός αυτός ιδρύθηκε το 1995 και λειτουργεί παγκοσμίως με όραμα :
- «έναν κόσμο όπου οι άνθρωποι να έχουν λόγο στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους και εκείνοι που παίρνουν αυτές τις αποφάσεις να ενεργούν με διαφάνεια σε όλα τα σημαντικά θέματα».
- Το όραμα αυτό δε, μπορεί να υλοποιηθεί μέσα από την υιοθέτηση και συμμόρφωση τριών βασικών αρχών των προτύπων.
- Πρώτον την Συμμετοχικότητα(Inclusivity) όλων των ενδιαφερομένων μερών(stakeholders),
- δεύτερον την Ουσιαστικότητα(Materiality), δηλαδή να μπορεί ο οργανισμός να προσδιορίζει πόσο σημαντικά ένα θέμα επηρεάζει τις αποφάσεις, τις ενέργειες, την επίδοση του οργανισμού, καθώς και των ενδιαφερομένων μερών αυτού.
- Τρίτη δε αρχή είναι η Ανταπόκριση (Responsiveness) του οργανισμού στα θέματα των ενδιαφερομένων μερών που επηρεάζουν την επίδοσή του

Διεθνή Πρότυπα Υπευθυνότητας και Δείκτες Κοινωνικής Ευθύνης.

- Εκτός από τα πρότυπα υπάρχουν και δείκτες κοινωνικής ευθύνης όπως ο "Dow Jones Sustainability Index" ή ο "Financial Times Stock Exchange 4 Good Index", ο οποίος χαρακτηρίζεται ως χρηματιστηριακός δείκτης αειφορίας, ανήκει στο "London Stock Exchange" και τους "Financial Times", όπου γίνεται αξιολόγηση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής απόδοσης των εισηγμένων εταιριών σε πέντε τομείς που αφορούν:
 - Λειτουργίες χωρίς επιβλαβείς συνέπειες στο περιβάλλον
 - Ανάπτυξη θετικών σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και το εν γένει περιβάλλον λειτουργίας της επιχείρησης (Μέτοχοι, Πελάτες, Εργαζόμενοι, Προμηθευτές, Κοινωνία).
 - Υποστήριξη, εξασφάλιση και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
 - Διασφάλιση υψηλών εργασιακών προτύπων.
 - Συμβολή στην πάταξη της οικονομικής διαφθοράς

Διεθνή Πρότυπα Υπευθυνότητας και Δείκτες Κοινωνικής Ευθύνης.

- Στην Ελλάδα δραστηριοποιείται και ένας άλλος διεθνής θεσμός, ο 'Accountability Rating', που στηρίζεται σε εξειδικευμένη μεθοδολογία, η οποία αναπτύχθηκε από τον ίδιο τον οργανισμό και την βρετανική εταιρεία 'csnetwork'. Το 'Accountability Rating Greece' πραγματοποιεί κάθε χρόνο από το 2007 μετρήσεις, ως προς τον βαθμό κατά τον οποίο οι επιχειρήσεις έχουν αναπτύξει και ενσωματώσει υπεύθυνες πρακτικές στην στρατηγική και την επιχειρηματική λειτουργία τους, καθώς και τον βαθμό επίδρασής τους στην οικονομία, στην κοινωνία και στο περιβάλλον.

Ο παράγων κοινωνικής ευθύνης από μέρους της κοινωνίας.

- Ο κοινωνιολόγος Amiati Etzioni γράφει:
- «η παγκόσμια οικονομία προϋποθέτει δισεκατομμύρια συναλλαγές καθημερινά. Δεν είναι δυνατό να υπάρξουν ποτέ αρκετοί επιθεωρητές, λογιστές, τελωνειακοί και αστυνομικοί, για να διασφαλιστεί η ορθή εκτέλεση όλων ή έστω των περισσότερων συναλλαγών.
- Επιπλέον, οι υπεύθυνοι για την επιβολή των κανονισμών αυτών δεν είναι αδιάβλητοι και άρα πρέπει με τη σειρά τους να επιβλέπονται και να λογοδοτούν σε άλλους – οι οποίοι πρέπει επίσης να υπαχθούν σε κανονισμούς.
- Συμπερασματικά οι κανονιστικές ρυθμίσεις δεν μπορούν να αποτελέσουν τον άξονα γύρω από τον οποίο θα στραφούν οι προσπάθειες για αναδιαμόρφωση την οικονομίας.
- Χρειάζεται κάτι πολύ πιο ριζικό: οι πολίτες πρέπει να εμπεδώσουν μια διαφορετική αντίληψη περί ορθής συμπεριφοράς και να ενεργούν βάσει αυτής επειδή την θεωρούν σωστή».
- Επομένως εδώ υπεισέρχεται ο παράγων κοινωνικής ευθύνης από μέρους της κοινωνίας, που μπορεί να ρυθμίσει, να αποσοβήσει, να τιμωρήσει και ότι άλλο χρειάζεται για να λειτουργήσει απρόσκοπτα μια ευνομούμενη δημοκρατική και δίκαιη στο μέτρο του δυνατού και εφικτού, κοινωνία.

ΕΚΕ και Επιχειρηματική Ηθική.

- **ΕΚΕ και Επιχειρηματική Ηθική.**
- Μπορεί να συμβαδίζει η έλλειψη ηθικής με την ΕΚΕ; Λογικά και ηθικά όχι. Έ άλλο ερώτημα θα ήταν: Μπορεί να συμβαδίζει η δωροδοκία με την ΕΚΕ; Φυσικά και όχι. Στην πράξη όμως τι γίνεται; Συμβαδίζει; Μα φυσικά συμβαδίζει θα απαντούσε η πλειοψηφία της κοινής γνώμης. Τα τελευταία χρόνια αυτά που έχουν ακουσθεί και δημοσιοποιηθεί από τα ΜΜΕ, σίγουρα θα είναι πάρα πολύ λίγοι οι πολίτες, που θα είχαν θετική γνώμη για την επιχειρηματική ηθική, κυρίως των μεγάλων επιχειρήσεων.
- Φυσικά τέτοια παραδείγματα αντιφατικότητας υποκρισίας και σκοπιμοτήτων υπάρχουν πάρα πολλά σε διεθνές επίπεδο, από πολυεθνικές κυρίως επιχειρήσεις, αρκεί να θυμηθεί κανείς το σκάνδαλο με την Siemens, που αφορούσε και την χώρα μας, αλλά και άλλα σκάνδαλα που δεν έγιναν στη χώρα μας γνωστά, όπως αυτό της 'IBM Argentina' και πολλά άλλα τα οποία δεν πήραν μεγάλη δημοσιότητα.

- Άλλη κραυγαλέα περίπτωση που απασχόλησε τον διεθνή τύπο ήταν η περίπτωση της 'L' Oreal' στην Γαλλία.
- Αν και η εταιρία αναγνωρίστηκε από το Ινστιτούτο 'Ethisphere' ως μια από τις «ποιο ηθικές παγκοσμίως» για το 2010, «για υποδειγματική συμπεριφορά στο θέμα της ηθικής δέσμευσης και της θετικής συνεργασίας με τις τοπικές κοινωνίες»,
- **κατηγορήθηκε ότι**
- χρηματοδοτούσε πολιτικά πρόσωπα προκειμένου να έχει ευνοϊκές φοροαπαλλαγές.
- Η θεωρία περί επιχειρηματικής ηθικής και υπευθυνότητας πρωτοεμφανίσθηκε στη δεκαετία του '70 και γνώρισε ευρεία διάδοση στις δεκαετίες του '80 και '90 τόσο σε επιχειρηματικό όσο και σε ακαδημαϊκό επίπεδο.
- **Σε έναν ιδανικό κόσμο εταιρικής ηθικής,**
- οι εταιρίες σέβονται το φυσικό περιβάλλον, τους καταναλωτές,
- το εργατικό δυναμικό
- και γενικά όλη την κοινωνία,
- ενώ παράλληλα προωθούν την οικονομική ανάπτυξη με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον
- και όφελος της κοινωνίας για μια ολιστική αειφόρο ανάπτυξη.

ΕΚΕ και Επιχειρηματική Ηθική.

- Η επιχειρηματική ηθική εκ πρώτης όψεως φαντάζει ως εύλογη απάντηση στις κοινωνικές και οικονομικές ανακατατάξεις που επιφέρει ο 21^{ος} αιώνας και η παγκοσμιοποίηση.
- Οικονομικά πανίσχυρες επιχειρήσεις μπορούν να παίξουν καταλυτικό ρόλο σε θέματα δημοσίου συμφέροντος και να επιτελέσουν κοινωνικό έργο ισάξιο με αυτό των εθνικών κυβερνήσεων ή των διεθνών οργανισμών.
- Η ΕΚΕ με το που πρωτοεμφανίσθηκε, συνδέθηκε με τη βοήθεια προς τις χώρες του τρίτου κόσμου, τις πρακτικές προστασίας των καταναλωτών και την υπεύθυνη διαχείριση των φυσικών πόρων.
- Καθώς όμως η ανθρωπότητα συνειδητοποιούσε το μέγεθος της οικολογικής καταστροφής που απειλούσε και απειλεί τον πλανήτη, η επιχειρηματική ηθική **«πρασίνιζε»**.
- Έτσι, μπήκαν στο καθημερινό μας λεξιλόγιο, λέξεις και πρακτικές άγνωστες μέχρι τότε.
- Αειφόρος ανάπτυξη, αναδάσωση, βιοποικιλότητα, εναλλακτικές πηγές ενέργειας, ανακύκλωση κλπ.....,
- είναι έννοιες που χρησιμοποιούνται πλέον όχι μόνο στην θεωρία αλλά και στην πράξη

ΕΚΕ και Επιχειρηματική Ηθική.

- Η μετάλλαξη αυτή φανερώνει την αναπροσαρμογή επιχειρηματικής ηθικής και των πρακτικών της στις κοινωνικές απαιτήσεις των καιρών.
- Οι καχύποπτοι όμως και οι δύσπιστοι θα σκεφτούν ότι, η ΕΚΕ προσαρμόζεται στο περιβάλλον για να νομιμοποιεί την επιχειρηματική δραστηριότητα και μερικές φορές να «φιμώνει» τους ακτιβιστές.
- Εν μέσω δε οικονομικής κρίσης, τόσο η ΕΚΕ όσο και η εταιρική ηθική προβάλλονται ως «εκ των ων ουκ άνευ», όχι μόνο ως προς την αντιμετώπισή της, αλλά και για την μη επανάληψη ή την συνέχισή της.
- Φυσικά πρώτος κανόνας της επιχειρηματικότητας είναι η επιδίωξη του κέρδους.
- Θεωρητικά, η επιδίωξη αυτή έχει προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων εταιρικών υποχρεώσεων.
- Μπορεί το δόγμα της επίτευξης κέρδους να μην είναι αμφισβητήσιμο, αλλά ούτε και η κοινωνική επιταγή της ευαισθησίας είναι αμφισβητήσιμη.
- Λογικά και φαινομενικά μπορεί να συμπεράνει κάποιος ότι οι δαπάνες για την ΕΚΕ μειώνουν την κερδοφορία, αρκετές φορές όμως δεν είναι έτσι

ΕΚΕ και Επιχειρηματική Ηθική.

- . Πριν αρκετά χρόνια η 'Ford' και η 'Firestone' αποφάσισαν να επωμιστούν ένα τεράστιο κόστος για να αποσύρουν από την αγορά προϊόν που ενδεχομένως να αποδεικνυόταν επικίνδυνο για τους καταναλωτές.
- Πριν από την λήψη της απόφασης αυτής, υπολόγισαν το κόστος των μηνύσεων εναντίον τους αλλά και την βλάβη που θα προκαλούσε στην φήμη των προϊόντων τους οποιοδήποτε συμβάν.
- Μπορεί το εν λόγω παράδειγμα να φαίνεται κυνικό, να ξεφεύγει της «κοινωνικής ευαισθησίας» και να θεωρείται μια αυτονόητη ενέργεια **ψυχρού επαγγελματισμού**, αλλά είναι ενδεικτικό ως προς το που μπορεί να κρύβονται οι ωφέλειες μιας ανάληψης κόστους, που στο τέλος αποδεικνύεται ότι από μια τέτοια ενέργεια, **ωφελούνται μακροπρόθεσμα τόσο οι καταναλωτές όσο και οι επιχειρήσεις.**
- Μπορεί η ενέργεια της προαναφερθείσας εταιρίας να ήταν καθαρά επαγγελματική αλλά είχε και την ηθική της διάσταση

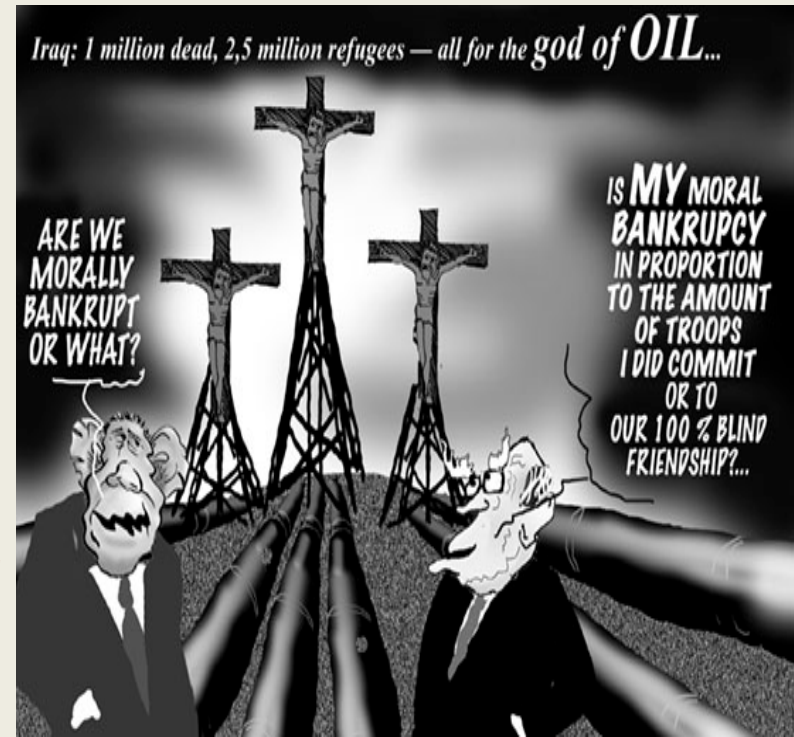
ΕΚΕ και Επιχειρηματική Ηθική.

- Στο σημείο αυτό νομίζουμε ότι ταιριάζει απόλυτα μία από τις πολλές διαπιστώσεις που κάνει **ο καθηγητής κοινωνιολογίας Μάικλ Μαν**:
- «Ο πραγματικός κόσμος (ιστορικός και σύγχρονος) είναι ακατάστατος και ατελώς στοιχειοθετημένος.
- Ωστόσο η θεωρία απαιτεί τάξη και τελειότητα.
- Δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί μια πλήρης ισορροπία.
- Η υπερβολική ακαδημαϊκή προσήλωση στα γεγονότα μπορεί να σε τυφλώσει.
- Η υπερβολική προσοχή στους ρυθμούς της θεωρίας και της παγκόσμιας ιστορίας μπορεί να σε κάνει κωφό».

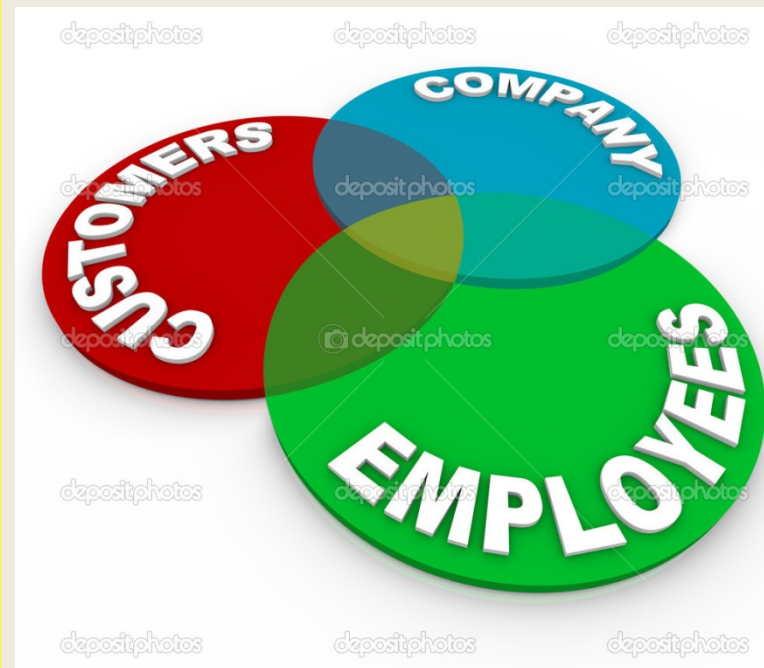

ΕΚΕ και Επιχειρηματική Ηθική.

- Η ηθική είναι η βάση κάθε προσωπικής και κοινωνικής αρμονίας.
- Είναι η έκφραση των υψηλών πνευματικών αληθειών, των υψηλότερων φυσικών νόμων του σύμπαντος στο σωματικό, συγκινησιακό, νοητικό και κοινωνικό επίπεδο, κατά την άποψη των ζηλωτών, των δασκάλων ή γκουρού των μεταφυσικών αναζητήσεων.
- Πιστεύουν ότι οι ηθικοί νόμοι είναι σαν τους νόμους της φύσης. Είναι απόλυτοι όπως η βαρύτητα.
- Αν κάποιοι άνθρωποι και κατ' επέκταση οι επιχειρήσεις πουν ψέματα, κλέβουν, εκμεταλλεύονται, αδιαφορούν για το περιβάλλον κλπ., κάποια στιγμή θα βιώσουν τις συνέπειες των πράξεών τους.
- Για τον λόγο αυτό μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι, η αντίφαση αυτή των εταιρειών και κατ' επέκταση των ανθρώπων, είναι μια ανθρώπινη αδυναμία, ίσως λόγω ανασφάλειας, η οποία συνέβαινε, συμβαίνει και θα συμβαίνει, χωρίς αυτό φυσικά να επηρεάζει την πρακτική και την συνεισφορά της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων στην κοινωνία και το περιβάλλον.

- **Νόμιμο- Ηθικό και ΕΚΕ.**
- Ότι είναι νόμιμο δεν συνεπάγεται ότι είναι και Ηθικό και αντιστρόφως.
- Για να αντιληφθούμε καλύτερα την διαφορά των δυο αυτών όρων, ας τους φαντασθούμε σαν δύο ανεξάρτητους κύκλους, οι οποίοι όμως μερικώς επικαλύπτονται και δεν έχουν τις ίδιες διαστάσεις.
- Σε κάποια μέρη το **νομικό πλαίσιο προπορεύεται**: νομοθετεί, δημιουργεί καινούργιες νόρμες, για τις οποίες δεν έχουν διαμορφωθεί ακόμη ηθικοί κανόνες, όπως συμβαίνει με κάποιες επιχειρήσεις τεχνολογίας αιχμής που πειραματίζονται σε γενετικές μεταλλάξεις.
- Σε κάποια άλλα μέρη το **ηθικό προπορεύεται** του νομικού.
- Οι πελάτες πιστεύουν ότι έχουν δικαιώματα, τα οποία είτε δεν προβλέφθηκαν ακόμη από τον νόμο ή δεν έχουν διατυπωθεί με σαφήνεια, αλλά σταδιακά θα υπάρξουν νομοθετικές ρυθμίσεις.
- Οι μεγάλες όμως επιχειρήσεις, που αντιλαμβάνονται έγκαιρα την στάση και τις προθέσεις της αγοράς, καλύπτουν αυτά που οι καταναλωτές θεωρούν ως ηθικά αναγκαίο ή απαραίτητο

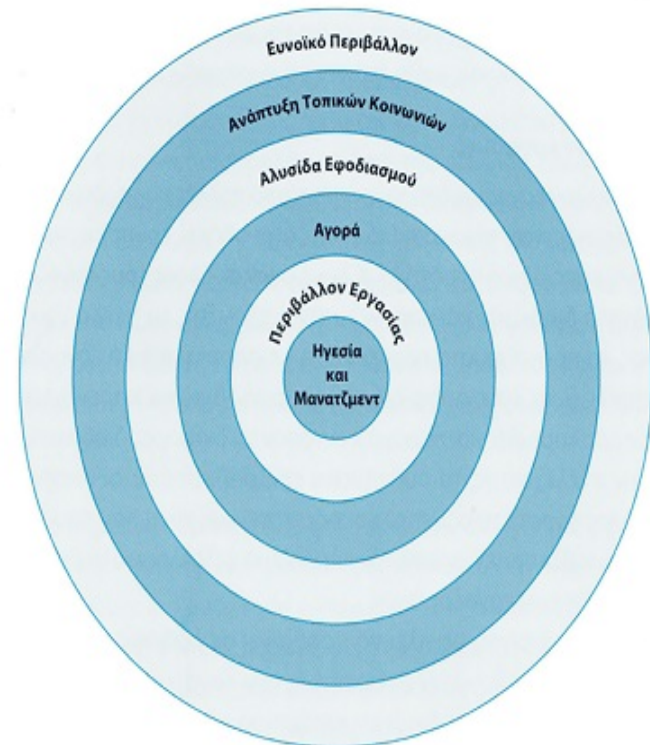
Δημόσιες πολιτικές ΕΚΕ

- Σε μερικές χώρες η ΕΚΕ εντάσσεται σε μια σειρά πολιτικών, ενώ σε άλλες οι δράσεις ευαισθητοποίησης είναι οι μόνες που προβλέπουν οι δημόσιες πολιτικές.
- Σε αυτό το πλαίσιο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκέντρωσε τις δημόσιες πολιτικές που αφορούν το συγκεκριμένο θέμα και τις ενέταξε σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες:
- Πρώτον, πολιτικές που προωθούν τις δράσεις ΕΚΕ.
- Δεύτερον πολιτικές που προωθούν την διαφάνεια στις δράσεις ΕΚΕ.
- Τρίτον, πρωτοβουλίες ή πρακτικές που εντάσσονται σε άλλες δημόσιες πολιτικές και οι οποίες έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις δράσεις ΕΚΕ.
- Φυσικά οι πρακτικές στον τομέα της ΕΚΕ δεν αποτελούν πανάκεια και δεν μπορούν από μόνες τους να παράγουν τα επιθυμητά αποτελέσματα και να λύσουν τα προβλήματα της κοινωνίας.
- Δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τις δημόσιες πολιτικές αλλά μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων των δημόσιων πολιτικών όπως:

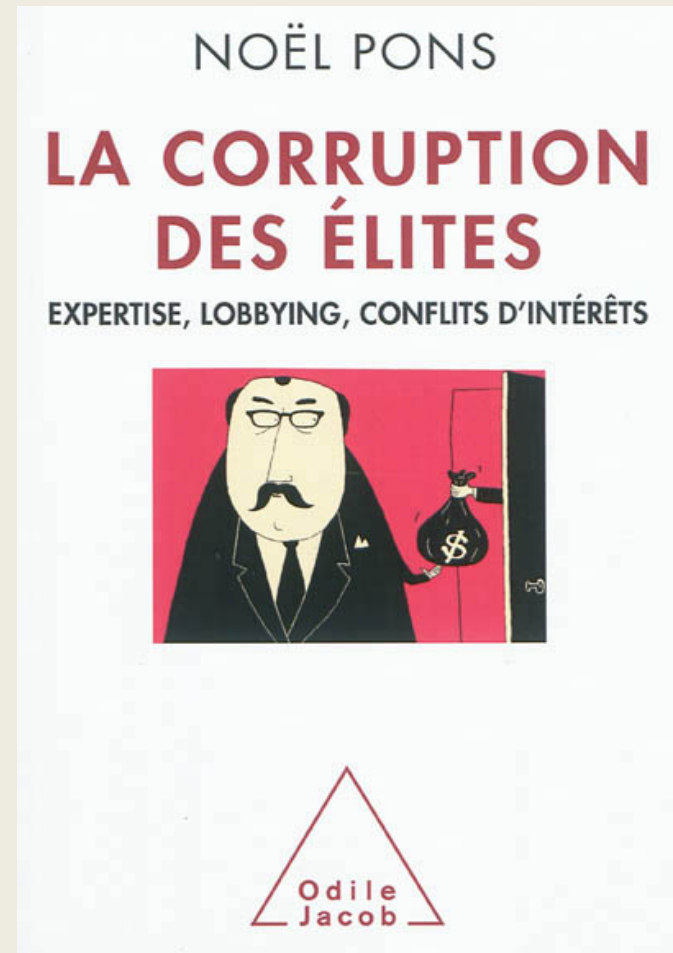
Η ΕΚΕ ΣΥΜΒΑΛΕΙ

- Στην διαμόρφωση πιο ολοκληρωμένων αγορών εργασίας και υψηλότερων επιπέδων κοινωνικής ένταξης.
- Σε επενδύσεις στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στην δια βίου μάθηση.
- Σε βελτιώσεις στη δημόσια υγεία.
- Στην βελτίωση των επιδόσεων στον τομέα της καινοτομίας.
- Στη διαμόρφωση πιο θετικής εικόνας για τις επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες στην κοινωνία.
- Στην ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και τη μείωση των επιπέδων ρύπανσης.
- Στον μεγαλύτερο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών κανόνων εργασίας.
- Στην μείωση της φτώχειας και την επίτευξη προόδου σε σχέση με τους στόχους της κοινωνίας των εθνών.

Σχήμα 7.1: Σφαίρες επιρροής της ΕΚΕ

- Η παραδοσιακή αντίληψη της επιχειρηματικής ηθικής μπορεί να προέρχεται από ανθρώπους οι οποίοι ζουν σε χώρες με αναπτυγμένες αγορές και θεωρεί ότι, σε αντίθεση με ότι συμβαίνει σε χώρες με αναδυόμενες αγορές, τα ηθικά προβλήματα στις ανεπτυγμένες χώρες είναι κατά κύριο λόγο ζητήματα κακοποιών ατόμων και σε ορισμένες κακοποιών εταιρειών, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η άποψη αυτή δεν μπορεί να είναι εσφαλμένη.
- Το είδος της χρηματοοικονομικής διαφθοράς που συντελέσθηκε στις ΗΠΑ και άλλες χώρες τις τελευταίες δεκαετίες έχει πολλές ομοιότητες από όσες εκ' πρώτης όψεως φαίνεται με αυτήν της οργανωμένης συστημικής διαφθοράς των χωρών με αναδυόμενες αγορές.

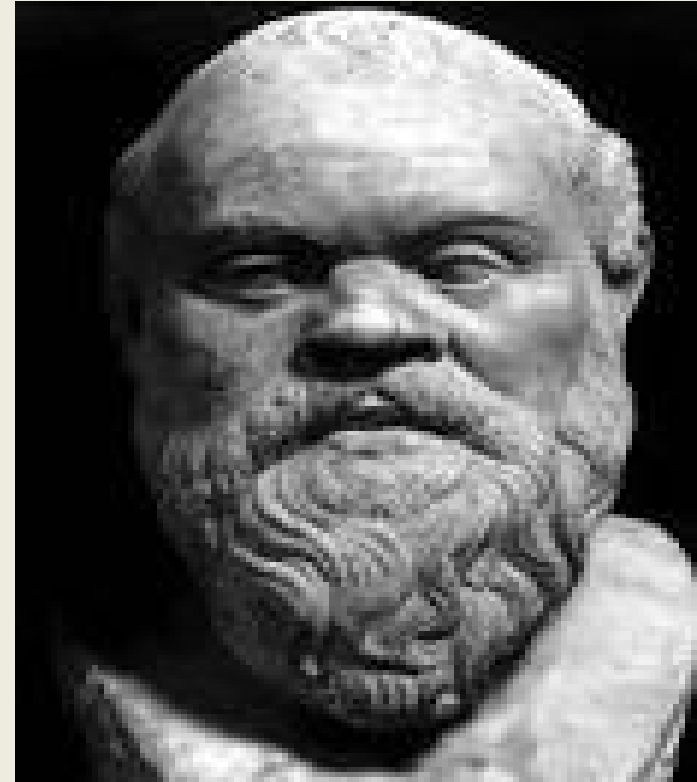
Επιχειρηματική Ηθική

- Η χρηματοοικονομική διαφθορά στις ΗΠΑ, όπως την περιέγραψε ο R. Nielsen (2002), ήταν και ίσως εξακολουθεί να είναι συστηματική, αφού το σύστημα απαιτούσε την συνεργασία πολλών εταιρειών της επενδυτικής τραπεζικής, θεσμικών επενδυτών, λογιστικών εταιρειών, ρυθμιστικών αρχών και πολιτικών.
- Για παράδειγμα αναφέρεται το ολιγοπώλιο πέντε κυρίως εταιρειών (Citicorp και Salomon Smith Barney, Merrill Lynch, Credit Suisse, First Boston, Morgan Sachs, και J.P.Morgan Chase), που όλες αυτές συνεργάζονταν αλλά και ανταγωνίζονταν μεταξύ τους

Επιχειρηματική Ηθική

- *Συνύπαρξη της αντιφατικότητας και σκοπιμότητες.*
- Η αντίφαση και η αντιφατικότητα είναι ένα καθημερινό φαινόμενο στην ανθρώπινη φύση.
- Επομένως λοιπόν αυτή η συμπεριφορά δεν μπορεί να μην υπάρχει και στην λειτουργία των επιχειρήσεων αφού "πάντων χρημάτων μέτρον ἐστὶν ἄνθρωπος" ἔλεγε ο Πρωταγόρας ο Αβδηρίτης, αφού όλα καθορίζονται από τον άνθρωπο.
- Έτσι λοιπόν αν θελήσει κανείς να ερευνήσει την αντιφατικότητα που υπάρχει στην λειτουργία και την συμπεριφορά των επιχειρηματιών των επιχειρήσεων και των στελεχών αυτών, στο πεδίο της ηθικής ή της ΕΚΕ θα συναντήσει χιλιάδες περιπτώσεις ανακολουθίας πράξεων και έργων.
- Εμείς εδώ θα αναφερθούμε μόνο σε μερικές περιπτώσεις εταιρικών σκανδάλων ή διαφθοράς από εταιρείες οι οποίες ενώ ταυτόχρονα ασπάζονταν τις ηθικές αρχές και τους νόμους και δραστηριοποιούνταν σε πρακτικές ΕΚΕ, αλλά παράλληλα όμως εμπλέκονταν σε πράξεις διαπλοκής, σκανδάλων, διαφθοράς και άλλων ενεργειών για λόγους σκοπιμότητας και όχι μόνο.

Επιχειρηματική Ηθική

- Εκτός των περιπτώσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω, δηλαδή αυτή της Siemens και της L'Oréal υπάρχουν και άλλες πολλές περιπτώσεις επιχειρήσεων με αντιφατική ή αντικρουόμενη συμπεριφορά και λειτουργία, δηλαδή την συνύπαρξη πρακτικών ΕΚΕ και παράλληλα την αντιδεοντολογική, ανήθικη και παράνομη συμπεριφορά ή πρακτική από στελέχη της εταιρείας, τους κύριους μετόχους διευθυντικά στελέχη κλπ.
- Χαρακτηριστικά μπορούμε να αναφέρουμε τις περιπτώσεις γνωστών σκανδάλων όπως της
 - Enron (2001),
 - World Com (2002),
 - ETBA Finance (2002),
 - και πολλών άλλων πρόσφατων γεγονότων που οδήγησαν στην σημερινή οικονομική κρίση.
- Αρκεί να θυμηθεί κανείς τον τρόπο που λειτούργησαν οι μεγάλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις των ΗΠΑ με αποκορύφωμα την πτώχευση της Lehman's Brothers και το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης που βιώνουμε μέχρι σήμερα.

Το **Σκάνδαλο της Enron** είναι οικονομικό σκάνδαλο που αναδείχθηκε το 2001 και αφορούσε την [ενεργειακή εταιρεία Enron](#) και την [ελεγκτική Arthur Andersen](#). Έπειτα από μια σειρά αποκαλύψεων που αφορούσαν αμφιλεγόμενες λογιστικές πρακτικές που διενεργήθηκαν κατά τη δεκαετία του 1990, η Enron βρέθηκε στο χείλος της χρεοκοπίας το Νοέμβριο του 2001. Μια απόπειρα διάσωσης [λευκού υπτότη](#) από μία παρόμοια αλλά μικρότερη ενεργειακή εταιρεία, την [Dynergy](#) δεν κατέστη βιώσιμη. Η Enron κήρυξε πτώχευση στις 2 Δεκεμβρίου του 2001.

Επιχειρηματική Ηθική

- Όλα αυτά φυσικά τα εταιρικά σκάνδαλα δεν ξεπεράσθηκαν ανώδυνα αφού στις εταιρείες επιβλήθηκαν τεράστια πρόστιμα εκατοντάδων εκατομμυρίων όπως πχ. των εταιρειών της
- Citicorp και στο βραχίονα της Salomon Smith Barney(400 εκ. δολ.)
- στη Merrill Lynch (200 εκ. δολ.)
- στην Credit Suisse First Boston(200 εκ. δολ.) κλπ,(R.Nielsen,2004),
- χρηματικά ποσά για τα οποία είναι δύσκολο να κάνει εκτιμήσει κανείς, αν οι εταιρείες αυτές με τα πρόστιμα αυτά όντως τιμωρήθηκαν ή απλώς μείωσαν τα παράνομα κέρδη τους. (Τσούκας Χ., κ.α..2008, σελ. 59)
- Τέτοιες πρακτικές και συμπεριφορές αντιφατικότητας, συνύπαρξης του καλού και του κακού, του θετικού και αρνητικού δεν υπάρχουν και δεν συμβαίνουν μόνο σε μεγάλες επιχειρήσεις αλλά ακόμη και στις πολύ μικρές.
- Γενικά θα μπορούσε να πει κανείς ότι αυτή συμπεριφορά είναι ένα σύνηθες φαινόμενο στη ανθρώπινη φύση το οποίο δεν θα πρέπει να μας ξενίζει αλλά ούτε και να μειώνει την σημασία της ΕΚΕ και γενικά την προσπάθεια μας για κοινωνική και περιβαλλοντική προσφορά.

Φιλανθρωποκαπιταλισμός

- **Δεοντολογία και επιχειρηματικό γίνεσθαι του «Φιλανθρωποκαπιταλισμού».**
- Είναι ήδη ξεκάθαρο και αποδεκτό ότι η ΕΚΕ αποτελεί και έτσι θα πρέπει να παραμείνει, μια εθελοντική πρακτική ή λειτουργία της επιχείρησης με την υποσημείωση βέβαια ότι, κάποιες εθελοντικές πρακτικές από το πεδίο του εθελοντισμού ή της κοινωνικής ευθύνης ή απόκρισης μπορούν να περάσουν με νομοθετική ρύθμιση ή «εθιμικώ δικαίω» στο πεδίο της κοινωνικής υποχρέωσης.
- Ίσως οι εταιρίες σήμερα να κατάλαβαν και να κατανόησαν αυτό που έλεγε και λέει ο σοφός λαός.
- «Όταν ο γείτονας πεινάει πρέπει να του δώσεις κάτι να φάει για να μην έρθει και σε κλέψει».
- Μήπως αυτή την λαϊκή φιλοσοφημένη ρύση εφαρμόζουν σήμερα τεχνοκρατικά και επιστημονικά πλέον οι επιχειρήσεις;

- Έστω και έτσι να είναι, δεν παύει αυτή η συμφεροντολογική αντίληψη των επιχειρήσεων να δημιουργεί κοινωνική υπεραξία,
- καθότι βοηθά στην μείωση των ανισοτήτων, της φτώχειας και στην δυνατότητα κάποιων ευκαιριών σε ανθρώπους που διαφορετικά δεν θα τις είχαν.
- Επομένως, είναι λογικό να μιλάμε για εθελοντική αυτουποχρέωση,
- η οποία ίσως και να «εξαναγκάζεται» από τον κίνδυνο να δημιουργήσουμε μια προβληματική κοινωνία (ανεργία, φτώχεια, ανισότητες, ανατροπές κλπ),
- συνέπειες που μπορούν να επιφέρουν κοινωνικές αναταράξεις με απρόβλεπτες επιπτώσεις για το κοινωνικό σύνολο, επομένως και για τις επιχειρήσεις.
- Στη γερμανόγλωσση βιβλιογραφία τίθεται το ερώτημα αν η κάθε εταιρία, ως νομικό πρόσωπο που δεν έχει τα ψυχοφυσικά χαρακτηριστικά ενός φυσικού προσώπου (συνείδηση κλπ.), θα πρέπει να της καταλογίζεται ευθύνη. (Ungericht B. κ.α, 2008, σελ.49).

Φιλανθρωποκαπιταλισμός

- Μία απάντηση στο ερώτημα αυτό την δίνει το Συνταγματικό Δικαστήριο των ΗΠΑ, το οποίο αποφάσισε ότι τα νομικά πρόσωπα έχουν τα ίδια δικαιώματα με τα φυσικά πρόσωπα, παρά την τεράστια διαφορά ισχύος μεταξύ τους. (www.tovima.gr Το Βήμα , 13-2-2011, σελ. 49)
- Στο σκάνδαλο όμως της SIEMENS, ο καταλογισμός ευθυνών βάρυνε κυρίως τα πρόσωπα και πολύ λιγότερο την εταιρία.
- Το ερώτημα που γενάτε εδώ είναι αν τις παραλείψεις, τις παρατυπίες ή παρανομίες θα πρέπει να τις πληρώσουν οι εταιρίες, δηλαδή στην ουσία οι μέτοχοι ή οι διοικήσεις και τα ανώτατα στελέχη τους.
- Στο σκάνδαλο της SIEMENS είδαμε ότι οι μέτοχοι ή τέλος πάντων κάποιοι από τους μετόχους, έκαναν σωστά την δουλειά τους, καταγγέλλοντας την διοίκηση για διαφθορά και διακίνηση μαύρου χρήματος, για την διακίνηση του οποίου δεν έφταιγαν φυσικά οι μέτοχοι ούτε το νομικό πρόσωπο, που δεν έχει τα φυσικά χαρακτηριστικά που έχει ένας άνθρωπος, αλλά τα φυσικά πρόσωπα που απάρτιζαν την διοίκηση ή τα ανώτατα διευθυντικά στελέχη.

Φιλανθρωποκαπιταλισμός

- Μπορεί συχνά να λέγεται ότι η βιομηχανία δεν μπορεί να έχει συνείδηση, όμως μια βιομηχανία με ευσυνείδητους ανθρώπους είναι μια βιομηχανία με συνείδηση υποστηρίζει ο Χένρι Ντέιβιντ Θορό. (Bateman, Snell, 2011, σελ. 291)
- Συμπερασματικά λοιπόν, μπορούμε να πούμε ότι η Κοινωνική, Οικολογική ή οποιαδήποτε άλλη ευθύνη, ξεκινάει από και καταλήγει στα φυσικά πρόσωπα,
- τα οποία έχουν συνείδηση και γενικά όλες εκείνες τις ψυχοφυσικές λειτουργίες, που έχει ή αποκτά στην εξέλιξη του ένας άνθρωπος.
- Αυτό τουλάχιστον δείχνει και η κίνηση των 6 πλουσιότερων ανθρώπων στη Αμερική, που αποκαλέστηκαν ως
- οι «εκλεκτοί του Φιλανθρωποκαπιταλισμού» και συναντήθηκαν μετά την οικονομική κρίση του 2008 στην Νέα Υόρκη, προκειμένου να συζητήσουν τα προβλήματα που απασχολούν όλο τον κόσμο.

- Η σύνοδος λοιπόν αυτή «διάσωσης του κόσμου», διοργανωτές της οποίας ήταν ο Μπιλ Γκέιτς, ο Γουόρεν Μπάφετ, και ο Ντέιβιντ Ροκφέλερ, συγκλήθηκε με αφορμή την παγκόσμια οικονομική κρίση και τα προβλήματα που μαστίζουν τον πλανήτη και ειδικά τις χώρες του τρίτου κόσμου.
- Στην λέσχη αυτή των καλών, όπως την ονομάζουν, ανήκουν μεταξύ άλλων πλουσίων, ο Τζόρτζ Σόρος, ο Τεντ Τέντερ, η Όπρα Γουίνφρεϊ αλλά και άλλοι λιγότερο γνωστοί γίγαντες των επιχειρήσεων, των οποίων η αξία αγγίζει τα 125 δις δολάρια.
- Τα προβλήματα που τους απασχόλησαν ήταν:
- ο αναλφαβητισμός,
- η φτώχεια,
- η οικονομική ύφεση,
- ο υπερπληθυσμός,
- οι ασθένειες,
- ενώ εξετάζουν και τρόπους κινητοποίησης των απλών πολιτών προκειμένου να προσφέρουν μικρά ποσά για τα παγκόσμια ζητήματα.

Φιλανθρωποκαπιταλισμός

- Τα τελευταία 12 χρόνια αναφέρει σε δημοσίευσή του το Βήμα στις 7 Ιουνίου 2009, τα μέλη της Λέσχης των Καλών έχουν προσφέρει περισσότερα από 70 δις δολάρια σε φιλανθρωπίες.
- Το ίδρυμα Μπιλ και Μελίνα Γκέιτς, με κληροδότημα που ξεπερνά τα 30 δις δολάρια, είναι ο μεγαλύτερος φιλανθρωπικός οργανισμός που ιδρύθηκε ποτέ.
- Ο παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.), εκτιμά ότι η συμμαχία GAVI (Παγκόσμια Συμμαχία για τα Εμβόλια και την Ανοσοποίηση) και του ιδρύματος Γκέιτς απέτρεψε 3,4 εκατομμύρια θανάτους τα τελευταία 8 χρόνια.
- Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 η Όπρα Γουίνφρεϊ ίδρυσε την φιλανθρωπική οργάνωση «Oprah's Angel Network», σκοπός της οποίας είναι να ενθαρρύνει τους ανθρώπους να βοηθούν τους μη προνομιούχους του κόσμου.
- Οι διασυνδέσεις της με πολιτικούς, επιχειρηματίες αλλά και αστέρες από τον κόσμο του θεάματος, βοήθησαν την οργάνωση της να γίνει παγκοσμίως γνωστή, συγκεντρώνοντας περισσότερα από \$51 εκατομμύρια για το φιλανθρωπικό της έργο.

Φιλανθρωποκαπιταλισμός

- Οι υποστηρικτές του «Φιλανθρωποκαπιταλισμού» σημειώνει το άρθρο της εφημερίδας, διατείνονται ότι, οι ίδιοι μπορούν να προσφέρουν βοήθεια στους ανθρώπους που έχουν ανάγκη πιο άμεσα και πιο αποτελεσματικά από τις εθνικές κυβερνήσεις.
- Από την άλλη πλευρά όμως επειδή τα περιουσιακά στοιχεία της Λέσχης των Καλών ανταγωνίζονται τους προϋπολογισμούς για τις κοινωνικές δαπάνες πολλών κρατών, υπάρχουν φωνές που βλέπουν κινδύνους ως προς το εάν οι επενδύσεις τέτοιων τεράστιων ποσών σε μια κοινότητα δεν διαχειριστούν σωστά, μπορούν να βλάψουν τους αποδέκτες της κοινότητας.
- Επίσης δεν είναι λίγοι αυτοί που ανησυχούν για την διογκούμενη κυριαρχία μια χούφτας ανθρώπων στον τομέα της ανάπτυξης.
- “ Το πρόβλημα με την Λέσχη των Καλών είναι ότι μπορεί να μην είναι όλοι οι άνθρωποι «καλοί». Τουλάχιστον όχι «καλοί» με καθολικά κριτήρια ” λέει η Λουίζ Ουβάκου, ιδρύτρια της καναδικής φιλανθρωπικής οργάνωσης “Positivision”.

Φιλανθρωποκαπιταλισμός

- Ένα άλλο παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση ενός Έλληνα δεύτερης γενιάς, του οποίου ο πατέρας δραστηριοποιούνταν επιχειρηματικά στο Μαρόκο και ο γιος έχει αφιερώσει την ζωή του σε κοινωνικό έργο.
- Ίδρυσε μια μη κυβερνητική οργάνωση στην αφρικανική αυτή χώρα και εκπαιδεύει ανθρώπους με ειδικές ανάγκες σε διάφορες τέχνες, έτσι ώστε έπειτα από μερικά χρόνια να μπορούν οι άνθρωποι αυτοί εξασκώντας το επάγγελμα που έμαθαν, να επιβιώνουν μόνοι τους χωρίς βοήθεια.
- Φυσικά την χρηματοδότηση αυτή, ο Έλληνας Καθηγητής στη Λυών Πέτρος Κατακάζος, την αντλεί από ευρωπαίους επιχειρηματίες, οι οποίοι σίγουρα, είτε για λόγους αυτοϋποχρέωσης ή αυτοπραγμάτωσης, ή για οποιουσδήποτε άλλους, συνεισφέρουν στην προσπάθεια της εθελοντικής Ε.Κ.Ε.
- Εκείνο που θα μπορούσε να εντυπωσιάσει πολλούς ανθρώπους είναι αυτό που εκμυστηρεύθηκε ο Έλληνας Καθηγητής στη δημοσιογράφο ότι, με την δραστηριότητα αυτή πλέον κοιμάται ήσυχος τα βράδια. (Εκπομπή NET με την **Μάγια Τσόκλη**, 10/06/09)

SEARCHING FOR BUGS...

Φιλανθρωποκαπιταλισμός

- Ένα άλλο παράδειγμα ελληνικού «Φιλανθρωποκαπιταλισμού» είναι η περίπτωση του Ελληνοαμερικανού επιχειρηματία Άντριου Άθενς.
- Ομογενής δεύτερης γενιάς με μυθιστορηματικό βίο, που έχει αφιερώσει την ζωή του στον απανταχού ελληνισμό.
- Έχει διαθέσει το 50% των καθαρών του κερδών της επιχείρησής του, για θέματα που σχετίζονται με τον ελληνισμό σε ολόκληρο τον κόσμο.
- Όποιος βγάζει χρήματα, οφείλει να επιστρέψει μέρος αυτών στην κοινωνία, δηλώνει και το εφαρμόζει στην πράξη
- Κάτω απ' αυτήν την λογική σημειώνουν πολλοί επιστήμονες ότι, οι εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις φιλανθρωπικές τους δραστηριότητες για να βελτιώσουν το ανταγωνιστικό τους πλαίσιο, δηλαδή την ποιότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην περιοχή ή στις περιοχές όπου δραστηριοποιούνται.
- Χρησιμοποιώντας την φιλανθρωπία για να ενισχύσουν το πλαίσιο τους, φέρνουν κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους σε ευθυγράμμιση και βελτιώνουν τις μακροπρόθεσμες προοπτικές των εταιρειών

- Μερικές εταιρείες έχουν ξεκινήσει να χρησιμοποιούν την φιλανθρωπία με στόχευση πλαισίου (context focused philanthropy) για να επιτύχουν κοινωνικό και παράλληλα οικονομικό όφελος.
- Για παράδειγμα, η Cisco Systems επένδυσε σε ένα φιλόδοξο εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Cisco Networking Academy) ώστε να εκπαιδεύσει τεχνικούς δικτύου υπολογιστών.
- Έτσι, ελαφρύνει το κόστος της ανάπτυξης και της στελέχωσης της, ενώ παράλληλα δίνει εξαιρετικές ευκαιρίες απασχόλησης σε αποφοίτους.
- Με το να εστιάζει σε κοινωνικές ανάγκες που επηρεάζουν το εταιρικό της πλαίσιο και αξιοποιώντας τα μοναδικά της γνωρίσματα σαν εταιρεία ώστε να τα αξιοποιήσει, η Cisco ξεκίνησε να δείχνει την μέχρι πρότινος άγνωστη εταιρική φιλανθρωπία.
- Ακολουθώντας βέβαια αυτή τη νέα κατεύθυνση, οπωσδήποτε προϋποθέτει θεμελιακές αλλαγές στον τρόπο που η εταιρεία προσεγγίζει τα προγράμματα κοινωνικής συνεισφοράς. Οι εταιρείες πρέπει να ξανασκεφτούν που θα εστιάσουν την φιλανθρωπία τους και με ποιόν τρόπο θα προσφέρουν στην κοινωνία. (Porter, Kramer, 2002, σελ.2)

- **Δημιουργία υπεραξίας.**
- Οι καταναλωτές αξιολογούν συνήθως τις δράσεις ΕΚΕ μιας επιχείρησης ανάλογα με το πως σχετίζονται με τα δικά τους συμφέροντα.
- “Η Wal-Mart θεωρείται υπεύθυνη εταιρεία για την παροχή στους καταναλωτές αγαθών σε χαμηλές τιμές ή ανεύθυνη αν αμείβει τους υπαλλήλους της με χαμηλούς μισθούς και εκμηδενίζει το ανεξάρτητο εμπόριο. (Green, Pelosa, 2011, σελ. 49)
- **Υπεραξία και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.**
- Η ΕΚΕ δεν πρέπει να θεωρείται ως μια πρακτική ή ενέργεια ανεξάρτητη (πχ. χορηγία, φιλανθρωπία, προστασία του περιβάλλοντος κλπ.) αλλά μπορεί να είναι και να αποτελεί ένα μέρος της ολικής προσφοράς που περιλαμβάνει ένα προϊόν
- Π.χ., ένα κινητό τηλέφωνο, το οποίο ενσωματώνει ένα επιπλέον υλικό που προστατεύει τον χρήστη έστω και από την ελάχιστη ακτινοβολία. Εννοείται ότι η παροχή αυτή δεν επιβάλλεται από τον νόμο αλλά η εταιρία την προσφέρει, καθότι της δημιουργεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- *Από ανεκμετάλλευτη αξία και όχι μόνο.*
- 'British Airways' και το πρόγραμμα «Change for Good» Περίπου 16 εκατομμύρια Αμερικανοί ταξιδεύουν στην Ευρώπη κάθε χρόνο και πιθανότατα έχουν ως περίσσειμα ξένα νομίσματα στις τσέπες και στα πορτοφόλια τους, ξεκίνησε το 1994 τη συνεισφορά της στην (UNICEF), συγκεντρώνοντας μικρά χρηματικά ποσά από τους πελάτες στις πτήσεις της. Σε συνεργασία με την UNICEF αποφάσιζαν ποιες χώρες θα ήταν αποδέκτες των δωρεών. Μέχρι το τέλος του 2002, η B.A. είχε συγκεντρώσει περισσότερα από \$31 εκατομμύρια για την UNICEF, βοηθώντας προγράμματα σε περισσότερες από 50 χώρες.

- **ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΕ.**
- Η ΔΟΠ = αναπόσπαστο τμήμα της Ο.Δ.Ε.
- Η ΕΚΕ = άμεση σχέση με τα προϊόντα.
- Επομένως είναι φυσικό κάθε εταιρία, να είναι απαραίτητο να εντάξει την ΕΚΕ στην ολιστική της φιλοσοφία και στρατηγική, καθότι συνδέεται τουλάχιστο σε ένα μεγάλο μέρος έμμεσα και άμεσα με την ΔΟΠ.

Η Ολιστική Προσέγγιση της ΕΚΕ.(βλ. σελ.75)

Οι θεωρητικοί της οργάνωσης σήμερα συμφωνούν ότι μια εταιρία λειτουργεί όπως ένας ζωντανός οργανισμός.

Όλο και περισσότερα στελέχη των επιχειρήσεων και όχι μόνο, αναγνωρίζουν ότι, οι υγιείς επιχειρήσεις είναι εκείνες στις οποίες οι εργαζόμενοι, η διοίκηση, οι συμμετοχοί κλπ., αλληλεπιδρούν για να δημιουργήσουν ένα ενιαίο λειτουργικό σύνολο.

Επομένως, όλο και περισσότερο αποδυναμώνεται η άποψη ότι η εταιρία είναι υπεύθυνη μόνο για τους δικούς της στόχους και υπερισχύει εκείνη που αφορά το ανοιχτό σύστημα, δηλαδή ότι η επιχείρηση είναι μια εξελισσόμενη μονάδα που λειτουργεί μέσα σε ένα ευρύτερο κοινωνικό σύνολο από το οποίο εξαρτάται αλλά είναι και υπεύθυνη για το περιβάλλον της.

Η σύγχρονη λοιπόν, γενική θεωρία των συστημάτων, φανερώνει ότι όλο το σύμπαν είναι ένας ζωντανός οργανισμός, όπως πίστευαν στην αρχαιότητα. (LaViolette, 1995, σελ. 72)

Διαφορές και ομοιότητες μεταξύ ΔΟΠ και ΕΚΕ.

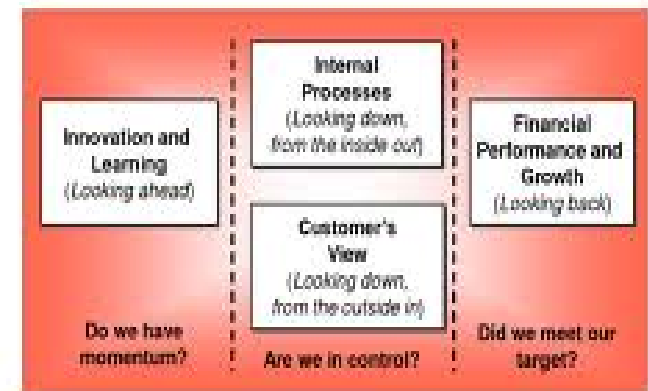
ΔΟΠ	ΕΚΕ
<i>Απαραίτητα προσανατολισμένη στον πελάτη.</i>	<i>Προσανατολισμένη στους εργαζόμενους στους συνεργάτες στην κοινωνία και στο περιβάλλον.</i>
<i>Αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής.</i>	<i>Απαραίτητη πρακτική στρατηγικής επιλογής.</i>
<i>Εστίαση στην φιλοσοφία της επιχείρησης και στο τεχνικό σύστημα.</i>	<i>Εστίαση στην φιλοσοφία της επιχείρησης.</i>
<i>Έμφαση στην συμμετοχή των εργαζομένων και ενθάρρυνση για συμμετοχή.</i>	<i>Έμφαση στην συμμετοχή των εργαζομένων και ενθάρρυνση για συμμετοχή.</i>
<i>Συνεχής βελτίωση και ΔΟΠ είναι συνώνυμα. Η ΔΟΠ είναι μια διαδικασία που δεν τελειώνει ποτέ.</i>	<i>Συνεχής βελτίωση και αναπροσαρμογή στα νέα δεδομένα. Μια διαδικασία που δεν τελειώνει ποτέ.</i>
<i>Αφορά όλα τα τμήματα και επίπεδα του οργανισμού. Όλοι είναι υπεύθυνοι για την ποιότητα.</i>	<i>Αφορά όλα τα τμήματα και επίπεδα του οργανισμού και όχι μόνο.</i>
<i>Όλοι είναι υπεύθυνοι για την ποιότητα.</i>	<i>Όλοι θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι αλλά κυρίως εκείνοι που έχουν την ευθύνη εφαρμογής των πρακτικών της ΕΚΕ.</i>
<i>Συνεπάγεται αλλαγές στις διαδικασίες και στην κουλτούρα του οργανισμού.</i>	<i>Συνεπάγεται αλλαγές στην φιλοσοφία την κουλτούρα και την νοοτροπία των επιχειρήσεων.</i>

Ισορροπημένη Κάρτα Επιδόσεων

- **Ισορροπημένη Κάρτα Επιδόσεων(IKE) και ΕΚΕ.**
- Η ΙΚΕ ή αλλιώς στην αγγλική ορολογία "The balanced Scorecard".
- Τα στελέχη των εταιρειών μπορούν μέσω αυτής την κάρτας να μετρήσουν πως οι επιχειρήσεις τους δημιουργούν:
- αξία
- να αναβαθμίσουν τις εσωτερικές ικανότητες δηλαδή την επένδυση σε ανθρώπους,
- συστήματα,
- και διαδικασίες που είναι απαραίτητες για να βελτιώσουν την μελλοντική απόδοση.
- Η ΙΚΕ θα πρέπει να μεταφράζει
- την αποστολή
- και την στρατηγική μιας επιχειρηματικής μονάδας
- σε απτούς στόχους και μέτρα.
- Οι καινοτόμες εταιρείες θα πρέπει να χρησιμοποιούν την κάρτα επιδόσεων ως σύστημα στρατηγικής διοίκησης για να διευθύνουν την στρατηγική τους μακροπρόθεσμα.

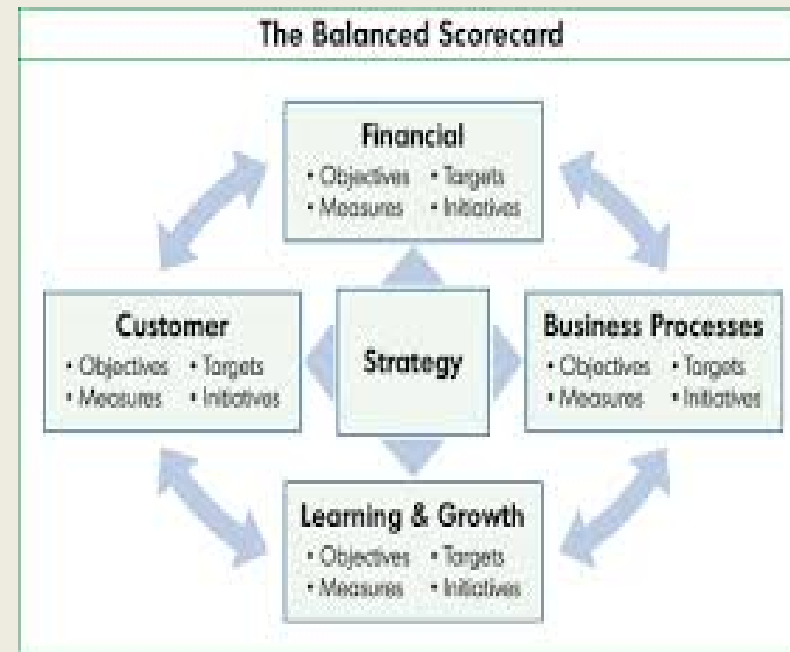
Measures should Support Successful Implementation of the Strategic Plan

BALANCED SCORECARD

Ισορροπημένη Κάρτα Επιδόσεων

- Η ΙΚΕ είναι κάτι περισσότερο από ένα σύστημα μέτρησης αφού δεν μετρά μόνο την αλλαγή αλλά ενισχύει την αλλαγή.
- Η πραγματική της δε ισχύς αναδεικνύεται όταν αυτή μεταμορφώνεται από σύστημα **μέτρησης** σε σύστημα **διοίκησης** γεγονός που αποδεικνύεται καθώς όλο και περισσότερες εταιρείες εργάζονται με την ΙΚΕ αφού μπορεί να χρησιμοποιηθεί για:
 - **Αποσαφηνίζουν και να επιτυγχάνουν ομοφωνία γύρω από την στρατηγική,**
 - **Να μεταδίδουν την στρατηγική σε όλη την οργάνωση,**
 - **Να ευθυγραμμίζουν τμηματικούς και προσωπικούς σκοπούς στη στρατηγική,**
 - **Να εξασφαλίζουν ανάδραση και να μαθαίνουν και να βελτιώνουν τη στρατηγική, κλπ.**

Η θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- Σε περιόδους κρίσης, όπως αυτή του 1929 και όπως αυτή του 2008, η κρατική παρέμβαση είναι πάντα προβληματική και δεν κάνει τις αγορές τέλειες.
- Ο θεμελιώδης ισχυρισμός της θεωρίας της ανακλαστικότητας, θεωρεί ότι, όλα τα ανθρώπινα δημιουργήματα έχουν ατέλειες, άρα και οι χρηματοοικονομικές αγορές δεν τείνουν αναγκαία προς την ισορροπία και κινδυνεύουν να οδηγήσουν σε ακραία ευφορία ή απόγνωση.
- Επίσης, ο τραπεζικός θεσμός είναι τόσο ισχυρός που τον φοβάται ακόμη και το κράτος.
- Όλα αυτά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ίσως είναι απαραίτητο να υπάρξει ένας άλλος ισχυρός θεσμός, ο οποίος θα μπορεί να έχει λόγο και δύναμη σε τέτοιου είδους οικονομικές κρίσεις.
- Ή μήπως μία τέτοιου είδους θεσμοθέτηση με κίνητρα, η οποία εθελοντική μεν, αλλά αναγκαστική δε, δημιουργήσει άλλον έναν ισχυρό θεσμό όπως είναι οι τράπεζες σε βάρος φυσικά της ισχύς της πολιτείας και κατ' επέκταση της κοινωνίας.

Η θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

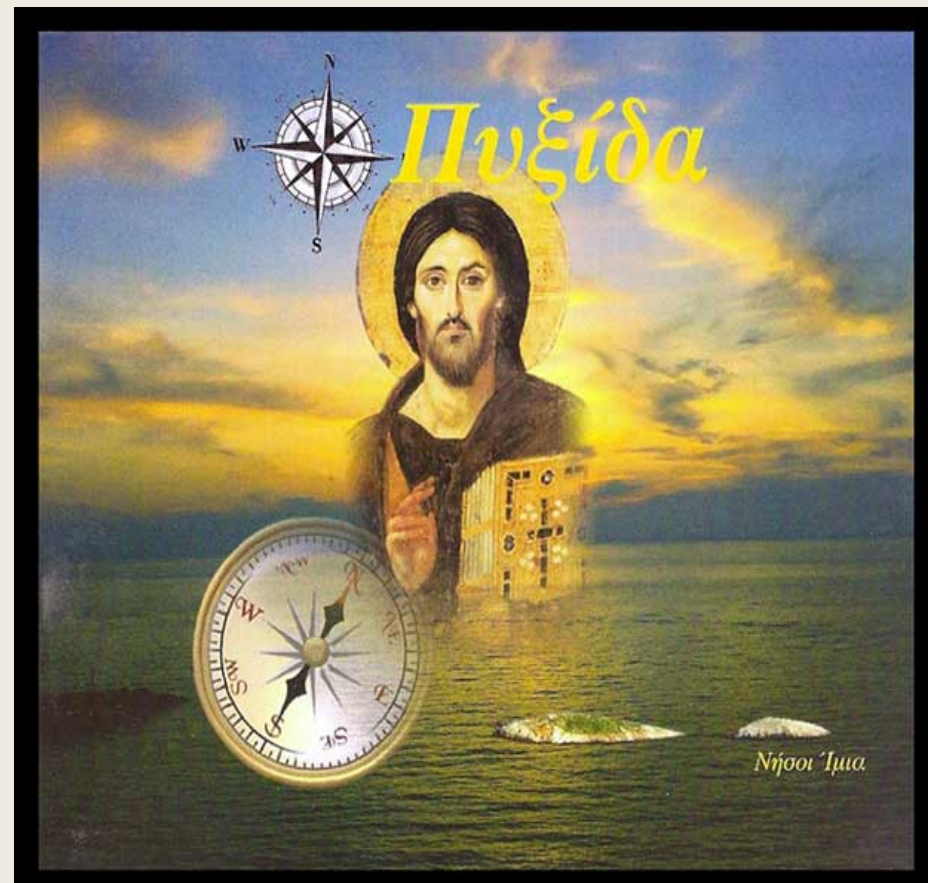
- Εξυπακούεται ότι ένας τέτοιος θεσμός (π.χ. Δίκτυα ή οργανώσεις ΕΚΕ), θα έχει και την ανάλογη οικονομική ευρωστία, έτσι ώστε σε περιόδους κρίσης να μπορεί να παρεμβαίνει και να κρατά την κοινωνία σε ένα επίπεδο τέτοιο, που δεν θα απειλείται η συνοχή, τόσο της κοινωνίας όσο και των ίδιων των επιχειρήσεων.
- Εξάλλου σε έρευνα του Ελληνικού Δικτύου ΕΚΕ αναφέρεται ότι «... **το κράτος μοιάζει να «χάνει» την εμπιστοσύνη των πολιτών και ο ρόλος του στη επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων φθίνει.**»
- Το βάρος μετατίθεται στις Μ/ΜΕ οι οποίες καλούνται να δράσουν με γνώμονα το κοινωνικό καλό και να μην έχουν ως μοναδικό σκοπό το κέρδος.»

(Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία την Εκπαίδευση και τα ΜΜΕ, 2006, σελ. 24)

Η Θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- Για να θεσμοθετήσουμε την ΕΚΕ θα πρέπει πρώτα να αποδεχθούμε ότι η επιχείρηση έχει ένα θεσμικό ρόλο, αφού ως κοινωνικός οργανισμός ή φορέας πρέπει να διέπεται από:
 - αρχές,
 - αξίες,
 - δεσμεύσεις,
 - προτεραιότητες κλπ.
- Με τον τρόπο αυτό η επιχείρηση περιορίζει μεν τη βραχυπρόθεσμη ελευθερία δράσης της, αφού δεν μπορεί πλέον να δρα καιροσκοπικά, διαμορφώνει όμως το χαρακτήρα της, την ταυτότητά της, η οποία εν είδει πυξίδας, καθοδηγεί τη μακροπρόθεσμη συμπεριφορά της επιχείρησης. (Τσούκας, 2004, σελ. 77).

Η Θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- Στην Ε.Ε. η λειτουργία της ΕΚΕ έχει προχωρήσει σε τέτοιο στάδιο όπως π.χ. στη Δανία, η οποία έχει θεσπίσει τον λεγόμενο κοινωνικό δείκτη (Social Index). Ο δείκτης αυτός είναι ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης, τον οποίο σχεδίασε το Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων για την μέτρηση του βαθμού στον οποίο μια εταιρία ανταποκρίνεται στις κοινωνικές ευθύνες της.
- Λόγω του ότι ο δείκτης αυτός αποτελείται από μια κλίμακα με διαβαθμίσεις από το 0 έως το 100, είναι εύκολο να γνωστοποιηθεί στους εργαζόμενους και τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη πόσο κοινωνικά υπεύθυνη είναι η εταιρία τους.
- Το άρθρο 64 του γαλλικού νόμου που αφορά τις νέες οικονομικές ρυθμίσεις, απαιτεί από τις εταιρίες να λαμβάνουν υπόψη «τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες» των δραστηριοτήτων τους στην ετήσια έκθεσή ΤΟΥΣ. (Πράσινη Βίβλος, 2001, σελ. 20)

Η Θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα προς αυτή την κατεύθυνση είναι το γεγονός της πρωτοβουλίας της
- Ernst & Young η οποία σε συνεργασία με τον AccountAbility και το Ινστιτούτο Κοινωνικής Καινοτομίας πραγματοποίησε διεθνή συνάντηση διαβούλευσης για την αναθεώρηση του προτύπου AA1000SES(Stakeholder Engagement Standard), με στόχο η αναθεώρηση αυτή να υπερβεί τα όρια της ΕΚΕ και να αποτελέσει στρατηγικό εργαλείο, για όλες τις πτυχές της επιχειρηματικής λειτουργίας. (Δαμουλιάνου Χριστίνα Καθημερινή, 6/12/09, σελ. 10)
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε πολυμερές Forum που έγινε στις Βρυξέλες, ανακοίνωσε την πρόθεσή της να διατυπώσει μια νέα πολιτική σχετικά με την ΕΚΕ.
- Εκεί φάνηκε σαφέστατα μια τάση για νέες πρωτοβουλίες ή η αναθεώρηση των νομοθετικών μέτρων προκειμένου να βελτιωθούν οι υπάρχουσες πολιτικές, σχετικά με το θέμα της πληροφόρησης και δημοσιοποίησης των δράσεων, που υλοποιούν οι επιχειρήσεις για την κοινωνία, το περιβάλλον και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Με άλλα λόγια διαφαίνεται η μέσω νομοθετικών διατάξεων ή ρυθμίσεων υποχρεωτική έκδοση εκ μέρους των επιχειρήσεων κοινωνικών απολογισμών. (Αναλυτής Νίκος, ιστοσελίδα α/α 6, 19-12-10,)

Η Θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- Στις αρχές του 2012, διαβάζουμε σε άρθρο της Χ. Δαμουλιάνου στην εφημερίδα Καθημερινή, ότι το Ευρωπαϊκό δίκτυο για την ΕΚΕ καλωσόρισε ως μέλος του τον μεγάλο όμιλο οργανισμών και εταιρειών της Δανίας 'VirksomhedNetværket', που από το 2001 αποτελεί στην χώρα αυτή – τόσο για τον ιδιωτικό όσο και για τον δημόσιο τομέα – το φόρουμ για την προώθηση και για την εφαρμογή στην πράξη των πολιτικών κοινωνικής και περιβαλλοντικής υπευθυνότητας.
- Το κοινοβούλιο της Δανίας από τον Δεκέμβριο του 2008, με μεγάλη πλειοψηφία ψήφισε νόμο για την υποχρεωτική έκδοση Απολογισμών ΕΚΕ.
- Αυτό αφορά τις **1100 μεγαλύτερες εταιρείες της Δανίας**, εισηγμένες στο χρηματιστήριο, με δημόσια συμμετοχή και θεσμικούς επενδυτές, οι οποίες μαζί με τους **ετήσιους οικονομικούς απολογισμούς**, υποχρεούνται να δίνουν και πληροφορίες για τις πολιτικές της εταιρείας για την ΕΚΕ και για τις Κοινωνικά Υπεύθυνες Επενδύσεις τους(SRI).
- Επίσης θα πρέπει να αναφέρουν ποιες από τις πολιτικές τους αυτές εφαρμόζονται στην πράξη και ποια είναι τα αποτελέσματά τους, όπως και τις μελλοντικές προσδοκίες της διοίκησης σε ότι αφορά την ΕΚΕ και τις ΚΥΕ(Κοινωνικά Υπεύθυνες Επενδύσεις).

Η Θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- Φυσικά οι αποφάσεις των εταιρειών αυτών τόσο για την ΕΚΕ όσο και για τις ΚΥΕ(SRI), είναι εθελοντικές και αφορά τις ίδιες πως δεσμεύονται με αυτές.
- Είναι υποχρεωμένες όμως, να δηλώσουν με σαφήνεια, αν **δεν** διαθέτουν ως εταιρείες, πολιτική για την ΕΚΕ.
- Της ψήφισης του σχετικού νόμου προηγήθηκε Σχέδιο Δράσης, που εκπόνησε το δανέζικο υπουργείο Οικονομίας και Επιχειρηματικών υποθέσεων, ώστε η οικονομική ανάπτυξη των επιχειρήσεων να προχωρεί παράλληλα με την επίτευξη των κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων.
- **Προέτρεπε** ακόμα τις εταιρείες να δεσμευθούν με τις Αρχές του Παγκοσμίου Συμφώνου του ΟΗΕ, όπως και τους Δανούς επενδυτές με τις Αρχές των ΚΥΕ.
- **Το σχέδιο αυτό δράσης είχε τέσσερις κατευθυντήριες γραμμές.**
- Την επαύξηση της Κ.Ε. των επιχειρήσεων.
- Την προώθηση της κοινωνικής υπευθυνότητας μέσω κρατικών δραστηριοτήτων.
- Την ενδυνάμωση του εταιρικού κλίματος υπευθυνότητας.
- Να προβληθεί διεθνώς η Δανία για την υπεύθυνη ανάπτυξή της.

Η Θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- Η πρωτοβουλία αυτή της Δανίας χαρακτηρίστηκε από εκπρόσωπο του Παγκοσμίου Συμφώνου του ΟΗΕ ως πρότυπο και εξέφρασε την ελπίδα να το μιμηθούν και άλλες χώρες.
- Την πρωτοποριακή αυτή πρωτοβουλία της Δανίας υπογράμμισε και ο πρόεδρος των **«Αρχών για τις κοινωνικά υπεύθυνες επενδύσεις»** και συνεχάρη την δανέζικη κυβέρνηση για την κοινωνική της αντίληψη σε θέματα ΕΚΕ, πράγμα που θα αποδώσει μεγάλα οφέλη στις επιχειρήσεις τους από τις διεθνείς αγορές και θα προσελκύσει παγκόσμιους επενδυτές.
- Στο σημερινό παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον που αντιμετωπίζει και θα αντιμετωπίζει συνεχώς, όχι μόνο οικονομικές αλλά και κοινωνικές κρίσεις καθώς επίσης και κλιματικές αλλαγές, **η ΕΚΕ αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία και αναγκαιότητα ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όσους συνειδητά και μεθοδικά την εφαρμόζουν.**

Η θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- **Πλεονεκτήματα μιας θεσμοθετημένης ΕΚΕ.**
- Θα δημιουργηθούν επαγγελματικά στελέχη που θα ασχολούνται με τις θεσμοθετημένες δράσεις.
- Θα υπάρχει ελεγχόμενος και δημοσιοποιημένος προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός, που θα βγαίνει από τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης και δεν θα επιβαρύνεται ο καταναλωτής.
- Ανάλογα με τον προϋπολογισμό και την ιεράρχηση των δράσεων η επιχείρηση θα μπαίνει σε ένα πρόγραμμα που θα της δίνει μπόνους (μονάδες) για την ένταξή της σε διάφορα προγράμματα ή σε ευνοϊκή χρηματοδότηση.
- Θα υπάρχουν κίνητρα για τις μικρές επιχειρήσεις να δημιουργήσουν φορείς ή δίκτυα Ε.Κ.Ε., καθότι θα είναι δύσκολο μια μικρομεσαία επιχείρηση να λειτουργεί από μόνη της τμήμα που να ασχολείται με την ΕΚΕ.

Διαγωνισμός
για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
"Νίκος Αναγυτής"

Θέλεις να συμμετάσχεις στην Πανευρωπαϊκή συνάντηση νέων
European Youth Event 2014
που θα πραγματοποιηθεί 9 - 11 Μαΐου 2014 στο Στρασβούργο της Γαλλίας;

Το Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη σου δίνει τη δυνατότητα
να διεκδικήσεις τη συμμετοχή σου **κερδίζοντας** ένα από τα 3 βραβεία του

1^ο φορτιστικό διαγωνισμού για τη συγγραφή εργασιών
για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

ΘΕΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ:
"Ο ρόλος της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης
στοι επιχειρείν"

Ο διαγωνισμός απευθύνεται σε ομάδες (3ων - 4ων) πανεπιστημιακών φοιτητών
προ/μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής εργασιών:
Παρασκευή 28 Μαΐου 2014.

* Ημέρα Πληροφορήσεων: Δευτέρα 17 Φεβρουαρίου 2014
(16.00-19.00), Γραφείο Ευρωπαϊκού Κονσουλίου στην Αθήνα, Σύνταγμα.

Περισσότερες πληροφορίες
στην ιστοσελίδα www.csehellas.gr και στο τηλ. 210 3387422

Μεταβραβείο του
Ελληνικού Δικτύου
για την
Εταιρική
Κοινωνική
Ευθύνη

Η θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- **Ενδεχόμενα μειονεκτήματα από την θεσμοθέτησή της.**
- Να μετακυλήσει το κόστος στο προϊόν και κατ' επέκταση στον καταναλωτή.
- Να απασχοληθούν στελέχη των επιχειρήσεων που δεν έχουν εξειδικευμένες γνώσεις που είναι απαραίτητες για την επίτευξη στόχων κοινωνικού οικολογικού ενδιαφέροντος κλπ.
- Η κοινή γνώμη προτιμά τα κρατικά κοινωνικά προγράμματα και έχει μικρότερη εμπιστοσύνη στα προγράμματα ΕΚΕ των επιχειρήσεων.
-
- **Ενδεικτικά κριτήρια αξιολόγησης εταιριών που εφαρμόζουν την ΕΚΕ.**
- Ξεχωριστός απολογισμός ΕΚΕ
- Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας ΕΚΕ
- Ξεχωριστό τμήμα στο οργανόγραμμα υπεύθυνο για την ΕΚΕ
- Απασχολούμενα άτομα στο τμήμα της ΕΚΕ
- Κατώτατο ποσό ανάλογο του κύκλου εργασιών που θα διαθέτεται για πρακτικές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Η θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.

- **Συμπέρασμα ως προς την θεσμοθέτηση της ΕΚΕ.**
- **Δημιουργία μιας τράπεζας ΕΚΕ,**
- **ή δημιουργία ενός ταμείου ΕΚΕ.,**
- όπου θα διαχειρίζεται το κεφάλαιο με κοινωνικά κριτήρια και μετά από ανοιχτή διαβούλευση σε περιόδους μεγάλων κρίσεων.
- Εθελοντική μεν αλλά με θεσμοθετημένα κίνητρα για τους κλάδους ή τις επιχειρήσεις που την εφαρμόζουν και συμμετέχουν.
- Οι φωνές που ζητούν την θεσμοθέτηση της και την μετατροπή της σε υποχρεωτική πρακτική, αν και δυναμώνουν δεν φαίνεται να έχουν τουλάχιστον μέχρι σήμερα την ανάλογη αποδοχή.
- Η σημασία του εθελοντισμού στην ΕΚΕ είναι αυτή που σήμερα στηρίζει το οικοδόμημά της και υπόσχεται την μελλοντική ανάπτυξη, καθώς διαχωρίζει σαφώς «την ήρα από το σιτάρι», επιβραβεύοντας τις καλές προθέσεις και αποφεύγοντας να στραγγαλίσει τον προϋπολογισμό των εταιριών.
- Στις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ αλλά και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο εθελοντικός χαρακτήρας εξασφαλίζεται.
- Το πώς θα εξελιχθεί και το τι θα συμβεί στο μέλλον θα εξαρτηθεί από τις δυνατότητες του καπιταλιστικού ή του συστήματος της οικονομίας της αγοράς, να προσαρμοσθεί στα νέα δεδομένα της παγκοσμιοποίησης και της αύξησης του πληθυσμού της γης.

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Η μετεξέλιξη δεν είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα μόνο της έμβιας φύσης ή του ανθρώπου αλλά και των ιδεών, των αντιλήψεων και των συνηθειών του.
- Έτσι λοιπόν, οι ιδέες, οι συνηθίες και τα συναφή αλλάζουν, εξελίσσονται, επανέρχονται ή επαναλαμβάνονται.
- Αυτό κατ' επέκταση σημαίνει ότι, μία ενέργεια Κοινωνικής Ευθύνης, που σήμερα είναι εθελοντική, μπορεί αύριο να γίνει υποχρεωτική, ενδεχομένως και αντιστρόφως.
- Φυσικά εύλογο είναι να ισχυρισθεί κάποιος ότι, αυτό που είναι από το νόμο υποχρεωτικό και εμπίπτει στο βαθμό της κοινωνικής υποχρέωσης, δεν θεωρείται ως Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ίσως και ως **Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη**, καθότι όλοι οι ορισμοί της κοινωνικής ευθύνης εμπεριέχουν την έννοια ή το στοιχείο του εθελοντισμού.
- Η κοινωνική ευθύνη ως έννοια ή ως πράξη είτε περιέχει το στοιχείο του εθελοντισμού, είτε το στοιχείο της υποχρέωσης, την οποία επιβάλλει ο νόμος, η κοινωνία ή το εθνικό δίκαιο κλπ. κατά την γνώμη μας δεν σημαίνει ότι, δεν μπορούμε να μιλάμε για κοινωνική ευθύνη.
- Επομένως, μια πράξη ή ενέργεια δεν μπορεί από την μια στιγμή στην άλλη, ανάλογα εάν περιέχει τον στοιχείο του εθελοντισμού ή της υποχρέωσης, να αποχαρκτηρίζεται και να μην θεωρείται πλέον ως πράξη Κοινωνικής Ευθύνης. Μπορεί να μην την αποκαλούμε ΕΚΕ, αλλά θα μπορούσαμε να την αποκαλέσουμε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη(**ΚΕΕ**), έστω και αν έχει τον χαρακτήρα της νομικής υποχρέωσης.

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Όταν η πολιτεία ή ο νομοθέτης λόγω αλλαγής των κοινωνικών ή περιβαλλοντικών αλλαγών, ή λόγω εμπειριών, ή απόκτησης περισσότερων γνώσεων αποφασίσει ότι, μια εθελοντική ενέργεια της επιχείρησης θα πρέπει να γίνει από τώρα και στο εξής υποχρεωτική, αυτό δεν αλλάζει το περιεχόμενο της πράξης ή της ενέργειας, απλώς από το βαθμό της κοινωνικής απόκρισης ή της κοινωνικής ευθύνης μεταπηδά στο βαθμό της κοινωνικής υποχρέωσης.
- Επομένως, μπορεί η πρακτική αυτή λόγω της νομοθετικής υποχρέωσης να μην βρίσκεται πλέον στη λογική ή το πεδίο της ΕΚΕ, σίγουρα όμως δείχνει μια ωριμότητα ή ευαισθησία της πολιτείας και της κοινωνίας, αφού από την εθελοντική ΕΚΕ περνάει σε μια νομοθετική υποχρέωση που ξεπερνάει τα όρια ακόμη και της ΚΕΕ (Κοινωνικής Εταιρικής Ευθύνης) και καταλήγει στην κοινωνική υποχρέωση.
- Σε μια άλλη όμως κοινωνία, αυτή η κοινωνική υποχρέωση μπορεί ακόμη να βρίσκεται στο στάδιο του εθελοντισμού, δηλαδή της ΕΚΕ.

(Πέγκυ, 8 ετών)

Η ΕΚΕ μετεξεγλίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Ίσως φυσικά θεωρήσει κανείς ότι, η εναλλαγή αυτών των όρων δεν έχει και τόσο μεγάλη σημασία και το χαρακτηρίσει ως λογοπαίγνιο, όπως γίνεται πολλές φορές σε κάποια κόμματα που αλλάζουν την θέση μιας λέξης όχι για λόγους ουσίας αλλά ίσως για λόγους σκοπιμότητας. (π.χ. μ-λ Κ.Κ.Ε. και Κ.Κ.Ε. μ-λ).
- Φυσικά εδώ δεν πρόκειται για τέτοια περίπτωση, αλλά για μια διαφοροποίηση, η οποία θα μπορούσε να ισχύσει, εφ' όσον συνοδευόταν και από έναν ορισμό ο οποίος θα διαφοροποιούσε την έννοια της Κ.Ε.Ε.(Κοινωνικής Εταιρικής Ευθύνης) από την έννοια της Ε.Κ.Ε (Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης), προσδίδοντας μάλιστα νέα έννοια στο στοιχείο αυτό της «υποχρέωσης» που θα κινούνταν στα όρια της σημερινών κοινωνικών οικολογικών ίσως και ψυχολογικών αναγκών της κοινωνίας μας.

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Εμείς πάντως θα τολμούσαμε να χαρακτηρίσουμε και να πούμε ότι η Ε.Κ.Ε. πρέπει να είναι και να θεωρείται ως μια εθελοντική πράξη, τις διαστάσεις της οποίας θα έχει το δικαίωμα να τις καθορίζει εθελοντικά κάθε επιχείρηση.
- Την Κ.Ε.Ε όμως, θα πρέπει να την επιζητεί, να την απαιτεί και να την επιβάλει νόμιμα και δημοκρατικά η κοινωνία, μέσω των κοινωνικών φορέων των θεσμοθετημένων οργανώσεων κλπ.
- Δεν είναι τυχαίο ότι μετά την οικονομική κρίση του 2008 πολλοί λένε ότι,
- η κρίση πρέπει να γίνει αφορμή να περάσουμε από την εποχή της **Εταιρικής Ευθύνης στην εποχή της Κοινωνικής Υπευθυνότητας**, δηλαδή από την ΕΚΕ στην ΚΕΕ. (Πρωταίου Π., άρθρο σε ένθετο, ιστοσελίδας α/α 12, 4/4/09, σελ. 4)

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Εξ' άλλου δεν μπορεί κανείς να μην προβληματίζεται όταν προσωπικότητες όπως ο καθηγητής **Χρήστος Γιανναράς**, εκφράζουν δημόσια απόψεις που αφορούν την «ηθική» λειτουργία τηλεοπτικών επιχειρήσεων και κατ' επέκταση την ευθύνη απέναντι στην κοινωνία από την οποία «τρέφονται».
- «Οι συχνότητες είναι κοινωνικός πλούτος, όπως ο αέρας και το νερό.
- Δεν μπορούν να τις ιδιοποιούνται μεγιστάνες του πλούτου για να εκβιάζουν τους διαχειριστές της εξουσίας και τα κόμματα, αλλοτριώνοντας την πληροφόρηση σε προπαγάνδα και την ψυχαγωγία σε μεθοδική εξηλιθίωση της μάζας- σε ηθικό και αισθητικό εκβαρβαρισμό της.
- Ανάκαμψη από την παρακμιακή κατρακύλα δεν νοείται χωρίς κοινωνικό έλεγχο της τηλεόρασης από Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, συγκροτημένο με την υψηλότερη ανθρώπινη ποιότητα που διαθέτει η ελληνική κοινωνία και παντοδύναμο». (Γιανναράς Χ., άρθρο, ιστοσελίδας α/α 7, 5/4/09 σελ. 25,).

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Η ΕΚΕ μπορεί να αποτελεί σήμερα μία πράξη εθελουσίας πρακτικής των επιχειρήσεων και να εξαρτάται από τις προθέσεις τις δυνατότητες ή τις επιλογές της επιχείρησης, πράγμα που σημαίνει ότι στο μέλλον μπορεί να μην είναι έτσι.
- Η ΕΚΕ όπως την γνωρίζουμε σήμερα, δεν ήταν έτσι πριν πολλούς αιώνες, όταν ξεκίνησε ως πράξη χορηγίας φιλανθρωπίας ή φιλοπατρίας.
- Δεν είναι εξάλλου τυχαίο αυτό που έγραψε ο **Economist** στις 24/06/1995 ότι, οι πολιτικές για τις προσλήψεις τις απολύσεις, τις αμοιβές και τις προαγωγές των εταιριών ήταν κάποτε υπόθεση της ίδιας της εταιρίας, ενώ σήμερα υπάρχει η τάση αυτές οι πολιτικές να **θεωρούνται ως μια νόμιμη περιοχή δημόσιου ελέγχου**, πράγμα που σημαίνει ότι περνάμε από την εταιρική κοινωνική ευθύνη στην κοινωνική εταιρική ευθύνη. (Τσούκας, 2004, σελ. 97)

Η ΕΚΕ μετεξελισσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Με την πάροδο του χρόνου βλέπουμε όλο και περισσότερες επιχειρήσεις να καθίστανται υπόλογες, όχι μόνο στους μετόχους και στους πελάτες τους, αλλά και σε όλους όσους επηρεάζονται από τη λειτουργία τους – γι' αυτό και η πρόσφατη έμφαση στην έκδοση εταιρικών περιβαλλοντικών εκθέσεων, παράλληλα με τους ετήσιους οικονομικούς απολογισμούς. Θέματα που παραδοσιακά ήταν «εσωτερικά» των εταιριών προσελκύουν πλέον την δημόσια (συχνά δε την παγκόσμια) προσοχή και σε πολλές περιπτώσεις ακόμη και την δημόσια – παγκόσμια παρέμβαση. (Τσούκας, 2004, σελ. 99).

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Ακόμη και ο Αριστοτέλης αν ζούσε σήμερα, σημειώνει ο Χ. Τσούκας, θα χαιρόταν με τη βαρύτητα που έχει αποκτήσει η έννοια της «εταιρικής κοινωνικής ευθύνης» και οι εξ αυτής απορρέουσες επιχειρηματικές πρακτικές, αν και θα τις δικαιολογούσε διαφορετικά απ' ότι οι περισσότεροι σύγχρονοι υποστηρικτές τους.
- Θα διαφωνούσα ριζικά, τονίζει ο Χ. Τσούκας, με εκείνους τους οικονομολόγους οι οποίοι αναγορεύουν την αναζήτηση του κέρδους στη μοναδική αποστολή των επιχειρήσεων (κατά την ρήση του **Μίλτον Φρίντμαν**:
• **«The business of business is just business»**).
- Αν το τελικό κριτήριο της επιτυχίας είναι η ευδαιμονία, τότε οι δραστηριότητες μιας επιχείρησης κατατείνουν στην τελειότητα όταν προωθούν τον ενάρετο βίο, τόσο για τα μέλη της επιχείρησης όσο και για την περιβάλλουσα κοινωνία.
- Αυτό σημαίνει ότι η ενάρετη επιχείρηση πρέπει να διέπεται από εθελοντική αυτουποχρέωση, καθώς και από αυτοδέσμευσή να ακολουθεί πρακτικές, οι οποίες προάγουν την ευδαιμονία της κοινωνίας εντός της οποίας λειτουργεί.
- Με λίγα λόγια η ενάρετη επιχείρηση πρέπει να συμπεριφέρεται όπως ο ενάρετος πολίτης, δηλαδή να συνεισφέρει στο κοινό καλό.

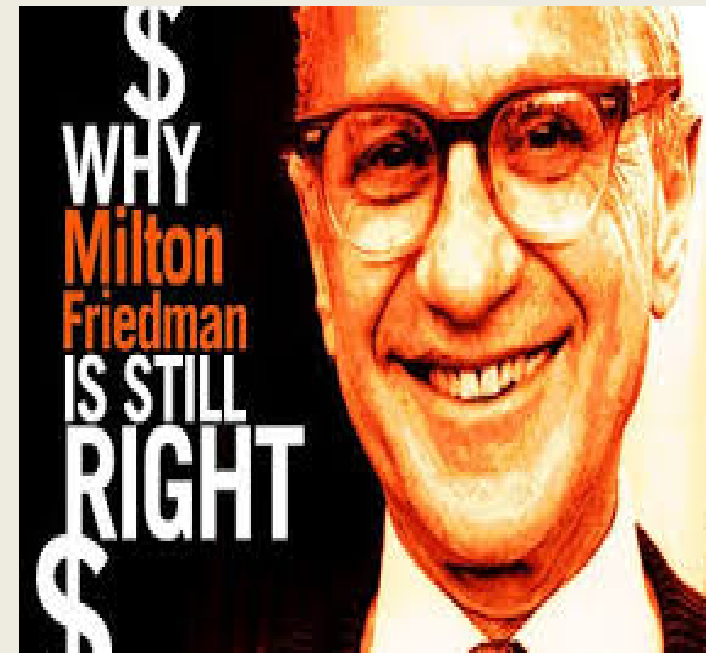
ΩΣΤΕΡ ΤΟ ΣΩΜΑ ΣΤΕΡΗΘΕΙ ΨΥΧΗΣ ΠΙΠΤΕΙ
ΟΥΤΩ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΣ
ΜΗ ΟΝΤΩΝ ΜΟΜΩΝ ΚΑΤΑΛΥΕΤΑΙ

ΟΠΩΣ ΤΟ ΣΩΜΑ
ΟΤΑΝ ΣΤΕΡΗΘΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΠΕΦΤΕΙ
ΕΤΣΙ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ
ΟΤΑΝ ΔΕΗ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΜΟΜΟΙ ΚΑΤΑΛΥΕΤΑΙ

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Επομένως δεν ήταν τυχαία η απάντηση του τ. βρετανού πρωθυπουργού Τόνυ Μπλερ στο ερώτημα του οικονομικού φόρουμ στο Νταβός, ως προς το τι πρέπει να κάνουν οι επιχειρήσεις για να καλυτερεύσουν τον κόσμο και αυτός απάντησε:
- Να εργάζονται κερδοφόρα έτσι ώστε να παράγουν ευημερία και θέσεις εργασίας.
- Όσο δε για την παραπάνω ρήση του Μ. Φρίντμαν τονίζει σε άρθρο του ο Heuskel Dieter ότι, είναι δυνατόν σήμερα να την διατυπώσει κανείς τροποποιημένα λέγοντας:
- **“ The business of CSR is business ”.** (Handbuch CC, άρθρο του Dieter H. Σελ. 520)
- Ο Αριστοτέλης διακήρυττε ότι κανείς πολίτης δεν ανήκει στον εαυτόν του αλλά αντιθέτως, ότι ανήκει στην πόλη.
- Με την ίδια λογική θα μπορούσαμε να πούμε σήμερα ότι καμία επιχείρηση δεν ανήκει στον επιχειρηματία ή στους μετόχους της αλλά στην κοινωνία.
- Αφού προϋπόθεση για να υπάρξει μια επιχείρηση είναι η ύπαρξη μιας κοινωνίας και η επιχείρηση υπάρχει, αναπτύσσεται και κερδίζει εξ' αιτίας της κοινωνίας.

Η ΕΚΕ μετεξελισσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Ποιοι όμως είναι οι λόγοι και οι παράγοντες που συνετέλεσαν σ' αυτήν την μεταστροφή της κοινωνίας, ώστε να θεωρείτε ότι, οι επιχειρήσεις δεν κάνουν χάρη στην κοινωνία με το να δημιουργούν θέσεις εργασίας και να συμβάλουν στην ανάπτυξή της, αλλά οφείλουν χάρη στην κοινωνία, καθότι υπάρχουν, αναπτύσσονται κερδίζοντας αλλά και κερδοσκοπούν χάριν της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, το οποίο κληρονομήσαμε όλοι από τις προηγούμενες γενεές;
- Ενδεικτικά αναφέρουμε, κάποια από τα βασικότερα θέματα που αφύπνισαν τη συνείδηση της κοινωνίας και ανέδειξαν την εταιρική υπευθυνότητα σε κοινωνική επιταγή όπως αναφέρουν πολλοί συγγραφείς, που είναι τα ακόλουθα: (McIntosh M., 1998, σελ. 44)

Το ελληνικό σχολείο στην Κορυτσά

- Ενδεικτικά αναφέρουμε, κάποια από τα βασικότερα θέματα που αφύπνισαν τη συνείδηση της κοινωνίας και ανέδειξαν την
 - **εταιρική υπευθυνότητα**
 - **σε κοινωνική επιταγή**
- όπως αναφέρουν πολλοί συγγραφείς, που είναι τα ακόλουθα: (McIntosh M.,1998, σελ. 44)

- «Η κοινωνία δεν είναι παρά η εξέλιξη της οικογένειας.
- Εάν ο άνθρωπος βγει διεφθαρμένος από την οικογένεια, θα μπει διεφθαρμένος στην κοινωνία.»

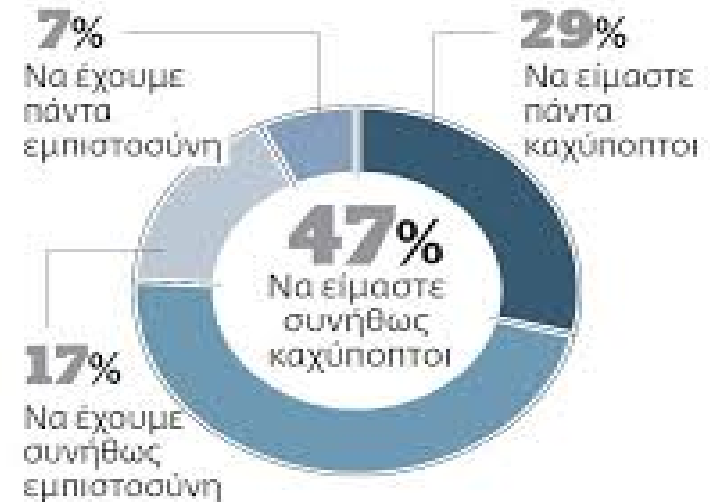
Ανρί Λακοντέρ

Η ΕΚΕ μετεξελίσσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Η διοικητική πλεονεξία.
- Η διαφθορά και το οικονομικό έγκλημα, αντιπροσωπευόμενα από κάποιους ιδιοκτήτες και διοικητικά στελέχη υψηλού προφίλ, που υπεξαιρούν από εταιρείες και εργαζομένους.
- Η καταστροφή του περιβάλλοντος, προκαλούμενη από συγκεκριμένες βιομηχανικές πρακτικές.
- Οι καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η συνειδητή χρήση παιδιών ή φυλακισμένων στην κατασκευή ειδών ένδυσης και υπόδησης.
- Το δίκαιο εμπόριο (fair trade), με όλο και περισσότερους καταναλωτές να αποκτούν αυξανόμενη συνείδηση των αδικιών στις τρέχουσες μορφές παγκοσμίου εμπορίου.
- Η ενδυνάμωση όλων των συμμετεχόντων (stakeholders), καθώς οι μέτοχοι (shareholders) απαιτούν περισσότερη πληροφόρηση και έλεγχο για τα οικονομικά και χρηματιστηριακά θέματα, και στους καταναλωτές δεν επαρκεί πλέον η απλή αποδοχή των πληροφοριών των εταιρειών, εφ' όσον τις θεωρούν ανεπαρκείς ή ανέντιμες.
- Η ασφάλεια και η σωστή χρήση ετικέτας των προϊόντων, καθώς τα προϊόντα συχνά αποσύρονται εσπευσμένα, λόγω κατασκευαστικών ή άλλων λαθών και οι καταναλωτές απαιτούν περισσότερη και καλύτερη χρήση ετικέτας για στοιχεία όπως η γενετική μετάλλαξη, η ακτινοβολία, οι τοξίνες, η νοθεία στα τρόφιμα κ.ο.κ.

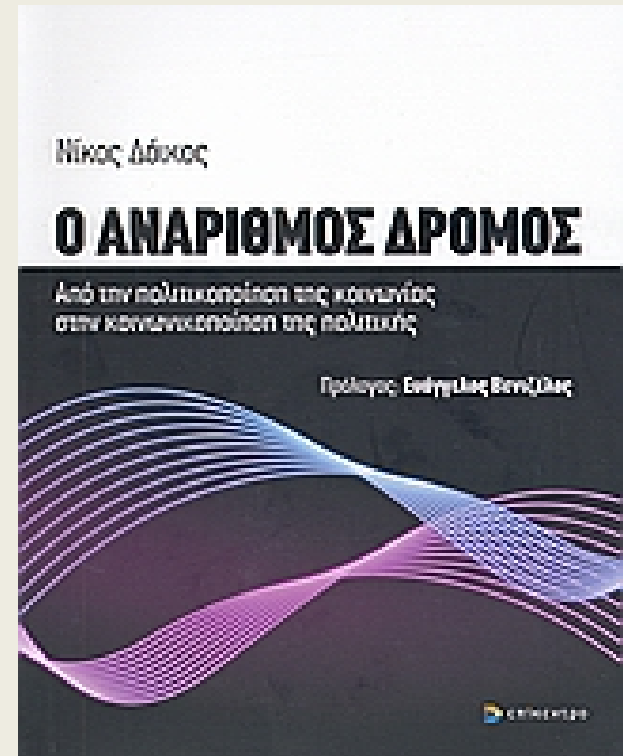
Γράφημα 3

Βαθμός κοινωνικής εμπιστοσύνης:
Πώς θα πρέπει να είμαστε συνήθως
απέναντι σε άλλους ανθρώπους

Η ΕΚΕ μετεξελισσεται σε Κοινωνική Εταιρική Ευθύνη (ΚΕΕ);

- Στην ίδια, ή καλύτερα παρόμοια λογική κινούνται και άλλοι συγγραφείς
όπως ο Νίκος Δοΐκος (Πανελλήνιο βραβείο κοινωνικοπολιτικού δοκιμίου 2012 «Παναγιώτης Φωτέας») στο βιβλίο του
- **«Ο Ανάριθμος Δρόμος»**, όπου εκεί θέτει τον προβληματισμό αλλά και την διαπίστωση ότι, πρέπει από την
- **πολιτικοποίηση της κοινωνίας** να περάσουμε
- στην **κοινωνικοποίηση της πολιτικής**.
- Αναφέρεται στον όρο **βιωματικός μινιμαλισμός**, αναδεικνύοντας την άμεση ανάγκη για μείωση των ρυθμών ανάλωσης των πόρων,
- καθότι το 2040 με την αύξηση του πληθυσμού και την αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου,
- θα πρέπει τόσο οι επιχειρήσεις, όσο και οι κυβερνήσεις να αντιληφθούν την ανάγκη, όχι μόνο για μεταστροφή προς την κοινωνική εταιρική ευθύνη, αλλά προς ριζική αναθεώρηση του μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης. (Δοΐκος, 2009, σελ.127)

Συμπέρασμα:

- Η ΕΚΕ θα πρέπει να γίνεται όλο και πιο κοινωνικότερη και να προσαρμόζεται κάθε φορά ανάλογα με την εξέλιξη και τις απαιτήσεις της κοινωνίας, τόσο σε κοινωνικά, όσο και περιβαλλοντικά προβλήματα, που απασχολούν και απειλούν την κοινωνία και το πλανήτη.
- Καθότι οι επιχειρήσεις, (επιχειρηματίες και συμμετοχοί) θα πρέπει να αντιληφθούν ότι, για να συνεχίσει να υπάρξει επιχειρηματικότητα και κέρδος, θα πρέπει να υπάρχει μια υγιής κοινωνία και ένα υγιές περιβάλλον.

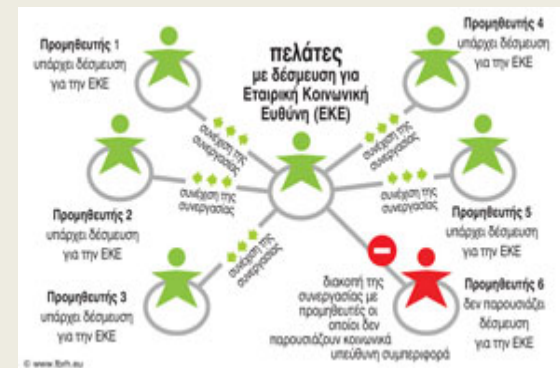
ΕΚΕ, ως στρατηγική επιλογή και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- Στο ετήσιο συνέδριο “ Business for Social Responsibility Annual Conference ”, στις 12 Νοεμβρίου 2003, διατυπώθηκε μεταξύ άλλων η άποψη ότι, για πολλά χρόνια οι στόχοι για ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας αποτελούνταν από πράξεις φιλανθρωπίας, οι οποίες θεωρούνταν κάτι ανεξάρτητο από τους επιχειρηματικούς στόχους και όχι κάτι βασικό για την επίτευξή τους.
- Οι καλές πράξεις και άλλες προσωπικές επιτυχίες, εκλαμβάνονταν ως ξεχωριστές δραστηριότητες.
- Αυτό όμως διαπιστώθηκε ότι, σιγά – σιγά άλλαζε.
- Πολλοί από τους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις διαπίστωσαν ότι, η καινοτομία και το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, μπορούν να προκύψουν εξ’ αρχής, από τον συνδυασμό κοινωνικών και περιβαλλοντικών πρακτικών, με την επιχειρηματική στρατηγική.
- Μέσα από αυτήν την διαδικασία μπορούν να αναπτυχθούν νέες ιδέες και αγορές στη νέα γενιά στελεχών. (Kotler, κ. Lee., 2009, σελ.15)

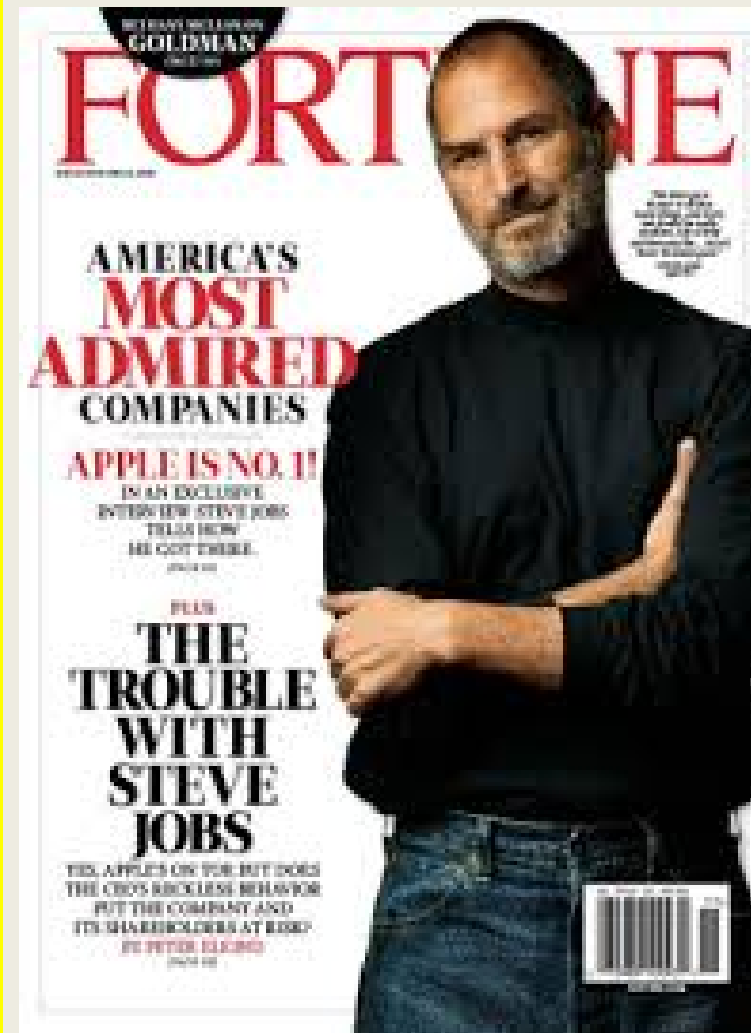
ΕΚΕ, ως στρατηγική επιλογή και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- Τις τελευταίες δεκαετίες υπάρχει μια τάση αύξησης της εταιρικής προσφοράς, των πρωτοβουλιών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, καθώς και καθιέρωσης ενός εταιρικού κοινωνικού προτύπου και μιας διαφαινόμενης μετάβασης, από την προσφορά ως υποχρέωση, στην προσφορά ως στρατηγική, επισημαίνει ο Philip Kotler.
- Σύμφωνα με την οργάνωση 'Giving USA', η κοινωφελής προσφορά των επιχειρήσεων αυξήθηκε από
 - **9,6 δις το 1999**
 - **σε 12,19 δις δολάρια το 2002.**
- Σύμφωνα με την έρευνα Cone/Ropers Executive Study το 2000, το 69% των εταιριών σχεδίαζαν να αυξήσουν την προσφορά στους κοινωνικούς σκοπούς.

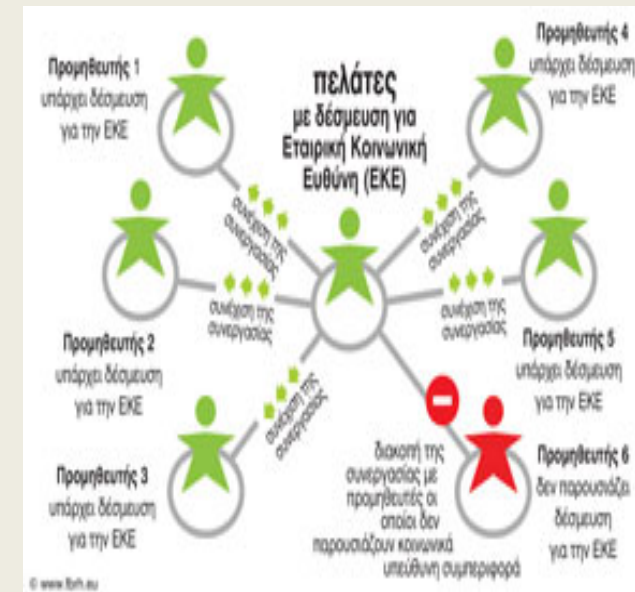
ΕΚΕ, ως στρατηγική επιλογή και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- Μια έρευνα του 2002 από την KPMG(εταιρία παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών), για τις εταιρίες 'Global Fortune Top 250' κατέδειξε μια συνεχή αύξηση των αμερικανικών εταιρειών, που δημοσιεύουν απολογισμούς για την εταιρική κοινωνική ευθύνη.
- Αν διερευνήσει κανείς τις ιστοσελίδες των εταιρειών του Fortune 500 θα διαπιστώσει ότι οι περισσότερες διαθέτουν πλέον ειδικές αναφορές, σχετικά με την προσφορά τους, με χαρακτηρισμούς όπως
 - «εταιρική κοινωνική ευθύνη»,
 - «ανάπτυξη της τοπικής κοινότητας»,
 - «εταιρικοί πολίτες»,
 - «κοινωνική προσφορά»,
 - ή «κοινωνική ανάμειξη».
- Πολλές από αυτές τις ενότητες, αναφέρουν λεπτομέρειες για τις:
 - ετήσιες δωρεές,
 - φιλανθρωπίες,
 - προτεραιότητες,
 - μεγάλες πρωτοβουλίες,
 - καθώς επίσης εθελοντισμό των εργαζομένων και βιώσιμες επιχειρηματικές πρακτικές.

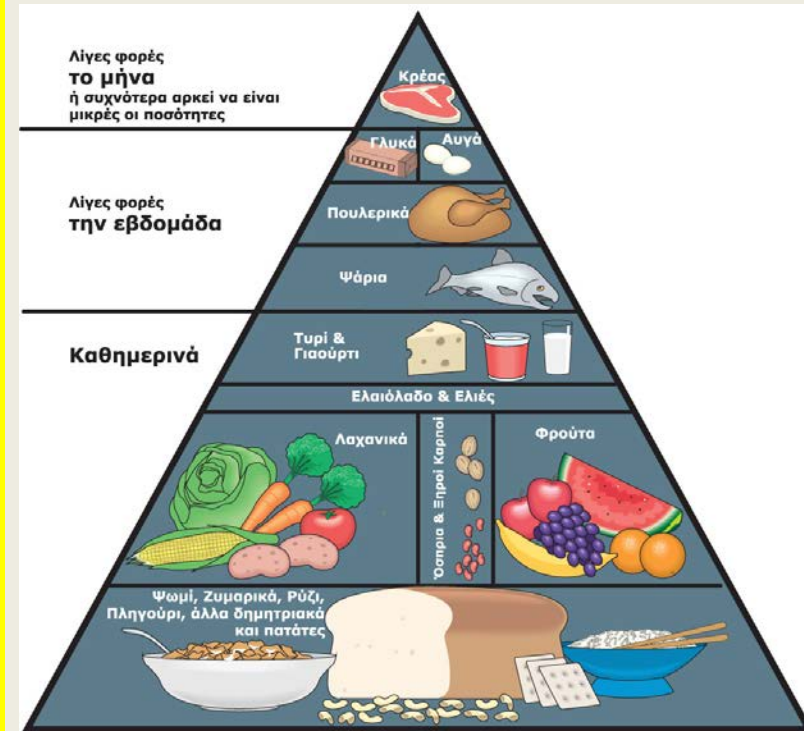
ΕΚΕ, ως στρατηγική επιλογή και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα προς επιβεβαίωση των παραπάνω, είναι οι απολογισμοί Ε.Κ.Ε., τόσο των ξένων όσο και των Ελληνικών τραπεζών.
- Στους απολογισμούς αυτούς αναφέρονται όλες οι δραστηριότητες ΕΚΕ, τόσο στον κοινωνικό όσο και στον περιβαλλοντικό τομέα, μέσα από το πρίσμα μιας σαφής και ολοκληρωμένης στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.
- Οι απολογισμοί αυτοί αναφέρονται επίσης σε στοιχεία και δείκτες που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό, την κοινωνία, το περιβάλλον, την εταιρική διακυβέρνηση, βραβεύσεις, συσχέτιση δεικτών ΕΚΕ με δείκτες CRI κ.α.
- Αυτοί οι ετήσιοι απολογισμοί, καθώς και εταιρικές ιστοσελίδες, έχουν σαν στόχο την καθιέρωση ενός εταιρικού κοινωνικού προτύπου για κοινωφελείς δράσεις και ότι οι δεσμεύσεις για ΕΚΕ αποτελούν γενικευμένη τάση στον εταιρικό διάλογο ως αναγκαιότητα μια εθελοντικής αυτουποχρέωσης.
- Μερικά παραδείγματα είναι τα παρακάτω.

ΕΚΕ, ως στρατηγική επιλογή και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

- Ford Motor Company: «Υπάρχει διαφορά ανάμεσα σε μια καλή και μια μεγάλη εταιρεία.
- Μια καλή εταιρεία προσφέρει εξαιρετικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- Μια μεγάλη εταιρεία προσφέρει εξαιρετικά προϊόντα και υπηρεσίες αλλά ταυτόχρονα πασχίζει να κάνει τον κόσμο καλύτερο».
- Kellogg: «Υπάρχουν πολλοί τρόποι να μετρήσουμε την επιτυχία μιας εταιρείας.
- Οι πιο προφανείς, φυσικά, είναι η κερδοφορία και η αξία της μετοχής.
- Μια εταιρεία μπορεί επίσης να εκτιμηθεί βάσει της ικανότητάς της να προσαρμόζεται στους καιρούς ή να αναπτύσσει πρωτοποριακά προϊόντα.
- Αυτά τα στοιχεία είναι ζωτικής σημασίας για την Kellogg Company. Υπάρχει όμως και ένα άλλο σημαντικό μέτρο για το οποίο είμαστε υπόλογοι – η κοινωνική μας ευθύνη.»
- McDonald's: «Η κοινωνική ευθύνη δεν είναι κάποιο πρόγραμμα το οποίο κάποτε ξεκινά και κάποτε τελειώνει.
- Η υπεύθυνη δράση αποτελεί πάντοτε κομμάτι του ποιοι είμαστε και θα συνεχίσει να είναι ο τρόπος με τον οποίο πορεύεται η McDonald's.
- Είναι μια διαρκής δέσμευση».(Τζίμ Κανταλούπο, διευθύνων σύμβουλος, 2003).

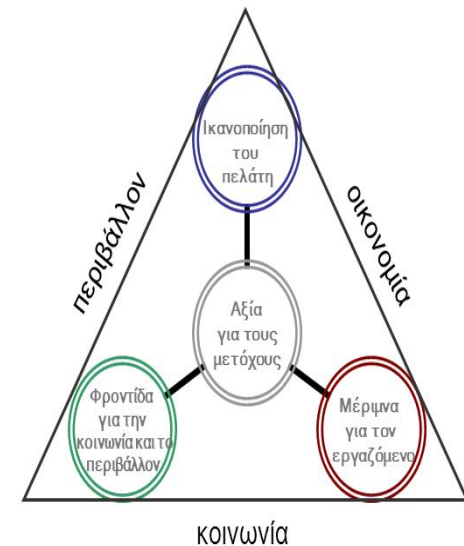

ΕΚΕ και οικονομική κρίση.

- Είναι αλήθεια ότι μια οικονομική κρίση πλήττει τόσο την κοινωνία, όσο και την επιχειρηματικότητα. Πολλές φορές όμως μια κρίση μπορεί να αναδειχθεί ως ευκαιρία για:
 - ανασυγκρότηση,
 - αναδιοργάνωση
 - και διόρθωση μιας κακώς κείμενης κατάστασης.
- Έτσι λοιπόν, υπό την έννοια αυτή θα μπορούσαμε να δούμε την σημερινή οικονομική κρίση ως μια ευκαιρία δημιουργίας συγκριτικού πλεονεκτήματος μέσω της εκμετάλλευσης της πρακτικής της ΕΚΕ.
- Έρευνες πάντως που έχουνε γίνει, όπως αυτή των Arevalo και Aravind το 2010 κατέδειξαν ότι σε μερικές περιπτώσεις η ΕΚΕ αποτέλεσε σημείο αναφοράς για βελτίωση της λειτουργίας των επιχειρήσεων εν μέσω κρίσης.
- Διαπιστώθηκε δε ότι επιχειρήσεις που αποδέχονται τις αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου των Η.Ε., είχαν μικρότερες πιθανότητες να επηρεαστούν από τις επιπτώσεις της κρίσης σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις που δεν τις ενστερνίστηκαν.
- Έτσι η ΕΚΕ μέσω των αξιών που πρεσβεύει και των καινοτόμων δράσεων που εφαρμόζει μετατρέπει την απειλή σε ευκαιρία. (Arevalo and Aravind, 2010, pp.406-420).

ΕΚΕ & Επιχειρηματική Στρατηγική

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

ΕΚΕ και οικονομική κρίση.

- Μια άλλη έρευνα το 2011, που διεξήχθη σε μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις που αποδέχονται και τηρούν τις αρχές της Global Reporting Initiative (GRI), σε ότι αφορά την ΕΚΕ, με κύριο ζητούμενο την αξιολόγηση της επιρροής της οικονομικής κρίσης στην εφαρμογή της κοινωνικής ευθύνης, κατέληξαν στο εξής συμπέρασμα.
- Οι επιχειρήσεις που εφάρμοσαν πρακτικές ΕΚΕ βελτίωσαν την αποδοτικότητά τους και εκτός των άλλων διατήρησαν ή βελτίωσαν την θέση τους στην αγορά γενικά και ειδικά στην αγορά κεφαλαίων.
- Επομένως συμπεραίνει κανείς ότι στην νέα τάξη πραγμάτων η ΕΚΕ λειτουργεί ως μορφή επένδυσης που βοηθά τις επιχειρήσεις να διαφοροποιηθεί και να κερδίσει την εμπιστοσύνη της κοινωνίας.
- Συνεπώς τα οφέλη που αποκομίζουν από την εφαρμογή τέτοιων στρατηγικών είναι εξόχως σημαντικά για την επιβίωση και ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην ρευστή οικονομική πραγματικότητα. (Giannarakis, G., and Theotokas, I., 2011, pp. 1-10).

ΕΚΕ και οικονομική κρίση.

- Επειδή δε είναι διαπιστωμένο ότι η σημερινή κοινωνία δεν έχει μόνο κρίση οικονομική αλλά και κρίση αξιών, θα πρέπει οι επιχειρήσεις για να κερδίσουν την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη των πολιτών – καταναλωτών, να εκπονήσουν λύσεις αξιόπιστες και ειλικρινείς. Θα πρέπει να πείσουν τον πολίτη ότι:
 - **κέρδος,**
 - **βιωσιμότητα,**
 - **αιεφόρος ανάπτυξη**
 - **και κοινωνική ευθύνη**μπορούν να συμβαδίζουν και αποτελούν στρατηγικές επιλογές και όχι επικοινωνιακές τεχνικές, σε όλα τα επίπεδα.

ΕΚΕ και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι τα τηλεοπτικά μέσα επικοινωνίας παίζουν ένα πάρα πολύ σημαντικό ρόλο όχι μόνο στην λήψη αποφάσεων, αλλά και στην διαμόρφωση την κοινής γνώμης,

η οποία με την σειρά της μετατρέπει την γνώμη και την γνώση αυτή, όχι μόνο σε δύναμη εκλογής ή επιλογής του ενός ή του άλλου κόμματος, αλλά και σε:

δύναμη διαμόρφωσης στερεοτύπων, υπερβολών, εντυπώσεων κλπ.

- Εξ' άλλου αν τα τηλεοπτικά ΜΜΕ δεν είχαν την δύναμη της επιρροής και της διαμόρφωσης της γνώμης, δεν θα είχαν τόσο μεγάλη επίδραση και ανάπτυξη και δεν θα είχαν χαρακτηριστεί επίσημα μεν ως τέταρτη εξουσία, ανεπίσημα δε ίσως και η πρώτη.
- Ίσως γι' αυτό δεν είναι καθόλου τυχαίο που διανοούμενοι και σκεπτόμενοι άνθρωποι όπως ο καθηγητής Χ. Γιανναράς να εκφράζουν έντονα το προβληματισμό του για τα ΜΜΕ, υιοθετώντας την άποψη για ουσιαστικό κοινωνικό έλεγχο από μια πραγματικά ανεξάρτητη αρχή.

ΕΚΕ και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

- Τα ΜΜΕ πρέπει και οφείλουν να λειτουργούν με κανόνες που θεσπίζει η κοινωνία, αλλά πέραν αυτών των κανόνων, θα πρέπει να υπηρετούν:
- το δημόσιο συμφέρον,
- την κοινωνία και το περιβάλλον, με αίσθημα ευθύνης, καθότι η κοινωνία θα ανταποδώσει και θα κεφαλαιοποιήσει τις πρακτικές αυτές, προς όφελος της επιχείρησης.
- Δεν είναι λοιπόν καθόλου τυχαίο, όπως απέδειξαν διάφορες έρευνες, ότι η συντριπτική πλειοψηφία στην Ελλάδα είναι δυσαρεστημένη από την τηλεοπτική ενημέρωση.
- Έρευνα που έγινε από την VPRS και δημοσιεύθηκε στην "Καθημερινή" στις 6/5/2007 έδειξε την δυσαρέσκεια των πολιτών, ως προς την τηλεόραση και κυρίως την τηλεοπτική ενημέρωση.

(Ζέρβα, 2006, σελ. 27)

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΤΑ ΜΜΕ
Δεν θα μπορούσαμε να ελέγξουμε
τους ανθρώπους χωρίς εσάς

Ο ρόλος των ΜΜΕ στην διαμόρφωση και την υιοθέτηση της ΕΚΕ

- Είναι πολλές οι περιπτώσεις και τα παραδείγματα κατά τα οποία αποδεικνύεται ότι, τα ΜΜΕ δεν καταγράφουν απλώς τι γίνεται στον κόσμο, αλλά συν-διαμορφώνουν ότι γίνεται στον κόσμο – δημιουργούν γεγονότα, τα οποία, χωρίς την παρουσία των ΜΜΕ δεν θα υπήρχαν.
- Ένα τέτοιο παράδειγμα έχουμε με την εταιρία Shell, η οποία ακύρωσε την απόφασή της να πετάξει μια παλιά πλατφόρμα πετρελαίου στην θάλασσα το 1995, μετά την έντονη αντίδραση της Greenpeace, η οποία καλύφθηκε τηλεοπτικά, και έτσι οδήγησε στην κινητοποίηση χιλιάδων ανθρώπων στη βόρεια Ευρώπη. (Τσοούκας, 2004, σελ.96)

Είστε
αυτόπτες
μάρτυρες
θαλάσσιων
εγκλημάτων;

Δείτε πως μπορείτε
να βοηθήσετε ➡

ΕΚΕ και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

- Ένας άλλος τρόπος που εμπλέκονται, ίσως άθελά τους, τα ΜΜΕ στην διαδικασία της Ε.Κ.Ε. είναι οι διάφορες εκπομπές κοινωνικού περιεχομένου, όπως το «Φως στο Τούνελ» ή το «Πάμε Πακέτο», ίσως και άλλες, όπου αναδεικνύονται ή σατιρίζονται διάφορα σκάνδαλα ή αρνητικές συμπεριφορές πολιτικών ή δημόσιων προσώπων.
- Οι προαναφερθείσες τηλεοπτικές εκπομπές ανεξάρτητα με τον οικονομικό ή κερδοσκοπικό στόχο που επιδιώκουν, προσφέρουν κοινωνικό και φιланθρωπικό έργο, αφού λύνουν κοινωνικά προβλήματα τα οποία σε καμία περίπτωση, τουλάχιστον με τα σημερινά δεδομένα, δεν θα μπορούσε να τα λύσει το κράτος μας ή η πολιτεία.
- Αυτό φυσικά δεν συμβαίνει μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε πολλές άλλες χώρες στον αναπτυγμένο κόσμο.

Ο ρόλος των ΜΜΕ στην διαμόρφωση και την υιοθέτηση της ΕΚΕ

- Μία τέτοια εκπομπή σε μια τηλεοπτική επιχείρηση σίγουρα προσθέτει υπεραξία στην ίδια την επιχείρηση, αλλά θα έπρεπε, η έστω και έμμεση αυτή πράξη Ε.Κ.Ε., που προκύπτει εκ των ενόντων, να αξιολογείται στο
- «Χρηματιστήριο της Ε.Κ.Ε.»
- ή σε ένα άλλο σύστημα αντίστοιχο αυτού του Σ.Δ.Π.(Τ.Ο.Μ).
- Η αξιολόγηση αυτή θα μπορούσε να γίνει βάσει κριτηρίων από μια ανεξάρτητη αλλά εξειδικευμένη στο θέμα αυτό αρχή, χρησιμοποιώντας ακόμη και το εργαλείο της δημοσκοπήσης, προκειμένου να διερευνηθεί η γνώμη και η θέση των πολιτών απέναντι στην συγκεκριμένη δραστηριότητα ενός συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού.

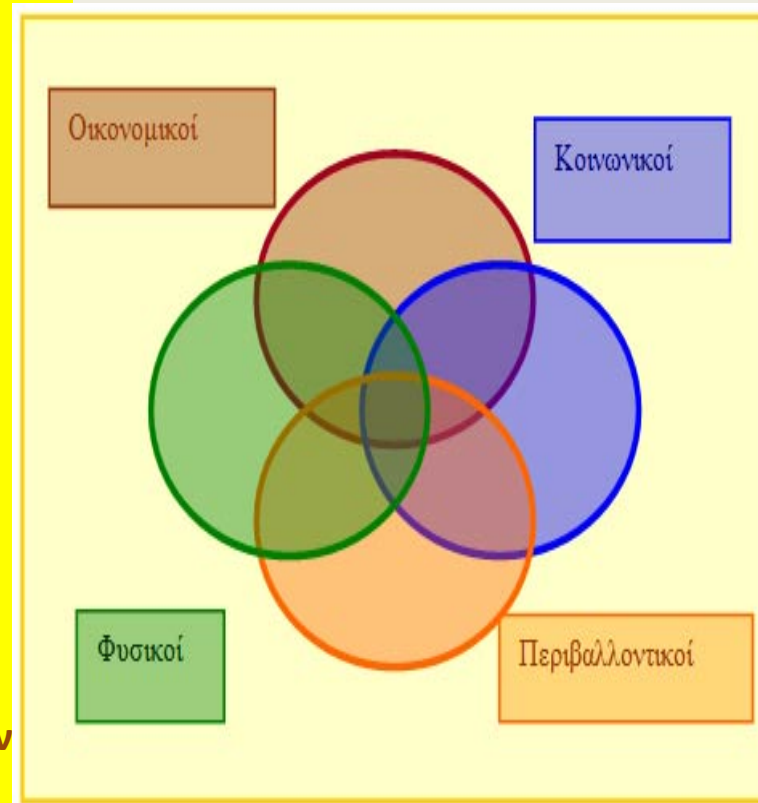
ΕΚΕ και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

- Έτσι λοιπόν για την διερεύνηση των παραπάνω προβληματισμών, έγιναν διάφορες έρευνες και μελέτες, όπως αυτή του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ το 2008, η οποία κατέγραψε τις προσδοκίες που έχει ο Έλληνας πολίτης από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ).
- Τα θέματα που διερευνήθηκαν και για τα οποία θα έπρεπε να θεωρούνται **υπεύθυνα τα ΜΜΕ** καταγράφηκαν ποσοστιαία από τους Έλληνες πολίτες ως εξής:

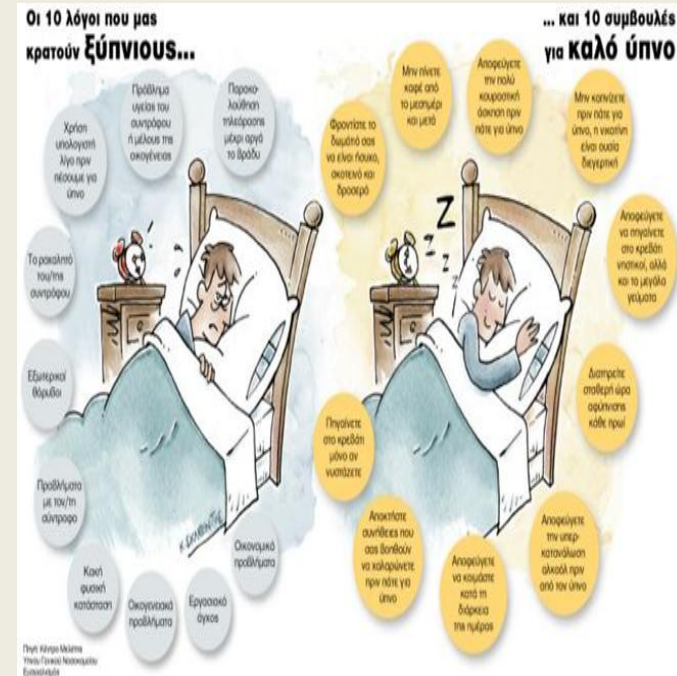
ΕΚΕ και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

- Για την παραγωγή αξιόπιστων ειδήσεων 86,1
- Για την παραγωγή ποιοτικών εκπομπών/ ρεπορτάζ 85,2
- Να είναι σωστός εργοδότης, να σέβεται τα εργασιακά δικαιώματα 81,7
- Για τη δημοσιοποίηση υποθέσεων που σχετίζονται με την κατάχρηση εξουσίας 79,1
- Να χρησιμοποιούν φιλικά προς το Περιβάλλον υλικά 80,2
- Για την κάλυψη θεμάτων Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής ευθύνης 78,9
- Για την αξιολόγηση και άσκηση κριτικής σε εκείνους που διαθέτουν εξουσία και ισχύ 77,2
- Να συμμετέχουν σε Περιβαλλοντικά προγράμματα 75,9
- Για την παροχή πεδίου διαλόγου και συζήτησης 74,5
- Για τη διαμόρφωση Περιβαλλοντικής κουλτούρας 73,1
- Για την υποστήριξη φιλανθρωπικών και λοιπών κοινωνικών έργων 73,8
- Για την αξιολόγηση και άσκηση κριτικής σε επιχειρήσεις και δημόσιους φορείς 71,9
- Για την παρακίνηση των πολιτών για ενεργή συμμετοχή στα κοινά 71,4
- Για τη λογοδοσία και έκδοση Κοινωνικών Απολογισμών 65,0

ΕΚΕ και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

- Το θέμα της υπευθυνότητας των ΜΜΕ απέναντι στην κοινωνία είναι πολύ σημαντικό στην εποχή μας. 95,7
- Τα ΜΜΕ θα έπρεπε να εκδίδουν κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς απολογισμούς στους οποίους να αναφέρουν τις αξίες, τις δεοντολογικές αρχές τους, τις οικονομικές πηγές τους, το κοινωνικό και περιβαλλοντικό έργο τους. 93,2
- Υπάρχει στενή σχέση αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα ΜΜΕ και στην πολιτική εξουσία και αυτό φαίνεται στο περιεχόμενο και στην ποιότητα των προγραμμάτων, των ρεπορτάζ και των ειδήσεων. 92,0
- Υπάρχει στενή σχέση αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα ΜΜΕ και στις διαφημιστικές εταιρείες και τους διαφημιζόμενους και αυτό φαίνεται στο περιεχόμενο και στην ποιότητα των προγραμμάτων, των ρεπορτάζ και των ειδήσεων. 92,5
- Τα ΜΜΕ, τύπος και τηλεόραση, συνήθως προσπαθούν να καλύψουν τα λάθη τους παρά να τα παραδεχτούν δημόσια 91,7
- Οι κυβερνήσεις διστάζουν να λάβουν και να εφαρμόσουν τα αναγκαία ρυθμιστικά μέτρα ώστε τα ΜΜΕ να λειτουργούν με διαφάνεια και υπευθυνότητα 91,1
- Ως πολίτης αισθάνομαι ότι μπορώ να καταλάβω πότε οι ειδήσεις είναι ανακριβείς και μεροληπτικές 91,8
- Ελάχιστα πιέζουν οι ίδιοι οι δημοσιογράφοι ώστε τα ΜΜΕ να γίνουν πιο υπεύθυνα στη λειτουργία τους και στη παραγωγή των προγραμμάτων και των ειδήσεων. 81,1
- Τα Μέσα Ενημέρωσης αποτελούν έναν ανεξάρτητο, κοινωνικό θεσμό και θα πρέπει μόνος του να τηρεί αυστηρά έναν κώδικα δημοσιογραφικής και επιχειρηματικής δεοντολογίας, δηλαδή να αυτορυθμίζεται χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις 76,6.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

- Ο όρος Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη(ΕΚΕ) μπορεί να είναι σύγχρονος, αλλά σαν φιλοσοφία έρχεται και υπάρχει από την αρχαία ακόμη εποχή.
 - **Οι ΕΚΕ μπορεί να διαχωριστεί σε τρεις κατηγορίες.**
Την Κοινωνική Υποχρέωση,
την Κοινωνική Ευθύνη
και την Κοινωνική Απόκριση.
 - Όλο και περισσότερες επιχειρήσεις εντάσσουν την ΕΚΕ στον στρατηγικό τους σχεδιασμό.
 - Η θεσμοθέτηση κινήτρων για τις κοινωνικά ευαίσθητες επιχειρήσεις κερδίζει έδαφος.
 - Η Δημοσίευση Κοινωνικών απολογισμών υιοθετείται όλο και από περισσότερες επιχειρήσεις και βελτιώνεται.
 - Δημιουργείται υπεραξία, η οποία ωφελεί τόσο την επιχείρηση, όσο και την κοινωνία και το περιβάλλον.
 - Τα ΜΜΕ μπορούν να παίξουν καταλυτικό ρόλο στην καθιέρωση και την αναβάθμιση της ΕΚΕ.
 - Υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις που λειτουργούν αντιφατικά. Από την μια εφαρμόζουν πρακτικές ΕΚΕ, από την άλλη όμως παραβιάζουν νομικούς και ηθικούς κανόνες.
 - Η ΕΚΕ αποτελεί κοινωνική επιταγή και οικολογική ανάγκη.
 - **Η ΕΚΕ μπορεί να λειτουργήσει νομοτελειακά.**
- Όπως μια συμπαντική δύναμη είναι απαραίτητη για την αρμονική λειτουργία το σύμπαντος, έτσι και η ΕΚΕ είναι απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας και του περιβάλλοντος.

Αεί κράτιστον εστί τα αληθή λέγειν εν παντί καιρώ

Μένανδρος, 4ος αιών π.Χ., Αρχαίος Έλληνας ποιητής

Ουκ εξάγουσιν καρπόν οι ψευδείς λόγοι.

Σοφοκλής, 496-406 π.Χ., Αρχαίος τραγικός

Το μεν αληθές εν, το δε ψεύδος πολυσιδές.

Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός, 327-390 μ.Χ., Άγιος

Όποιος είναι απρόσεκτος με την αλήθεια στα μικρά ζητήματα, δεν μπορεί να είναι αξιόπιστος στα μεγάλα ζητήματα.

Αλβέρτος Αϊνστάιν, 1879-1955, Γερμανοεβραίος φυσικός

Κάθε αλήθεια περνάει από τρία στάδια. Πρώτα γελοιοποιείται. Μετά βρίσκει σφοδρή αντίθεση. Και στο τέλος θεωρείται αυτονόητη.

Άρθουρ Σοπενχάουερ, 1788-1860, Γερμανός φιλόσοφος

Υπάρχουν τριών ειδών ψεύδη: τα συνήθη, τα καταστρεπτικά και η στατιστική.

Βενιαμίν Ντισραέλι, 1804-1881, Άγγλος Πρωθυπουργός

Ο Έλλην στέργει συνήθως να είπη την αλήθειαν, ουχί όμως και να την γράψη.

Εμμανουήλ Ροΐδης, 1836-1904, Έλληνας συγγραφέας

Όταν όλα τα άλλα αποτύχουν, πες την αλήθεια.

Donald Regan, Επιτελάρχης του Λ.Οίκου επί Ρήγκαν

Τίποτα δεν είναι πιο αληθινό από αυτό που δεν λέγεται.

Roger Mondoloni, 1929- , Γαλλοκαναδός συγγραφέας

Δεν αφηγήθηκα ούτε τα μισά απ' όσα είδα.

Marco Polo, 1254-1324, Ιταλός ταξιδιώτης και εξερευνητής

Στον πόλεμο, η αλήθεια είναι τόσο πολύτιμη, που πάντα πρέπει να συνοδεύεται από μια σωματοφυλακή από ψέματα.

Ουίνστον Τσώρτσιλ, 1874-1965, Βρετανός Πρωθυπουργός , Νόμπελ 1953

Όταν προσθέτεις κάτι στην αλήθεια, αφαιρείς από αυτήν.

Ταλμούδ, (Ιουδαϊκή Διδασκαλία)

- «Η κοινωνία δεν είναι παρά η εξέλιξη της οικογένειας. Εάν ο άνθρωπος βγει διεφθαρμένος από την οικογένεια, θα μπει διεφθαρμένος στην κοινωνία.»

[Ανρί Λακονντέρ](#)

Να τα τρία κοινωνικά προβλήματα: η εξαθλίωση των αντρών από τη φτώχεια, η κατάρρευση της γυναίκας από την πείνα και ο αφανισμός της νιότης από τη φυσική και πνευματική νύχτα.»

[Βίκτωρ Ουγκώ](#)

«Ζούμε στην κοινωνία των λόμπι και των χόμπι»

[Κορνήλιος Καστοριάδης](#)

ΠΗΓΗ: <http://www.sansimera.gr/quotes/categories/97#ixzz39Q4RYirJ>

- Βρήκες χωράφι σκαμμένο και σπόρο στο τσουβάλι, ντροπή σου να είσαι νηστικός και να έχεις τέτοιο χάλι.
- Το σώμα μας είναι καράβι. Η σκέψη μας καπετάνιος και η ζωή μας θάλασσα.
- Κοινός εχθρός η σπατάλη.
- Είναι ντροπή, μέσα σε τέτοιο μεγαλείο, να είμαστε τόσο μικροί εμείς οι άνθρωποι

- "ΑΡΧΗ ΑΝΔΡΑ ΔΕΙΚΝΥΣΙ

Η εξουσία φανερώνει τον άνθρωπο.

ΠΙΤΤΑΚΟΣ ο Μυτιληναίος 648-560 π.Χ.

-